

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د عدلیې وزارت

سرچینې

فوق العاده کبه

- د نباتي ورايتيود حفاظت • قانون حفاظت
(ساتنې) قانون ورايتي های نباتي
- د حيواني روغتيا • قانون صحت
(وترنري) قانون حيواني (وترنري)
- د کرنيزو آفت وژونکو قانون • قانون آفت کش های زراعتي

تاريخ نشر: (۲۰) میزان سال ۱۳۹۵ هـ . ش
نمبر مسلسل: (۱۲۲۹)

د خپرېدونېته: د ۱۳۹۵ هـ . ش کال د تلې د مياشتې (۲۰)
پرله پسې نمبر: (۱۲۲۹)

د امتياز خاوند: د عدلي وزارت
مسئول چلوونکی: قانونمل محمدرحيم "دقيق"
۰۷۰۰۵۸۷۴۵۷
د دفتر تيلفون: ۰۲۰۲۳۱۴۲۹۸
مرستيال: نور علم ۰۷۰۰۱۴۷۱۷۸
مهتم: محمد جان ۰۷۸۳۳۰۶۹۸۲
وب سايټ: www.moj.gov.af

قيمت: (۳۲/۶۴) افغانی
تيراژ چاپ: (۳۰۰۰) جلد
تعداد صفحات به شمول پشټی: (۱۳۶) صفحه
مطبعه: صدف
آدرس: وزارت عدليه، رياست نشرات و ارتباط عامه، سرک (۱۵) وزير محمد اکبر خان (شيرپور) کابل

فرمان
رئيس جمهورى اسلامى افغانستان
در مورد توشيح مصوبات
مجلسين شوراى ملي
پيرامون قانون حفاظت
ورايتى هاى نباتى

شماره: (۷۱)

تاريخ: ۱۳۹۵/۵/۷

ماده اول:

به تاسى از حكم فقره (۱۶) ماده (۶۴) قانون اساسى افغانستان، مصوبه شماره (۲۱۱) مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۲۸ ولسى جرگه و مصوبه شماره (۲۱۱) مؤرخ ۱۳۹۵/۵/۶ مشرانو جرگه را در مورد قانون حفاظت ورايتى هاى نباتى در (۴) فصل و (۲۹) ماده، توشيح مى دارم.

ماده دوم:

اين فرمان از تاريخ توشيح نافذ و همراه با مصوبات مجلسين شوراى ملي با متن قانون

د نباتى ورايتيو د ساتنې د قانون په
اړه د ملي شوري د مجلسينو د
مصوبو د توشيح
په هکله د افغانستان اسلامي
جمهوريت د رئيس
فرمان

گڼه: (۷۱)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۵ / ۷

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴) مادې د (۱۶) فقرې د حكم له مخې، د نباتى ورايتيو د ساتنې د قانون په هکله د ولسې جرگې د ۱۳۹۵ / ۴ / ۲۸ نېټې (۲۱۱) گڼه مصوبه او د مشرانو جرگې د ۱۳۹۵ / ۵ / ۶ نېټې (۲۱۱) گڼه مصوبه په (۴) فصلونو او (۲۹) مادو کې، توشيح کوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشيح له نېټې څخه نافذ، او د ملي شوري د مجلسينو له مصوبو او د ياد شوي قانون له متن سره يو

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۹)

۱۳۹۵/۷/۲۰

متذکره در جریده رسمی نشر
گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوری اسلامی افغانستان

ځای دې، په رسمي جريده کې خپور
شي.

محمد اشرف غني

د افغانستان د اسلامي جمهوریت رئیس

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

ولسي جرگه

د نباتي ورايتو د ساتنې قانون

مصوبه

ګڼه: (۲۱۱)

نېټه: ۱۳۹۵/۴/۲۸

ولسي جرگې د افغانستان د اسلامي جمهوريت د اساسي قانون د نوي يمې مادې له درج شوي حکم سره سم، د ۱۳۹۵/۴/۲۸ نېټې د دوشنبې ورځې په عمومي غونډه کې د نباتي ورايتو د ساتنې د قانون طرحه د يو لړ تعديلونو او زياتوالي سره، په (۴) فصلونو او (۲۹) مادو کې د مجلس د حاضرو غړيو د رايو په اتفاق تصويب کړه.

الحاج عبدالرووف ابراهيمي

د ولسي جرگې رئيس

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

مصوبه

قانون حفاظت ورايتی های نباتی

شماره: (۲۱۱)

تاریخ: ۱۳۹۵/۴/۲۸

ولسي جرگه به تاسی از حکم مندرج ماده نودم قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان، در جلسه عمومی روز دوشنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۲۸ خویش طرح قانون حفاظت ورايتی های نباتی را با یک سلسله تعديلات و ايزاد، بداخل (۴) فصل و (۲۹) ماده به اتفاق آرای اعضای حاضر در مجلس تصويب نمود.

الحاج عبدالرووف ابراهيمي

رئيس ولسی جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

مشرانو جرگه

د نباتي ورايتيو د حفاظت (ساتنې)

قانون په هکله

مصوبه

ګڼه: (۲۱۱)

نېټه: ۱۳۹۵/۵/۶

د افغانستان د اساسي قانون د نوي يمې مادې له حکم سره سم، مشرانو جرگې د ۱۳۹۵/۵/۶ نېټې د چهارشنبې ورځې په فوق العاده عمومي غونډه کې د نباتي ورايتيو د حفاظت (ساتنې) قانون د رأيو په اکثريت تصويب کړ.

فضل هادي مسلميار

د مشرانو جرگې رئيس

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

مصوبه

در مورد قانون حفاظت

ورایتي های نباتي

شماره: (۲۱۱)

تاریخ: ۱۳۹۵/۵/۶

به تأسی از حکم ماده نودم قانون اساسی افغانستان، مشرانو جرگه قانون حفاظت ورايتي های نباتي را در جلسه عمومی فوق العاده چهارشنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۵/۶ خویش به اکثريت آراء تصويب نمود.

فضل هادی مسلميار

رئيس مشرانو جرگه

فهرست مندرجات

قانون حفاظت ورايتي هاي نباتي

فصل اول

احكام عمومي

صفحه	عنوان	ماده
۷.....	مبني.....	ماده اول:
۷.....	اهداف.....	ماده دوم:
۸.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۱۱.....	مرجع تطبيق.....	ماده چهارم:
۱۱.....	تطبيق يكسان قانون.....	ماده پنجم:

فصل دوم

ثبت و نامگذاري ورايتي هاي نباتات ملكيت عامه

۱۲.....	ثبت ورايتي هاي نباتات.....	ماده ششم:
۱۳.....	نام گذاري ورايتي هاي نباتات.....	ماده هفتم:
۱۳.....	ملكيت ورايتي هاي نباتات ثبت شده.....	ماده هشتم:

فصل سوم

ثبت ورايتي هاي جديد نباتات ملكيت خصوصي

۱۴.....	ثبت ورايتي هاي جديد نباتي.....	ماده نهم:
۱۶.....	ارايه درخواست.....	ماده دهم:
۱۹.....	اولويت دهی ارایه درخواست ثبت در کشور خارجی.....	ماده یازدهم:

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۹)

۱۳۹۵/۷/۲۰

۲۱.....ارزيابي تخنيكي ورايتي جديد نبات	ماده دوازدهم:
۲۲.....تائيد مقدماتي ورايتي جديد نباتي و نشر آن	ماده سيزدهم:
۲۲.....حق اعتراض	ماده چهاردهم:
۲۳.....ثبت و صدور تصديق نامه	ماده پانزدهم:
۲۳.....دريافت معلومات	ماده شانزدهم:
۲۴.....حق حمايت مؤقتي	ماده هفدهم:
۲۴.....نامگذاري ورايتي جديد نباتي	ماده هجدهم:
۲۷.....حق مالکيت ورايتي جديد نباتي	ماده نوزدهم:
۲۸.....حقوق نسل گير	ماده بيستم:
۳۲.....حدود حق نسل گير	ماده بيست و يکم:
.....استعمال ورايتي هاي جديد نباتات ثبت شده	ماده بيست دوم:
۳۳.....توسط دهاقين	
۳۴.....جواز الزامي	ماده بيست و سوم:
۳۵.....ميعاد حمايت	ماده بيست و چهارم:
۳۶.....لغو حق نسل گير	ماده بيست و پنجم:
۳۶.....فسخ حق نسل گير	ماده بيست و ششم:

فصل چهارم

احکام نهايي

۳۸.....مراجعه به محکمه	ماده بيست و هفتم:
۳۸.....پيشنهاد مقررہ ها و وضع طرز العمل ها	ماده بيست و هشتم:
۳۹.....انفاذ	ماده بيست و نهم:

قانون حفاظت وراثتي هاي

نباتي

فصل اول

احكام عمومي

مبني

ماده اول:

اين قانون در روشني حكم ماده چهاردهم قانون اساسي افغانستان وضع گرديده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف اين قانون عبارت اند از:

- ۱- ايجاد سيستم مؤثر حفاظت و حمايت از وراثتي هاي نباتي.
- ۲- تأمين حقوق و مكلفيت هاي نسل گيرندگان و دهاقين.

- ۳- فراهم نمودن زمينه تحقيقات، انكشاف، ثبت و استعمال وراثتي هاي جديد نباتي.

- ۴- تشويق سرمايه گذاري خصوصي و

د نباتي وراثتيو د حفاظت

(ساتني) قانون

لومړي فصل

عمومي حكمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د خوارلسمې مادې د حكم په رڼا كې، وضع شوی دی.

موخې

دوه يمه ماده:

ددې قانون موخې عبارت دي له:

- ۱- له نباتي وراثتيو څخه د ساتنې او ملاتړ د اغېزمن سيستم رامنځته كېدل.
- ۲- دنسل اخيستونكو(نسل گيرندگانو) او بزگرانو د حقوقو او مكلفيتونو تأمين.

- ۳- د نباتي نوو وراثتيو د څېړنې، پرمختيا، ثبت او كارولو د زمينې برابرول.

- ۴- د خصوصي پانگوني هڅول او د

رشد صنعت مواد تکثیری وراثتی های
نباتات ملی، محلی و بومی .
۵- تنظیم سایر امور مربوط به حفاظت
وراثتی های جدید نباتی.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم
ذیل را افاده می نماید:

۱- وراثتی : دسته از نباتات است که
در ردیف خاص بوتانیکی
قرارداشته باشد، صرف نظر
از اینکه شرایط برای اعطای حق
نسل گیر بطور کامل برآورده شده
باشد یا خیر و بر اساس یکی از
خصوصیات ذیل از هم تفکیک
می گردد:

- بوسیله خصوصیات که از یک یا
مجموعه خواص ارثی بوجود آمده
مشخص شود.

- بوسیله حد اقل یکی از خصوصیات
ذکر شده از سایر نباتات این گروپ
متمایز گردد.

ملی، سیمه ییزو او بومی نباتاتو د
وراثتیو د تکثیری موادو د صنعت وده.
۵- د نباتی نوو وراثتیو په ساتنې پورې
د اړوندو نورو چارو تنظیم.

اصطلاحگاني

درېمه ماده:

راتلونکې اصطلاحگاني پدې قانون کې
لاندې مفاهيم افاده کوي:

۱- وراثتي: د نباتانو هغه دسته ده چې
په بوتانيکي خاص ردیف کې ځای
ولري، له دې څخه په صرف نظر سره
چې د نسل اخیستنې د حق د ورکولو
لپاره شرایط په بشپړه توګه ترلاسه
شوي وي یا نه او له لاندې خصوصیاتو
څخه د یوه پربنسټ له یو بل څخه
جلا(تفکیک) کېږي:

- د هغو خصوصیاتو په وسیله چې د
ارثي خواصو له یوه یا مجموعې څخه
وجود ته راغلي، مشخص شي.

- له یادو شوو خصوصیاتو څخه لږ تر
لږه د یوه په وسیله ددې گروپ له نورو
نباتاتو څخه متمایز شي.

- به شکل یک واحد مناسب برای تکثیر مورد توجه بوده و خصوصیات خود را در نسل های بعدی حفظ نماید.

۲- مواد تکثیری: تخم، قلمه و قسمت نبات یا کل نبات بذری است که توسط طریقه های زوجی یا غیر زوجی تولید و جهت کشت مجدد، استعمال می گردد.

۳- وراثتی های ملی: دسته نباتات جدید یا قبلاً معرفی شده است که مواد جینیتیکی آن از منابع داخلی و یا مراکز بین المللی تحقیقات زراعتی بدست آمده و توسط انستیتوت تحقیقات زراعتی- وزارت زراعت، آبیاری ومالدری در کشور معرفی شده و ملکیت عامه محسوب می گردد.

۴- وراثتی های محلی: دسته نباتات است که توسط یک یا چند دهقان از سالیان متمادی بانظرداشت خصوصیات آن انتخاب و به هدف تولید استعمال شده و ملکیت عامه

- د تکثیر لپاره د یوه مناسب واحد په شکل د پام وړ وي او په وروستیو نسلونو کې خپل خصوصیات وساتي.

۲- تکثیری مواد: تخم، قلمه او د نبات یو قسمت یا ټول کرنیز نبات دی چې د تولید د زوجي یا نا زوجي لارو په واسطه او د بیا کښت لپاره، کارول کېږي.

۳- ملي وراثتی: د نوو یا مخکې معرفی شوو نباتاتو دسته ده چې د هغې جینیتیکی مواد له کورنیو سرچینو او یا د کرنیزو څېړنو له بین المللي مرکزونو څخه لاسته راغلي وي او په هېواد کې د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت د کرنیزو څېړنو د انستیتوت په واسطه معرفي شوي او عامه ملکیت ګڼل کېږي.

۴- سیمه ییزې وراثتی: د نباتاتو هغه دسته ده چې د کلونو په اوږدو کې د یوه یا څو بزګرانو په واسطه د هغو د خصوصیاتو له په پام کې نیولو سره غوره او د تولید په موخه کارول شوې

او عامه ملکیت گنل کېږي.

محسوب می گردد.

۵- بومي ورايتي: د نباتاتو هغه دسته ده چې د هېواد په بېلا بېلو کرنيزو زونونو کې يې په خود رويه (وحشي) شکل توافق کړی او د مشخصو خصوصياتو پربناء اصلاح شوی نه وي او د هېواد د نباتاتو طبيعي نسلونه پکې شامل وي او عامه ملکیت گنل کېږي.

۵- ورايتي های بومي: دسته از نباتات است که به شکل خود رو (وحشی) در زون های مختلف زراعتی کشور توافق نموده و بنابر خصوصیات مشخص مورد اصلاح قرار نگرفته و شامل نسل های طبیعی نباتات کشور بوده و ملکیت عامه محسوب می گردد.

۶- نسل اخیستونکی: هغه شخص دی چې ددې قانون د حکمونو مطابق، د نوو نباتاتو ورايتي معرفي کوي.

۶- نسل گیر: شخص است که ورايتي های نباتات جديد را مطابق احکام این قانون معرفي می نماید.

۷- د نسل اخیستنې حق: هغه حق دی چې ددې قانون د حکمونو مطابق، د نوي نبات د ورايتي له ثبت وروسته د نسل اخیستنې لپاره ورکول کېږي.

۷- حق نسل گیر: حقی است که مطابق احکام این قانون بعد از ثبت ورايتي های نبات جديد برای نسل گیر اعطا می گردد.

۸- د ثبت دفتر: هغه اداره ده چې د نباتي ورايتي د ثبت په منظور، د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په چوکاټ کې فعالیت کوي.

۸- دفتر ثبت: اداره است که به منظور ثبت ورايتي های نباتی درچوکات وزارت زراعت، آبیاری و مالداري فعالیت می نماید.

۹- مورنی لاین: هغه نبات دی چې د هغه جینیټیکي مواد د نوو، ملي یا سیمه ییزو نباتاتو د ورايتي په لاسته راوړلو کې په هره فیصدۍ د زوجي یا نا زوجي

۹- لاین مادری: نبات است که مواد جینیټیکي آن در بوجود آوردن ورايتي های نباتات جديد، ملي یا محلی توسط شیوه های القاح زوجی یا غیر

زوجي به هر فيصدي، استفاده شده
باشد.

مرجع تطبيق

ماده چهارم:

وزارت زراعت، آبياري و مالداري
مرجع تطبيق احكام اين قانون
مي باشد.

تطبيق يكسان قانون

ماده پنجم:

احكام اين قانون با لاي اشخاص ذيل
طوريكسان قابل تطبيق مي باشد:

۱- اتباع افغانستان .

۲- اتباع كشورهاي كه افغانستان با
آنها معاهده مالكيت معنوي را عقد
نموده باشد.

۳- اتباع ساير كشورهاي كه
در قلمرو افغانستان يا يكي از
كشورهاي كه افغانستان با آن
معاهده مالكيت معنوي را عقد نموده،
مقيم يا داراي تشبثات
فعال و مؤثر تجارتي و صنعتي
باشد.

القاح د لارو په واسطه، استفاده شوي
وي.

د تطبيق مرجع

خلورمه ماده:

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت
ددې قانون د حکمونو د تطبيق مرجع
ده.

د قانون يوشان تطبيق

پنځمه ماده:

ددې قانون حکمونه په لاندې اشخاصو
باندي يوشان د تطبيق وړ دي:

۱- د افغانستان اتباع.

۲- د هغو هېوادونو اتباع چې
افغانستان له هغوی سره د معنوي
مالكيت معاهده عقد کړې ده.

۳- د نورو هېوادونو اتباع چې د
افغانستان په قلمرو يا له هغو هېوادونو
څخه په يوه کي چې افغانستان له هغوی
سره د معنوي مالكيت معاهده عقد
کړې، مېشت يا د سوداگريزو او
صنعتي فعالو او اغېزمنو تشبثاتو لرونکي
وي.

دوه یم فصل

د عامه ملکیت د نباتاتو د

ورایتیو ثبت او نوم اېښودنه

(نامگذاری)

د نباتاتو د ورایتیو ثبت

شپږمه ماده:

(۱) د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ وزارت د کرنیزو څېړنو انستیتوت چې لدې وروسته پدې قانون کې د انستیتوت په نامه یادېږي، مکلف دی، د ملي، سیمه ییزو او بومي نباتاتو ورایتی له اړوندو نورو ادارو سره په همکارۍ د بوتانيکي او کرنیزو خصوصیاتو له نظره نامگذاری او د هېواد د نباتي جینیټیکي سرچینو په توګه یې د ثبت لپاره د ثبت دفتر ته وړاندې کړي.

(۲) د هغه خصوصي ملکیت د ثبت شوو نوو نباتاتو ورایتی چې ددې قانون د پنځه ویشتې مادې د حکم مطابق، د هغو د ملاتړ میعاد بشپړ شوی، د ملي نباتاتو د ورایتیو په توګه محسوب او

فصل دوم

ثبت ونامگذاری

ورایتی های نباتات

ملکیت عامه

ثبت ورایتی های نباتات

ماده ششم:

(۱) انستیتوت تحقیقات زراعتی وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ که منبع در این قانون بنام انستیتوت یاد می گردد، مکلف است، ورایتی های نباتات ملی، محلی و بومی را با همکاری سایر ادارات ذیربط از نظر خصوصیات بوتانيکي و زراعتی نام گذاری نموده و به حیث منابع جینیټیکي نباتی کشور جهت ثبت به دفتر ثبت ارایه نماید.

(۲) ورایتی های نباتات جدید ثبت شده ملکیت خصوصی که طبق حکم ماده بیست و پنجم این قانون میعاد حمایت آن تکمیل گردیده، به حیث ورایتی های نباتات ملی محسوب و

عامه ملکیت کنل کېږي.

(۳) د ملي، سیمه ییزو او بومي نباتاتو د ورايتيو د ثبت ډول، په جلا کړنلاره کې تنظیمېږي.

د نباتاتو د ورايتيو نوم اېښودنه
(نامگذاری)

اوومه ماده:

انستیتوت مکلف دی، له ناوړه تفاهم څخه د مخنیوي په منظور، د نباتاتو د ورايتيو د خصوصیاتو، ارزښت یا هویت په هکله، د ملي، سیمه ییزو او بومي نباتات د هرې ورايتي لپاره جینر یک نوم وټاکي چې له خپل ډول څخه یې وي او د هېواد د ملي ارزښتونو مغایر او د ملي، سیمه ییزو او بومي نباتاتو او په هېواد یا نورو هېوادونو کې د ثبت شوو نورو نوو ورايتيو له نوم سره، ورته نه وي.

د ثبت شوو نباتاتو د ورايتيو
ملکیت

اتمه ماده:

ددې قانون په شپږمه ماده کې د درج

ملکیت عامه شناخته می شود.

(۳) طرز ثبت ورايتي های نباتات ملي، محلی و بومی در طرز العمل جداگانه تنظیم می گردد.

نام گذاری ورايتي های
نباتات

ماده هفتم:

انستیتوت مکلف است، به منظور جلوگیری از سوء تفاهم درمورد خصوصیات، ارزش یا هویت ورايتي های نباتات برای هر ورايتي نبات ملي، محلی و بومی نام جینر یک را تعیین نموده که از نوع خودش باشد و مغایر ارزش های ملی کشور و با نام سایر ورايتي های نباتات ملي، محلی، بومی و جدید ثبت شده در کشور یا سایر کشورها، مشابه نباشد.

ملکیت ورايتي های نباتات ثبت
شده

ماده هشتم:

ورايتي های نباتات ثبت شده مندرج

ماده ششم این قانون، ملکیت عامه بوده
و هیچ شخص حق نسل گیر را به حیث
مالکیت معنوی بر آن ندارد.

فصل سوم

ثبت وراثتی های جدید نباتات

ملکیت خصوصی

ثبت وراثتی های جدید نباتی

ماده نهم:

(۱) هرگاه وراثتی، جدید، متمایز،
یکسان و باثبات باشد و در مورد آن
نزد دفتر ثبت دلیل کتبی یا شفاهی مبنی
بر ملی بودن، محلی بودن و بومی بودن
آن، موجود نباشد، ثبت گردیده و حق
نسل گیر برای آن اعطاء
می گردد.

(۲) جدید، متمایز، یکسان و باثبات به
مفهوم مندرج فقره (۱) این ماده عبارت
اند از:

۱- جدید: در زمان ارایه
درخواست برای کسب حق
نسل گیر یا تاریخ اولویت
مندرج ماده یازدهم این قانون، مواد

شوو نباتات وراثتی، عامه ملکیت دي او
هیچ شخص پر هغو د معنوي مالکیت په
توگه د نسل اخیستونکي حق نلري.

درېم فصل

د خصوصي ملکیت د نباتاتو د

نوې وراثتی ثبت

د نباتي نوې وراثتی ثبت

نهمه ماده:

(۱) که چېرې وراثتي، نوې، متمایزه،
یوشان او با ثباته وي او د هغوی په
هکله پر هغې د ملي، سیمه ییز او بومي
والي په اړه لیکلی یا شفاهي دلیل د ثبت
په دفتر کې موجود نه وي، ثبتېږي او
هغه ته د نسل اخیستونکي حق ورکول
کېږي.

(۲) نوې، متمایزه، یوشان او باثباته
ددې مادې په (۱) فقره کې په درج
شوي مفهوم عبارت دي له:

۱- نوې: د نسل اخیستونکي د حق د
ترلاسه کولو لپاره د غوښتنلیک د
وړاندې کولو پر وخت یا ددې قانون په
یوولسمه ماده کې درج د لومړیتوب

تکثيری یا محصول آن به وسیله و یا به رضایت نسل گیر به منظور بهره برداری در افغانستان بیشتر از یکسال قبل از تاریخ ارایه درخواست در کشوری غیر از افغانستان، بیشتر از چهار سال قبل از تاریخ مذکور یا در مورد درختان و تاک انگور، بیشتر از شش سال قبل از آن تاریخ به فروش نرسیده و یا مورد استفاده دیگران قرار نگرفته باشد.

۲- متمایز: خصوصیات آن در زمان ارایه درخواست جهت کسب حق نسل گیر، به صورت واضح از سایر وراثتی های نباتی ثبت شده جدید، ملی، محلی و بومی حد اقل در یک خاصیت، قابل تفکیک باشد.

۳- یکسان: حالت وراثتی نبات بوده به قدر کافی در خصوصیات مربوطه همسان باشد مشروط براینکه بعد از

په نېټه تکثيري مواد يا د هغو محصول د نسل اخيستونکي په وسيله او يا په رضائيت سره، په افغانستان کې د گټې اخيستني په منظور، د غوښتنليک د وړاندې کولو له نېټې څخه له يوه کال څخه زيات، له افغانستان څخه په غير هېواد کې له نوموړې نېټې څخه دمخه له څلورو کلونو څخه زيات يا د ونو او د انگور د تاک په هکله، له هغې نېټې څخه شپږ کاله دمخه پلورل شوي نه وي او يا د نورو د استفادې وړ گرځېدلي نه وي.

۲- متمایز: د نسل اخيستونکي د حق د ترلاسه کولو لپاره د غوښتنليک د وړاندې کولو پر وخت د هغې خصوصيات، په څرگند(واضح) صورت سره، د نوو، ملي، سيمه ييزو او بومي ثبت شوو نورو نباتي وراثتيو څخه لږ تر لږه په يوه خاصيت کې د تفکيک وړ وي.

۳- يوشان: د نبات د وراثتي حالت دی په اړوندو خصوصياتو کې په کافي اندازه يو شان وي پدې شرط چې له

تکثير مکرر، ظواهر مشخص خود را حفظ نمايد.

۴- با ثبات: خصوصيت ورايتي نبات است که درجریان هر فصل نمويي يا تکثير مجدد، ثابت و بدون تغيير باقی بماند.

(۳) هرگاه نسل گیر یک يا چند لاین مادری ورايتي جديد نباتي را از ورايتي های نباتات ملی، محلی يا بومي گرفته باشد، ورايتي جديد نبات در صورتي ثبت می گردد که شرایط مندرج فقره (۱) این ماده، را دارا باشد.

(۴) نسل گیر مندرج فقره (۳) این ماده مکلف است، به تناسب ورايتي جديد نبات مبلغ مناسب را به دفتر ثبت پرداخت نمايد.

ارايه درخواست

ماده دهم:

(۱) متقاضی ثبت، درخواست ثبت ورايتي جديد نبات را به دفتر ثبت ارايه می نمايد.

مکرر تکثير خخه وروسته، خپل مشخص ظواهر وساتي.

۴- با ثباته: د نبات د ورايتي خصوصيت دی چې د هر وده ييز (نمويي) يا نوي تکثير، د فصل په بهير کې ثابت او له بدلون پرته پاتې شي.

(۳) که چېرې نسل اخيستونکي د نوې نباتي ورايتي يو يا څو مورني لاینونه د ملي، سيمه ييزو يا بومي نباتاتو له ورايتيو خخه اخيستي وي، د نبات نوې ورايتي په هغه صورت کې ثبتېږي چې ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو شرایطو لرونکي وي.

(۴) ددې مادې په (۳) فقره کې درج نسل اخيستونکي مکلف دی، د نبات د نوې ورايتي په تناسب مناسب مبلغ د ثبت دفتر ته ورکړي.

د غوښتنليک وړاندې کول

لسمه ماده:

(۱) د ثبت غوښتونکي، د نبات د نوې ورايتي د ثبت غوښتنليک د ثبت دفتر ته وړاندې کوي.

(۲) درخواست مندرج فقره (۱) این ماده حاوی معلومات ذیل می باشد:

۱- دسته بندی بوتانیکی نبات مورد نظر (جنس و نوع).

۲- نام تجارتي نبات مورد نظر.

۳- تشریح لاین مادری ثبت شده و محل پیدایش وراثتی نبات در کشور که آیا لاین مادری وراثتی های نباتات ملی، محلی، بومی و جدید اند یا وراثتی جدید نبات ثبت شده در سایر کشورها.

۴- سایر معلومات مورد ضرورت.

(۳) ثبت هر وراثتی جدید نبات توسط درخواست جداگانه صورت می گیرد.

(۴) متقاضی ثبت مکلف است، نمونه وراثتی نبات مورد نظر را طبق احکام این قانون با درخواست به دفتر ثبت ارایه نماید.

(۵) هرگاه درخواست توسط متقاضی ثبت که تبعه یا ساکن کشور نباشد، ارایه گردد، مکلف است نماینده قانونی

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی غوښتنلیک د لاندې معلوماتو لرونکی دی:

۱- د نظر وړ نبات بوتانيکي دسته بندي (جنس او نوع).

۲- د نظر وړ نبات سوداگريز نوم.

۳- د ثبت شوي مورني لاین تشریح او په هېواد کې د نبات د وراثتی د پیدا کېدو ځای چې آیا د نباتاتو د وراثتیو مورنی لاین ملي، سیمه ییز، بومي او نوی دی یا په نورو هېوادونو کې د ثبت شوي نبات نوې وراثتي ده.

۴- د اړتیا وړ نور معلومات.

(۳) د نبات د هرې نوې وراثتی ثبت د جلا غوښتنلیک په واسطه صورت مومي.

(۴) د ثبت غوښتونکی مکلف دی، ددې قانون د حکمونو مطابق، د نظر وړ نبات د وراثتی نمونه له غوښتنلیک سره د ثبت دفتر ته وړاندې کړي.

(۵) که چېرې غوښتنلیک د ثبت د غوښتونکي په واسطه چې د هېواد تبعه یا استوګن نه وي، وړاندې شي مکلف

خویش را که تبعه افغان باشد، به دفتر ثبت معرفی نماید.

(۶) درخواست از طرف متقاضی ثبت و تسلیم دهی آن با نمونه وراثتی نبات مورد نظر به دفتر ثبت، تاریخ رایحه درخواست محسوب می‌شود.

(۷) دفتر ثبت، درخواست را بررسی نموده، در صورتی که معلومات مندرج فقره (۲) این ماده تکمیل نباشد، مکلف است موضوع رابه متقاضی ثبت اطلاع دهد.

(۸) متقاضی ثبت مکلف است، از تاریخ دریافت اطلاعیه، درخواست را حد اکثر الی مدت بیست و دو روز کاری تکمیل نموده و دوباره به دفتر ثبت تسلیم نماید. روز تسلیمی درخواست، تاریخ رایحه آن محسوب می‌گردد.

(۹) هرگاه متقاضی ثبت در مدت مندرج فقره (۸) این ماده، درخواست

دی خپل قانوني استازی چې افغان تبعه وي، د ثبت دفتر ته ورمعرفي کړي.

(۶) غوښتنلیک د ثبت د غوښتونکي لخوا او د ثبت دفتر ته د نظر وړ نبات د وراثتی له نمونې سره، د هغه سپارل د غوښتنلیک د وړاندې کولو نېټه ګڼل کېږي.

(۷) د ثبت دفتر، غوښتنلیک بررسی کوي، په هغه صورت کې چې ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوي معلومات بشپړ نه وي، مکلف دی موضوع د ثبت غوښتونکي ته خبر ورکړي.

(۸) د ثبت غوښتونکی مکلف دی، د خبرتیا د ترلاسه کولو له نېټې څخه، غوښتنلیک زیات نه زیات د دوه ویشو کاري ورځو تر مودې پورې بشپړ کړي او د دوه یم ځل لپاره یې د ثبت دفتر ته وسپاري. د غوښتنلیک د ورسپارلو ورځ، د هغه د وړاندې کولو نېټه ګڼل کېږي.

(۹) که چېرې د ثبت غوښتونکی ددې مادې په (۸) فقره کې په درج شوې

را تکمیل کرده نتواند، دفتر ثبت درخواست را رد و به متقاضی اطلاع می دهد.

اولویت دهی ارایه
درخواست ثبت در کشور

خارجی

ماده یازدهم:

(۱) شخصی که به منظور حمایت از وراثتی جدید نبات، درخواست ثبت را در کشوری ارایه نماید که با افغانستان معاهده مالکیت معنوی را امضاء نموده باشد، مدت اعتبار ارایه درخواست و حق اولویت وی برای ثبت همان وراثتی جدید نبات در افغانستان، (۱۲) ماه می باشد. این مدت از تاریخ ارایه درخواست در کشور خارجی محاسبه می شود.

(۲) متقاضی ثبت درخواست خویش را به منظور استفاده از حق اولویت مندرج فقره

موده کی، غوبنتلیک بشپړ نکړای شي، د ثبت دفتر غوبنتلیک رد او غوبنتونکي ته خبر ورکوي.

په بهرني هېواد کې د ثبت د
غوبنتلیک وړاندې کولو ته

لومړیتوب ورکول

یوولسمه ماده:

(۱) هغه شخص چې د نبات د نوې وراثتی د ملاتړ په منظور، په هغه هېواد کې د ثبت غوبنتلیک وړاندې کړي چې له افغانستان سره یې د معنوي مالکیت معاهده لاسلیک کړې وي، د غوبنتلیک د وړاندې کولو د اعتبار موده او په افغانستان کې د نبات د هماغې نوې وراثتی د ثبت لپاره، د لومړیتوب حق (۱۲) میاشتې دی. دغه موده په بهرني هېواد کې د غوبنتلیک د وړاندې کولو له نېټې څخه، محاسبه کېږي.

(۲) د ثبت غوبنتونکی ددې مادې په (۱) فقره کې د لومړیتوب له درج شوي حق څخه د استفادې په منظور،

(۱) این ماده، به دفتر ثبت ارایه می نماید.

(۳) متقاضی ثبت که به منظور استفاده از حق اولویت مندرج فقره (۱) این ماده، ادعای حق اولویت را در افغانستان نماید، مکلف است، در مدت سه ماه از تاریخ ارایه درخواست، نقل تصدیق شده اسناد و درخواست خویش را که در کشور خارجی ارایه نموده با نمونه و سایر شواهد مبنی بر اینکه هر دو درخواست به عین وراثتی جدید نبات مرتبط است، به دفتر ثبت تسلیم نماید.

(۴) هرگاه مدت مندرج فقره (۱) این ماده ختم گردد، دفتر ثبت به متقاضی دوسال مهلت داده یا در صورت رد درخواست اولی متقاضی یا صرف نظر از آن، غرض ارزیابی تخنیک مطابق حکم ماده دوازدهم این قانون، جهت

خپل غوښتنلیک د ثبت دفتر ته وړاندې کوي.

(۳) د ثبت غوښتونکی چې ددې مادې په (۱) فقره کې د لومړیتوب له درج شوي حق څخه د استفادې په منظور، په افغانستان کې د لومړیتوب د حق ادعا وکړي، مکلف دی د غوښتنلیک د وړاندې کولو له نېټې څخه د دریو میاشتو په موده کې د خپلو سندونو او غوښتنلیک تصدیق شوی نقل چې په بهرني هېواد کې یې وړاندې کړی پر دې بناء چې دواړه غوښتنلیکونه د نبات د عین نوې وراثتی سره مرتبط دي، له نمونې او نورو شواهدو سره د ثبت دفتر ته وسپاري.

(۴) که چېرې ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوې موده تمامه شي، ددې قانون د دوولسمې مادې د حکم مطابق، د تخنیکي ارزونې په غرض، د ثبت دفتر، غوښتونکي ته دوه کاله مهلت ورکوي یا د غوښتونکي د لومړي غوښتنلیک د رد یا له هغه څخه د صرف نظر په صورت کې، د ثبت

ارايہ معلومات و اسناد به متقاضی
ثبت، مهلت مناسب داده
می شود.

ارزیابی تخنیکي ورايتی جديد

نbat

ماده دوازدهم:

(۱) دفتر ثبت، بعد از حصول
اطمینان از تکمیل شرایط
مندرج ماده دهم این قانون،
درخواست را با نمونه ورايتی جديد
نbat جهت ارزیابی تخنیکي و مطابقت
ورايتی جديد نbat با شرایط
مندرج فقره (۱) ماده نهم این
قانون، به انستیتوت راجع
می نماید.

(۲) دفتر ثبت، به اساس تقاضای
انستیتوت از متقاضی ثبت معلومات،
اسناد و مواد ضروری راجهت انجام
ارزیابی تخنیکي مطابق مدت مشخص
شده در طرز العمل مربوطه، مطالبه
می نماید.

(۳) هرگاه متقاضی ثبت مطابق حکم

غوبتونکي ته د معلوماتو او سندونو د
وراندي کولو لپاره، مناسب مهلت
ورکول کېږي.

د نbat د نوې ورايتی تخنیکي

ارزونه

دوولسمه ماده:

(۱) د ثبت دفتر، ددې قانون په لسمه
ماده کې د درج شوو شرایطو له
بشپړېدو څخه د ډاډ له ترلاسه کولو
وروسته، غوبنتلیک د نbat د نوې
ورايتی له نمونې سره د تخنیکي ارزونې
او ددې قانون د نهمې مادې په (۱)
فقره کې له درج شوو شرایطو سره، د
نbat د نوې ورايتی د مطابقت لپاره،
انستیتوت ته راجع کوي.

(۲) د ثبت دفتر، د ثبت له غوبنتونکي
څخه د انستیتوت د غوبنتې پربنسټ،
په اړونده کړنلاره کې د مشخصې شوې
مودې مطابق، د تخنیکي ارزونې د تر
سره کېدو لپاره معلومات، سندونه او
اړین مواد غواړي.

(۳) که چېرې د ثبت غوبنتونکي ددې

مادي په (۲) فقره کې د درج شوي حکم مطابق، معلومات، سندونه يا اړوند اړين مواد برابر نکړي، د ثبت دفتر کولای شي، غوښتنلیک رد کړي.

(۴) د نبات د نوې ورايتۍ د ازمېښت لگښتونه چې د هغې د ارزونې لپاره غوښتنه صورت مومي، د انستيتوت په واسطه سنجش او د ثبت د غوښتونکي لخوا ورکول کېږي.

د نباتي نوې ورايتۍ مقدماتي تاييد

او د هغه خپرول

ديارلسمه ماده:

که چېرې د ثبت غوښتونکي، ددې قانون په دوولسمه ماده کې د ثبت په غرض درج شوي شرايط بشپړ کړي وي، د ثبت دفتر د نوموړي غوښتنلیک په مقدماتي توگه تاييدوي او هغه د ثبت د غوښتونکي په لگښت، د ټوليزو رسنيو له لارې، خپروي.

د اعتراض حق

څوارلسمه ماده:

که چېرې حقيقي او حکمي اشخاص د

مندرج فقره (۲) اين ماده، معلومات، اسناد يا مواد ضروري مربوط را فراهم نمايد، دفتر ثبت می تواند درخواست را رد نمايد.

(۴) مصارف آزمایش ورايتۍ جديد نبات که جهت ارزیابی آن درخواست صورت می گیرد، توسط انستيتوت سنجش و از طرف متقاضی ثبت پرداخت می شود.

تاييد مقدماتي ورايتۍ جديد نباتي و

نشر آن

ماده سيزدهم:

هر گاه متقاضی ثبت شرايط مندرج ماده دوازدهم اين قانون را غرض ثبت تکميل نموده باشد، دفتر ثبت درخواست وی را مورد تاييد مقدماتي قرار داده و آنرا از طريق رسانه های همگانی به مصرف متقاضی ثبت، نشر می نمايد.

حق اعتراض

ماده چهاردهم:

هرگاه اشخاص حقيقي و حکمی مبنی

برتائيد مقدماتي ورايتي جديد نباتي اعتراض داشته باشند، مي توانند در خلال (۱۲۰) روز از تاريخ نشر آن مطابق طرز العمل مربوط درمورد، اعتراض خويش را به دفتر ثبت ارايه نمايند.

ثبت و صدور تصديق نامه

ماده پانزدهم:

هرگاه در مدت مندرج ماده چهاردهم اين قانون، بر تائيد مقدماتي ورايتي جديد نبات اعتراض صورت نگیرد يا اعتراض رد شود، دفتر ثبت مکلف است ورايتي جديد نباتي را در لست ملي ورايتي هاي جديد نباتات ثبت و تصديقنامه ثبت را در بدل قيمت معين که از طرف وزارت زراعت، آبياري ومالداري تعيين مي گردد، به متقاضی ثبت صادر نمايد.

دريافت معلومات

ماده شانزدهم:

هر شخص مي تواند در مورد ورايتي هاي جديد نباتي که مطابق احکام اين

نباتي نوې ورايتي د مقدماتي تائيد په اړه، اعتراض ولري، کولای شي په دې اړه د اړوندې کړنلارې مطابق، د هغه د خپرېدو له نېټې څخه د (۱۲۰) ورځو په ترڅ کې، پدې برخه کې خپل اعتراض د ثبت دفتر ته وړاندې کړي.

ثبت او د تصديق ليک صادرول

پنځلسمه ماده:

که چېرې ددې قانون په څوارلسمه ماده کې په درج شوې موده کې، د نبات د نوې ورايتي پر مقدماتي تائيد، اعتراض صورت ونه مومي يا اعتراض رد شي، د ثبت دفتر مکلف دی نباتي نوې ورايتي د نباتاتو د نوو ورايتيو په ملي لست کې ثبت او د ثبت تصديق ليک د ټاکلې بېي په بدل کې چې د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت لخوا ټاکل کېږي، د ثبت غوښتونکي ته صادر کړي.

د معلوماتو ترلاسه کول

شپاړسمه ماده:

هر شخص کولای شي د ثبت له دفتر څخه د هغو نباتي نوو ورايتيو په هکله،

قانون ثبت گريده، از دفتر ثبت
معلومات دريافت نمايد.

حق حمايت مؤقتي

ماده هفدهم:

متقاضی ثبت می تواند، از تاريخ
نشر تائيد مقدماتی ورايتی جديد
نبات الی تاريخ ثبت آن در لست ملی
ورايتی های جديد نباتات، از حق
حمايت مؤقتی استفاده نمايد،
مشروط بر اينکه غير تجارتي باشد و در
مقابل نقض حقوق خویش اقدام
نمايد.

نام گذاری ورايتی جديد

نباتي

ماده هجدهم:

(۱) متقاضی ثبت مکلف است، برای
ورايتی جديد نباتی، نام جينريک را
تعيين نمايد که از نوع خودش
باشد.

(۲) نام ثبت شده ورايتی جديد
نباتي، بادر نظر داشت حکم مندرج
فقره (۱۰) اين ماده بعد از

چې ددې قانون د حکمونو مطابق ثبت
شوې دي، معلومات ترلاسه کړي.

د لنډمهاله (مؤقتي) ملاتړ حق

اووه لسمه ماده:

د ثبت غوښتونکی کولای شي، د نبات
د نوې ورايتی د مقدماتي تائيد د خپرېدو
له نېټې څخه د نباتاتو د نوو ورايتيو په
ملی لست کې د هغې د ثبت له نېټې
څخه، د مؤقتي ملاتړ له حق څخه
استفاده وکړي، پدې شرط چې غیر
تجارتي وي او د خپلو حقوقو د نقض
پر وړاندې، اقدام وکړي

د نباتي نوې ورايتی نوم

اېښودنه (نامگذاری)

اتلسمه ماده:

(۱) د ثبت غوښتونکی مکلف دی، د
نباتي نوې ورايتی لپاره، جينريک نوم
وټاکي چې له خپل ډول (نوع) څخه يې
وي.

(۲) د نوې نباتي ورايتی ثبت شوی
نوم، ددې مادې په (۱۰) فقره کې د
درج شوي حکم له په پام کې نيولو

انقضای حق نسل گیر، مانع استفاده آزادانه از نام تعیین شده در مورد سایر وراثتی های نباتی نمی گردد.

(۳) متقاضی ثبت مکلف است، نام وراثتی جدید نبات را طور متمایز تعیین می نماید که باعث سوء تفاهم در مورد خصوصیات، ارزش یا هویت وراثتی جدید نبات یا هویت نسل گیر نگردد و با نام سایر وراثتی های جدید نباتات متعلق به یک وراثتی جدید نبات در افغانستان یا هر کشوری که افغانستان با آن معاهده مالکیت معنوی را امضاء نموده یکسان یا مشابه و نزدیک نباشد.

(۴) نام وراثتی جدید نبات از طرف متقاضی ثبت به دفتر ثبت ارایه می شود. هرگاه شرایط مندرج فقره (۳) این ماده رعایت نگردیده باشد، دفتر ثبت متقاضی ثبت را در مدت مناسب به تعیین نام دیگری مکلف می نماید.

سره، د نسل اخیستونکي د حق له انقضاء وروسته، د نباتي نورو وراثتيو په اړه، له ټاکل شوي نوم څخه د آزادانه استفادې خنډ نه کېږي.

(۳) د ثبت غوښتونکي مکلف دی، د نبات د نوې وراثتي نوم په متمایزه توګه وټاکي چې د نبات د نوې وراثتي خصوصیاتو، ارزښت یا هویت یا د نسل اخیستونکي د هویت په اړه د ناوړه تفاهم باعث نه شي او په افغانستان کې د نباتاتو د نورو نوو وراثتيو له نوم سره، د نبات په یوې نوې وراثتي پورې له اړوند یا د هغه هېواد چې افغانستان له هغه سره د معنوي مالکیت معاهده لاسلیک کړې له نوم سره یو شان یا ورته او نژدې نه وي.

(۴) د نبات د نوې وراثتي نوم د ثبت د غوښتونکي لخوا د ثبت دفتر ته وړاندې کېږي. که چېرې ددې مادې په (۳) فقره کې درج شوي شرایط په پام کې نه وي نیول شوي، د ثبت دفتر د ثبت غوښتونکي په مناسبه موده کې د بل نوم په ټاکلو مکلفوي.

(۵) هرگاه نام مندرج فقره (۴) اين ماده تائيد گردد، دفتر ثبت آنرا ثبت و حق نسل گير را به متقاضی ثبت اعطاء می نماید.

(۶) هرگاه ورايتی جديد نباتی در کشورهاي مندرج فقره (۳) اين ماده، تحت یک نام به مراجع ذيصلاح معرفی و ارايه گردیده باشد، دفتر ثبت مکلف به ثبت آن می باشد.

(۷) هرگاه نام ورايتی جديد نباتی مغاير ارزش های حاکم در کشور باشد، دفتر ثبت نسل گير را مکلف به نام پیشنهادی ديگر می نماید.

(۸) دفتر ثبت مکلف است، ادارات و مراجع مربوطه کشورهاي مندرج فقره (۳) اين ماده را از مسايل مرتبط با نام ورايتی های نباتات جديد، خصوصاً معرفی، ثبت و لغو نامها آگاه سازد.

(۹) شخصی که مواد تکثيری ورايتی جديد نبات مورد حمايت را در افغانستان بازاریابی

(۵) که چېرې ددې مادې په (۴) فقره کې درج شوی نوم تائيد شي، د ثبت دفتر هغه ثبت او د نسل اخيستونکي حق د ثبت غوښتونکي ته ورکوي.

(۶) که چېرې ددې مادې په (۳) فقره کې په درج شوو هېوادونو کې نوې نباتي ورايتی واکمنو مراجعو ته تر يوه نامه لاندې معرفي او وړاندې شوې وي، د ثبت دفتر د هغې په ثبت مکلف دی.

(۷) که چېرې د نوې نباتي ورايتی نوم په هېواد کې د حاکمو ارزښتونو مغاير وي، د ثبت دفتر نسل اخيستونکي په بل پېشنهادي نوم مکلفوي.

(۸) د ثبت دفتر مکلف دی، ددې مادې په (۳) فقره کې په درج شوو هېوادونو پورې اړوندې ادارې او مراجع د نباتاتو د نوو ورايتيو له نوم سره له اړوندو مسايلو څخه، خصوصاً معرفي، ثبت او د نومونو له لغو څخه خبر کړي.

(۹) هغه شخص چې په افغانستان کې تر ملاتړ لاندې نبات د نوې ورايتی تکثيري موادو ته بازارموندنه کوي او

پلوري پي کولای شي د هغې نوې ورايتۍ اړه د نسل اخيستونکي د حق له انقضاء وروسته، د اړوند نبات د نوې ورايتۍ له نوم څخه استفاده وکړي، خو دا چې ددې مادې د (۱۰) فقرې د حکم مطابق، د وړاندې والي (تقدم) حق د هغه خنډ وگرځي.

(۱۰) که چېرې د تقدم د حق د موجوديت پر بنا، د نباتي نوې ورايتۍ له نوم څخه استفاده، ددې مادې د (۹) فقرې د حکم مطابق، د هغه شخص لپاره چې له هغه څخه استفاده کوي، خنډ شي، د ثبت دفتر پرته له دې چې د ثالثو اشخاصو د تقدم حق اغېزمن شي. د ثبت غوښتونکي د يوه بل نوم په پېشنهاد مکلفوي.

د نوې نباتي ورايتۍ د مالکيت حق
نولسمه ماده:

(۱) د نبات د نوې ورايتۍ د ثبت حق په نسل اخيستونکي پورې متعلق دی او د مړينې په صورت کې د هغه ورثې ته لېږدېږي.

و به فروش ميرساند، می تواند بعد از انقضای حق نسل گیر در مورد آن ورايتی جديد، نام ورايتی جديد نبات مربوطه را استفاده نماید، مگر اینکه مطابق حکم فقره (۱۰) این ماده حق تقدم مانع آن گردد.

(۱۰) هرگاه بنا بر موجوديت حق تقدم استفاده از نام ورايتی جديد نباتی برای شخصی که مطابق حکم فقره (۹) این ماده از آن استفاده می نماید، منع قرار گیرد، دفتر ثبت بدون آنکه حق تقدم اشخاص ثالث متأثر گردد، متقاضی ثبت را مکلف به پېشنهاد یک نام دیگر می نماید.

حق مالکيت ورايتی جديد نباتی
ماده نهم:

(۱) حق ثبت ورايتی جديد نبات متعلق به نسل گیر بوده و در صورت فوت به ورثه وی انتقال می یابد.

(۲) هرگاه ورايتی جديد نبات ، نتيجه تلاش مشترک چندین نسل گیر باشد، حق ثبت آن به تمام آنها تعلق می گیرد، مگر اینکه طور دیگری باهم توافق نموده باشند.

(۳) هرگاه ورايتی جديد نبات، طور مستقلانه توسط چندین شخص انکشاف یافته باشد، حق ثبت آن به شخص تعلق می گیرد که قبل از همه به ثبت آن اقدام نموده باشد.

(۴) هرگاه ورايتی جديد نباتی بر اساس قرارداد کاربه میان آمده باشد که کارکن استخدام شده را ملزم به ایجاد و انکشاف آن نماید، حق ثبت آن به کارفرما تعلق می گیرد، مگر اینکه در مورد طور دیگری توافق صورت گرفته باشد.

حقوق نسل گیر

ماده بیستم:

(۱) نسل گیر بعد از ثبت ورايتی جديد

(۲) که چهرې د نبات نوې ورايتي، د خو نسل اخيستونکو د گاهو هڅو پايله وي، د هغې د ثبت حق په هغو ټولو پورې تعلق مومي، خو دا چې له يوه بل سره يې په بل ډول موافقه کړې وي.

(۳) که چهرې د نباتاتو نوې ورايتي، په مستقلانه توگه د خو اشخاصو په واسطه پرمختيا کړې وي، د هغې د ثبت حق په هغه شخص پورې تعلق مومي چې له ټولو مخکې يې د هغې په ثبت لاس پورې کړی وي.

(۴) که چهرې نوې نباتي ورايتي د کار د قرارداد پر بنسټ منځته راغلې وي چې استخدام شوی کارکوونکی د هغې په رامنځته کېدو او پرمختيا باندې ملزم کړي، د هغې د ثبت حق په کارفرما پورې تعلق مومي، خو دا چې په دې اړه په بل ډول سره موافقې صورت موندلی وي.

د نسل اخيستونکي حقوق

شلمه ماده:

(۱) نسل اخيستونکی د حمايت شوي

نبات حمايت شده، در رابطه به مواد
تکثيری آن، دارای حقوق انحصاری
ذیل می باشد:

- ۱- توليد يا تکثير آن.
- ۲- انکشاف به منظور ترويج يا
گسترش آن.
- ۳- فروش، عرضه يا ساير فعاليت های
بازاریابی در رابطه به آن.
- ۴- صدور و توريد آن.
- ۵- ذخيره به مقاصد مندرج اين
فقره.

(۲) هيچ شخص نمی تواند، بدون
اجازه نسل گیر به موارد مندرج فقره
(۱) این ماده مبادرت
ورزد.

(۳) نسل گیر می تواند اجازه
موارد مندرج فقره (۱) این ماده را به
شرایط و محدودیت ها منوط
سازد.

(۴) موارد مندرج فقره (۱) این ماده
درمورد محصول وراثتی جدید نبات به
شمول همه نباتات و بخش های آن که
با استفاده غیرقانونی از مواد تکثيری

نبات د نوې وراثتی له ثبت وروسته، د
هغې د تکثيري موادو په رابطه، د لاندې
انحصاري حقوقو لرونکې دی:

- ۱- د هغې توليد يا تکثير.
- ۲- د هغې د ترويج يا د پراختيا په
منظور، پرمختيا.
- ۳- پلور، عرضه يا د هغې په رابطه د
بازارموندنې نور فعالیتونه.
- ۴- د هغې صادرو او واردول.
- ۵- پدې فقره کې په درج شوو
مقصودونو زېرمه.

(۲) هېڅ شخص نشي کولای، د نسل
اخیستونکي له اجازې پرته ددې مادې
په (۱) فقره کې په درج شوو مواردو
لاس پورې کړي.

(۳) نسل اخیستونکی کولای شي ددې
مادې په (۱) فقره کې د درج شوو
مواردو اجازه په شرایطو او محدودیتونو
منوط کړي.

(۴) ددې مادې په (۱) فقره کې درج
شوي موارد د نبات د نوې وراثتی د
محصول په هکله، د ټولو نباتاتو او د
هغو د برخو په شمول چې د ملاتړ وړ د

ورایتي های جدید نباتي مورد حمایت بدست می آید، بدون اجازه نسل گیر منع می باشد، مگر اینکه نسل گیر فرصت مناسب در اعمال حق خود پیرامون مواد تکثیری داشته باشد.

(۵) احکام مندرج فقره های (۱ الی ۴) این ماده، در مورد ورايتي های جدید نباتي ذیل نیز قابل تطبیق می باشد:

۱- نباتاتي که از ورايتي جدید نباتي حفاظت شده، مشتق گردیده باشد. مشروط بر اینکه ورايتي جدید نباتي حفاظت شده از سایر ورايتي های نباتات جدید مشتق نگردیده باشد.

۲- با تکمیل شرایط ذیل، ورايتي جدید نبات، مشتق شده از سایر ورايتي های جدید نباتات، محسوب می گردد:

- ورايتي جدید نبات که از ورايتي جدید نباتي اولی یا از ورايتي جدید نباتي دیگری مشتق گردیده و خصوصیات اساسی مربوط به ساختار جینیטיکی یا

نوو نباتي ورايتيو له تکثيري موادو خخه په نا قانونه استفادې سره لاسته راځي، د نسل اخیستونکي له اجازې پرته منع دي، خو دا چې نسل اخیستونکی د تکثيري موادو په اړه د خپل حق د اعمالولو مناسب فرصت ولري.

(۵) ددې مادې له (۱ تر ۴) فقره کې درج شوي حکمونه، د لاندې نوو نباتي ورايتيو په اړه، هم د تطبیق وړ دي:

۱- هغه نباتات چې له ساتل شوې نوې نباتي ورايتي. خخه مشتق شوي وي. پدې شرط چې ساتل شوې نوې نباتي ورايتي د نوو نباتاتو له نورو ورايتيو خخه مشتق شوې نه وي.

۲- د لاندې شرایطو په بشپړېدو سره، د نبات نوې ورايتي، د نباتاتو له نورو نوو ورايتيو خخه، گڼل کېږي:

- د هغه نبات نوې ورايتي چې له اوليه نوې نباتي ورايتي. یا له بلې نوې نباتي ورايتي. خخه مشتق شوې او په جینیتيکی جوړښت (ساختار) پورې اړوند اساسي

ترکیب ساختارهای جینیتهی وراثتی نبات اولیه در آن تبارز نموده باشد.

– از وراثتی جدید نباتی اولیه اصلی متمایز باشد.

– خصوصیات اساسی مربوط به ساختار جینیتهی یا ترکیب ساختارهای جینیتهی وراثتی جدید نبات اولیه اصلی بدون درنظرداشت تفاوت های ناشی از عمل اشتقاق به وراثتی که در وراثتی جدید نباتی اولیه تبارز می کند، در وراثتی جدید نباتی نیز تبارز نماید.

۳– وراثتی جدید نباتی که از وراثتی های نباتات حفاظت شده، متمایز نباشد.

۴– وراثتی جدید نباتی که تولید آن مستلزم استفاده مکرر از وراثتی های جدید نباتات حفاظت شده باشد.

(۶) وراثتی های جدید نباتات مشتق شده مندرج فقره (۵) این ماده، می تواند از طریق تغییر طبیعی

خصوصیاتو یا د اولیه نبات د وراثتی د جینیتهی جوربستونو ترکیب په هغې کې تبارز کړی وي.

– له اصلي لومړنۍ نوې نباتي وراثتۍ څخه متمایزه وي.

– په جینیتهی جوربست پورې اړوند اساسی خصوصیات یا د اصلي اولیه نبات د نوې وراثتۍ د جینیتهی جوربست ترکیب د هغې وراثتۍ د اشتقاق له کار(عمل) څخه د راپیداشوو تفاوتونو له په پام کې نیولو پرته چې په اولیه نوې نباتي وراثتۍ کې تبارز کوي، په نوې نباتي وراثتۍ کې هم تبارز وکړي.

۳– نوې نباتي وراثتۍ چې د ساتل شوو نباتاتو له وراثتیو څخه متمایزه نه وي.

۴– هغه نوې نباتي وراثتۍ چې د هغې تولید د ساتل شوو نباتاتو له نوو وراثتیو څخه د مکررې استفادې مستلزم وي.

(۶) ددې مادې په (۵) فقره کې درج د مشتق شوو نباتاتو نوې وراثتۍ کولای شي، په جینیتهی جوربست کې د طبیعی

در ساختار جینیٲیکی، بوسیلهٔ القاح مصنوعی یا گزینش وراثتی جدید نباتی از میان نباتات متعلق به وراثتی نباتی اولیه، انتقال جینیٲیکی و سایر شیوه های تغییرات جینیٲیکی، بدست آید.

(۷) فعالیت های ذیل از احکام مندرج فقره های (۱) الی (۶) این ماده مستثنی می باشد:

۱- فعالیت های که طور خصوصی و به هدف غیر تجارتي صورت می گیرد.

۲- فعالیت های که به مقصد آزمایش صورت می گیرد.

۳- فعالیت های که به مقصد انکشاف سایر وراثتی های جدید نباتی به استثنای اجزای (۱ الی ۴) فقره (۵) این ماده، انجام می شود.

حدود حق نسل گیر

مادهٔ بیست و یکم:

حق نسل گیر مندرج فقره های (۱-۶) مادهٔ بیستم این قانون شامل فعالیت های

بدلون له لاری د مصنوعی القاح یا د نباتاتو له منځه په اولیه نباتی وراثتی. پورې د اړوندې وراثتی د غوراوي په وسیله جینیٲیکی لېږد او د جینیٲیکی بدلونونو نورې لارې چارې لاسته راشي.

(۷) لاندې فعالیتونه ددې مادې له (۱) تر (۶) فقرو کې له درج شوو حکمونو څخه مستثنی دي:

۱- هغه فعالیتونه چې په خصوصی توګه او په نه سوداګریزه موخه صورت مومي.

۲- هغه فعالیتونه چې د ازمېښت په مقصد صورت مومي.

۳- هغه فعالیتونه چې ددې مادې د (۵) فقرې د (۱ تر ۴) اجزاوو په استثنای، د نورو نوو نباتی وراثتی د پرمختیا په مقصد، ترسره کېږي.

د نسل اخیستونکي د حق حدود

یوویشتمه ماده:

د ساتل شوې نوې نباتی وراثتی د تکثیری موادو فعالیتونه یا هر هغه

محصول چې مستقيماً د ملاتړ شوي نبات له نوې ورايتۍ او يا له هغې څخه له مشتق شوو موادو څخه لاسته راځي ددې قانون د شلمې مادې د (۱-۶) فقره کې د درج شوي نسل اخيستونکي په حق کې شامل دي. نسل اخيستونکي يې په مستقيم شکل يا پخپل رضائيت سره پلوري يا په افغانستان کې هغه ته په بازارموندنې لاس پورې کوي نه پکې شاملېږي، خو دا چې داسې فعاليتونه پر لاندې مواردو مشتمل وي:

۱- د نظر وړ نباتاتو د ورايتۍ زيات تکثير.

۲- د ثبت شوو نباتاتو د نوو ورايتيو صادرو ل هغه هېواد ته چې په هغه کې د تکثير زمينه برابره شوې، تر ساتنې لاندې نه نيول کېږي، خو دا چې د نهايي لگښت په مقصد صادروي.

د بزگرانو په واسطه د ثبت شوو

نباتاتو د نوو ورايتيو کارول

دوه ويشتمه ماده:

(۱) بزگران کولای شي، د خصوصي

مواد تکثير ورايتۍ جديد نباتي حفاظت شده يا هر محصولي که مستقيماً از ورايتۍ جديد نبات حمايت شده ويا مواد مشتق شده از آن بدست مي آيد مي باشد، نسل گير به شکل مستقيم يا به رضایت خودآن را به فروش می رساند يا در افغانستان به بازاريابي آن اقدام می نماید، شامل نمی گردد، مگر اینکه چنین فعالیت ها مشتمل برموارد آتی باشد:

۱- تکثير بيشتر ورايتۍ های نباتات مورد نظر.

۲- صدور ورايتۍ های جديد نباتات ثبت شده به کشوری که زمينه تکثير در آن مهيا شده، تحت حفاظت قرار نمی گيرد، مگر اینکه به مقصد مصرف نهايي صادر شود.

استعمال ورايتۍ های جديد نباتات

ثبت شده توسط دهاقين

ماده بیست و دوم:

(۱) دهاقين می توانند مواد تکثيری

ورایتي های جدید نباتات ثبت شده ملکیت خصوصی را که از محصولات ورايتي های جدید نباتات بدست آورده اند، در مزارع خود غرض تکثیر استعمال نموده و مواد تکثیری آنرا برای فصل های بعدی ذخیره و استعمال نمایند.

(۲) دهاقین مندرج فقره (۱) این ماده نمی توانند مواد تکثیری ورايتي های جدید نباتات ثبت شده ملکیت خصوصی را غرض تجارت تکثیر نمایند.

جواز الزامی

ماده بیست و سوم:

(۱) دفتر ثبت می تواند، به منظور تأمین منافع عامه، بدون رضایت نسل گیر، جواز الزامی بهره برداری از ورايتي های جدید نباتات را به اساس هدایت وزیر زراعت، آبیاری و مالداري به شخص ثالث اعطاء نماید. در این صورت، شخص ثالث مکلف به پرداخت مبلغ مناسب به نسل گیر

ملکیت د ثبت شوو نباتاتو د نوو ورايتيو تکثيري مواد چې د نباتاتو د نوو ورايتيو له محصولاتو څخه يې لاسته راوړي دي، په خپلو مزارعو (کروندو) کې د تکثیر په غرض وکاروي او د هغو تکثيري مواد د وروستيو فصلونو لپاره زېرمه او وکاروي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي بزگران نشي کولای، د خصوصي ملکیت د ثبت شوو نباتاتو د نوو ورايتيو تکثيري مواد د سوداګرۍ په غرض تکثیر کړي.

الزامي جواز

درويشتمه ماده:

(۱) د ثبت دفتر کولای شي، د عامه ګټو د تأمین په منظور، د نسل اخیستونکي له رضایت پرته، د نباتاتو له نوو ورايتيو څخه د ګټې اخیستنې لپاره جواز، د کرنې، اوبولګولو او مالدارۍ د وزیر د هدایت پر بنسټ، ثالث شخص ته ورکړي. پدې صورت کې ثالث شخص نسل اخیستونکي ته د

می باشد. در طرز العمل تنظیم می گردد.

(۲) دفتر ثبت می تواند، به اساس هدایت وزیر زراعت، آبیاری و مالداري یا بنابر درخواست نسل گیر در صورت تخطی دارنده جواز الزامی از شرایط تعیین شده، یا رفع حالات مندرج فقره (۱) این ماده، جواز مذکور را لغو نماید.

(۳) لغو جواز مندرج فقره (۲) این ماده بر حقوق سایر اشخاصی که علاقه به جواز دارند، تأثیر ندارد.

(۴) شرایط صدور جواز الزامی و پرداخت مبلغ مناسب در مقرر تنظیم می گردد.

میعاد حمایت

ماده بیست و چهارم:

میعاد حمایت حق نسل گیر از تاریخ اعطای آن برای وراثتی های جدید درختان و تاک های انگور، مدت

مناسب مبلغ به ورکری مکلف دی، به کپنلاره کی دې تنظیم شي.

(۲) د ثبت دفتر کولای شي، د کرنې، اوبو لگولو او مالداري د وزیر د هدایت پر بنسټ یا د نسل اخیستونکي د غوښتنې پر بنه، له ټاکل شوو شرایطو څخه د الزامي جواز لرونکي د سرغړونې (تخطی) یا ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو حالاتو د رفع په صورت کې یاد شوی جواز لغو کړي.

(۳) ددې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي جواز لغو د نورو هغو اشخاصو پر حقوقو چې جواز ته علاقه لري، اغېزه نلري.

(۴) د الزامي جواز د صادرېدو شرایط او د مناسب مبلغ ورکړه په مقرر کې تنظیمېږي.

د ملاتړ موده (میعاد)

خلېرېشتمه ماده:

د نسل اخیستونکي د حق د ملاتړ میعاد د هغه د ورکړې له نېټې څخه د ونو او د انگورو د تاک د نوو وراثتیو لپاره

پنځه وېشت (۲۵) کاله موده او د نباتي نورو نوو ورايتيو لپاره شل (۲۰) کاله موده ده.

د نسل اخيستونکي د حق لغو

پنځه وېشتمه ماده:

د نسل اخيستونکي حق له لاندې حالاتو څخه په يوه کې لغو کېږي:

۱- په هغه صورت کې چې ددې قانون د څلېرېشتمې مادې په درج شوې موده کې د نباتي نوې ورايتۍ له ثبت وروسته، تثبيت شي چې د نباتي ورايتۍ د نوي، ملي، سيمه ييز او بومي نباتاتو له نورو ورايتۍ څخه د نسل اخيستونکي د حق د ورکولو په وخت کې، نوی، متميز، باثباته او يو شان نه وي.

۲- په هغه صورت کې چې ددې قانون په څلېرېشتمه ماده کې په درج شوې موده کې، د نباتي نوی ورايتۍ له ثبت وروسته، تثبيت شي چې د نسل اخيستونکي حق هغه شخص ته ورکول شوی دی چې د هغه مستحق نه دی.

بيست وېنج (۲۵) سال و برای ساير ورايتي های جديد نباتي مدت بيست (۲۰) سال می باشد.

لغو حق نسل گیر

ماده بیست و پنجم:

حق نسل گیر دريکي از حالات ذيل لغو می گردد:

۱- در صورتی که بعد از ثبت ورايتي جديد نباتي در مدت مندرج ماده بیست و چهارم اين قانون، تثبيت شود که ورايتي نباتي، از ساير ورايتي های نباتات جديد، ملي، محلي و بومي حين اعطای حق نسل گیر، جديد، متميز، با ثبات و یکسان نباشد.

۲- در صورتی که بعد از ثبت ورايتي جديد نباتي در مدت مندرج ماده بیست و چهارم اين قانون، تثبيت شود که حق نسل گیر به شخصي اعطاء گردیده که مستحق آن نمی باشد.

د نسل اخیستونکي د حق فسخ

شپږویشتمه ماده:

د نسل اخیستونکي حق له لاندې حالاتو څخه په یوه کې فسخ کېږي:

۱- په هغه صورت کې چې نسل اخیستونکي، معلومات، سندونه یا ضروري مواد د نباتاتو د نوو وراثتیو د مراقبت د نحوې د ارزونې لپاره، د ثبت د دفتر په واک کې، ور نه کړي.

۲- په هغه صورت کې چې نسل اخیستونکي د نوو نباتي وراثتیو د ازمنښت، ساتنې او مراقبت لگښتونه تأدیه نکړي.

۳- په هغه صورت کې چې انستیتوت ددې قانون د اتلسمې مادې د حکم مطابق، د نباتي نوې وراثتی د نوم په بدلون لاس پورې کړي او نسل اخیستونکي د هغې لپاره مناسب نوم پیشنهاد نکړي.

۴- په هغه صورت کې چې تثبیت شي چې د نباتي نوې وراثتی یوشان والی او باثباته والی د تطبیق وړ نه دي.

فسخ حق نسل گیر

ماده بیست و ششم:

حق نسل گیر در یکی از حالات ذیل فسخ می گردد:

۱- در صورت که نسل گیر، معلومات، اسناد یا مواد ضروری برای ارزیابی نحوه مراقبت وراثتی های جدید نباتات را در اختیار دفتر ثبت، قرار ندهد.

۲- در صورتی که نسل گیر مصارف آزمایش، حفظ و مراقبت وراثتی های جدید نباتی را تأدیه ننماید.

۳- در صورتی که انستیتوت مطابق حکم ماده هجدهم این قانون، اقدام به تغییر نام وراثتی جدید نباتی نماید و نسل گیر نام مناسبی برای آن پیشنهاد نکند.

۴- در صورتی که تثبیت گردد که یکسان بودن و با ثبات بودن وراثتی جدید نباتی قابل تطبیق نمی باشد.

خلورم فصل

نهایی حکمونه

محکمی ته مراجعه

اووه ویشتمه ماده:

(۱) که چپرې شخص ددې قانون له حکمونو څخه د تخطی (سرغړونې) له امله، متضرر شي، کولای شي د قانون د حکمونو مطابق واکمني محکمی ته مراجعه وکړي.

(۲) محکمه ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی متخلف (سرغړونکی)، د قانون د حکمونو مطابق، د واردې شوې خسارې، د مدافع وکیل د لگښت په ورکړه او په نورو مخه نیوونکو تدبیرونو، مکلفوي.

د مقرر وړاندیز او د کړنلارو

وضع کول

اته ویشتمه ماده:

د کړنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت کولای شي، ددې قانون د حکمونو د ښه تطبیق په منظور، مقررې وړاندیز او

فصل چهارم

احکام نهایی

مراجعه به محکمه

ماده بیست و هفتم:

(۱) هرگاه شخص بالآخر تخطی از احکام این قانون متضرر گردد، می تواند مطابق احکام قانون به محکمه ذیصلاح مراجعه نماید.

(۲) محکمه مطابق احکام قانون متخلف مندرج فقره (۱) این ماده را مکلف به پرداخت خساره وارده، مصرف وکیل مدافع و سایر تدابیر بازدارنده می نماید.

پیشنهاد مقررہ ها و وضع

طرز العمل ها

ماده بیست و هشتم:

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري می تواند، به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۹)

۱۳۹۵/۷/۲۰

مقررہ ہا را پیشنهاد و طرز العمل ہا را
کہ مغایر احکام این قانون نباشد،
وضع نماید.

انفاذ

مادۂ بیست ونهم:

این قانون بعد از تاریخ توشیح
نافذ و در جریده رسمی نشر
گردد.

هغه کړنلارې چې ددې قانون د
حکمونو مغایرې نه وي، وضع
کړي.

انفاذ

نهه ویشتمه ماده:

دغه قانون وروسته د توشیح له نېټې
څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې،
خپور شي.

فرمان
رئيس جمهوري اسلامي افغانستان
در مورد توشيح مصوبات
مجلسين شوراى ملي
پيرامون قانون
صحت حيواني (وترنرى)

شماره: (۷۲)

تاريخ: ۱۳۹۵/۵/۷

ماده اول:

به تاسى از حكم فقره (۱۶)
ماده (۶۴) قانون اساسى افغانستان،
مصوبه شماره (۲۱۰) مؤرخ
۱۳۹۵/۴/۳۰ ولسى جرگه
و مصوبه شماره (۲۱۷) مؤرخ
۱۳۹۵/۵/۶ مشرانو جرگه
را در مورد قانون صحت حيوانى
(وترنرى) در (۴) فصل و (۲۶) ماده،
توشيح مى دارم.

ماده دوم:

اين فرمان همراه با مصوبات مجلسين
شوراى ملي و متن قانون

د حيواني روغتيا (وترنرى) د قانون
په اړه د ملي شوري د مجلسينو د
مصوبو د توشيح
په هكله د افغانستان اسلامي
جمهوريت د رئيس
فرمان

گڼه: (۷۲)

نېټه: ۱۳۹۵/۵/۷

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴)
مادې د (۱۶) فقرې د حكم له مخې، د
حيواني روغتيا (وترنرى) د
قانون په هكله د ولسي جرگې د
۱۳۹۵/۴/۳۰ نېټې (۲۱۰) گڼه
مصوبه او د مشرانو جرگې د
۱۳۹۵/۵/۶ نېټې (۲۱۷) گڼه مصوبه
په (۴) فصلونو او (۲۶) مادوكې،
توشيح كوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د ملي شوري د مجلسينو له
مصوبو او نوموړي قانون له متن سره

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۹)

۱۳۹۵/۷/۲۰

متذکره در جريده رسمي نشر
گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

يوخای دې، په رسمي جريده کې خپور
شي.

محمد اشرف غني

دافغانستان داسلامي جمهوريت رئيس

رسمي جريدہ

مسلسل نمبر (۱۲۲۹)

۱۳۹۵/۷/۲۰

دولت جمهوری اسلامی افغانستان

شورای ملی

ولسی جرگه

مصوبه

طرح قانون صحت حیوانی

(وترنری)

شماره: (۲۱۰)

تاریخ: ۱۳۹۵/۴/۳۰

ولسی جرگه به تأسی از حکم مندرج ماده نودم قانون اساسی افغانستان، در جلسه عمومی روز چهارشنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۴/۳۰ خویش طرح قانون صحت حیوانی (وترنری) را با تعدیل در ماده (۲۶) به داخل (۴) فصل و (۲۶) ماده به اتفاق آرای اعضای حاضر در مجلس تصویب نمود.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی

رئیس ولسی جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

ولسي جرگه

د حیواني روغتيا (وترنری)

د قانون د طرحې

مصوبه

ګڼه: (۲۱۰)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۴ / ۳۰

د افغانستان د اساسي قانون د نوي یمې مادې د درج شوي حکم له مخې، ولسي جرگې د ۱۳۹۵ / ۴ / ۳۰ نېټې د چهارشنبې ورځې په عمومي غونډه کې د حیواني روغتيا (وترنری) د قانون طرحه د (۲۶) مادې په تعدیل سره، په (۴) فصلونو او (۲۶) مادو په د ننه کې د مجلس د حاضر و غړيو د رایو په اتفاق تصویب کړه.

الحاج عبدالرووف ابراهیمی

د ولسي جرگې رئیس

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۹)

۱۳۹۵/۷/۲۰

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

مشرانو جرگه

مصوبه

طرح قانون صحت حیوانی

(وترنری)

شماره: (۲۱۷)

تاریخ: ۱۳۹۵/۵/۶

مشرانو جرگه به تاسی از حکم ماده
نودم قانون اساسی افغانستان، طرح
قانون صحت حیوانی (وترنری) را در
جلسه عمومی فوق العاده روز
چهارشنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۵/۶ خویش
به اکثریت آراء تصویب نمود.

فضل هادی مسلمیار

رئیس مشرانو جرگه

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

مشرانو جرگه

د حیواني روغتیا (وترنری)

د قانون د طرحې

مصوبه

ګڼه: (۲۱۷)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۵ / ۶

د افغانستان د اساسي قانون د نوي یمې
مادې له حکم سره سم، مشرانو جرگې
د ۱۳۹۵ / ۵ / ۶ نېټې د چهارشنبې
ورځې په فوق العاده عمومي غونډه کې
د حیواني روغتیا (وترنری) د قانون
طرحه د رایو په اکثریت تصویب کړ.

فضل هادي مسلمیار

د مشرانو جرگې رئیس

فهرست مندرجات قانون صحت حيوانی (وترنری) فصل اول احکام عمومی

صفحه	عنوان	ماده
۴۶.....	مبنی.....	ماده اول:
۴۶.....	اهداف.....	ماده دوم:
۴۷.....	اصطلاحات.....	ماده سوم:
۵۶.....	مرجع تطبیق.....	ماده چهارم:

فصل دوم

وظایف و صلاحیت ها

.....	وظایف و صلاحیت های وزارت زراعت،	ماده پنجم:
۵۶.....	آبیاری و مالداري.....	
۵۸.....	وظایف و صلاحیت های اداره صحت حیوانی.....	ماده ششم:
۶۷.....	بورد وترنری.....	ماده هفتم:
۶۹.....	استقلالیت بورد.....	ماده هشتم:
۶۹.....	وظایف و صلاحیت های بورد.....	ماده نهم:
۷۱.....	فعالیت متشبین خصوصی.....	ماده دهم:

فصل سوم

مطابقت تدابیر حفظ الصحة حیوانی با معیار های بین المللی

.....	رعایت تدابیر حفظ الصحة حیوانی با معیار های بین المللی	ماده یازدهم:
۷۲.....	در بنادر.....	

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۹)

۱۳۹۵/۷/۲۰

۷۴.....	ايجاد مركز معلومات و اطلاع رسانی	ماده دوازدهم:
۷۵.....	ارايه معلومات حفظ الصحة حیوانی	ماده سیزدهم:
.....	اطلاع دهی تدابیر حفظ الصحة حیوانی	ماده چهاردهم:
۷۸.....	در شرایط عاجل	
۸۰.....	محدویت تدابیر حفظ الصحة حیوانی	ماده پانزدهم:
۸۰.....	اتخاذ تدابیر حفظ الصحة حیوانی	ماده شانزدهم:
۸۱.....	تدابیر حفظ الصحة حیوانی سایر کشور ها	ماده هفدهم:
	ارزیابی خطرات تهدید کننده صحت انسان، حیوان و رفاه	ماده هجدهم:
۸۱.....	حیوانی	
۸۳.....	ارزیابی خطر نظر به عوامل اقتصادی	ماده نوزدهم:
۸۴...	تأثیر شرایط منطقی بالای تدابیر حفظ الصحة حیوانی	ماده بیستم:
۸۵.....	ارزیابی خصوصیات حفظ الصحة حیوانی	ماده بیست و یکم:
۸۶.....	عدم تبعیض در تدابیر حفظ الصحة حیوانی	ماده بیست و دوم:
۸۷...	طرز کنترول، تفتیش و تایید تدابیر حفظ الصحة حیوانی	ماده بیست و سوم:

فصل چهارم

احکام نهایی

۹۰.....	مجازات	ماده بیست و چهارم:
۹۰.....	وضع مقرره ها، طرز العمل ها و لوایح	ماده بیست و پنجم:
۹۱.....	انفاذ	ماده بیست و ششم:

قانون صحت حيواني (وترنری)

فصل اول

احکام عمومي

مبني

ماده اول:

این قانون در روشنی حکم ماده چهاردهم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

۱- وقایه و حفاظت صحت حیوانی (وترنری).

۲- جلوگیری و کنترل امراض حیوانی به شمول امراض زونوتیک.

۳- تنظیم خدمات تشخیصیه لابراتواری و ترنری.

۴- تنظیم واردات و صادرات حیوانات، محصولات حیوانی، ادویه حیوانی و مواد بیولوژیکی و ترنری.

دحيواني روغتيا(وترنری) قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون دافغانستان داساسي قانون دڅوارلسمې مادې دحکم په رڼا کې وضع شوی دی.

موخې

دوه يمه ماده:

ددې قانون موخې عبارت دي له:

۱- دحيواني روغتيا(وترنری) ساتنه اووقايه.

۲- دزونوتيک مرضونوپه گډون دحيواني مرضونوکنترول او مخنيوی.

۳- دوترنری- دلابراتواري تشخيصيه خدمتونو تنظيمول.

۴- دحيواناتو، حيواني محصولاتو، حيواني درملو او د وترنری- دبیولوژیکی موادو د وارداتو او صادراتونتنظیمول.

۵- تأمين مصئونيت وکيفيت محصولات حيوانی . ۶- تأمين رفاه حيوانی. ۷- بهبود شرائط اقتصادي مالداران.	۵- دحيواني محصولاتودخوندیتوب اوکيفيت تأمينول. ۶- دحيواني هوساينې تأمينول. ۷- د مالدارانو د اقتصادي شرائطو بڼه کول.

اصطلاحات

اصطلاحگاني

ماده سوم:

درېمه ماده:

اصطلاحات آتی دراین قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید: ۱- حیوان: شامل حیوانات اهلی، وحشی، طیور، ماهی، خزنده، زنبور عسل و کرم پيله. ۲- مرض حیوانی: آسیب و یا اختلال در فعالیت عادی حیوان که عامل آن پروتوزون، باکتریا، ویروس، قارچ، پرېون، ریکتسیا، پرازیت، ارگانیزم ها و عوامل دیگر. ۳- محصول حیوانی: گوشت، شیر، عسل و سایر محصولات. ۴- رفاه حیوانی: حالتی است که یک حیوان در وضعیت مناسب صحتی،	راتلونکې اصطلاحگانې پدې قانون کې لاندې مفاهیم افاده کوي: ۱- حیوان: اهلي، وحشي حيواناتو، مرغان، کب، څښېدونکي، د عسلو مچۍ او دورېنسمو چينجي پکې شامل دي. ۲- حيواني مرض: دحيوان په عادي فعاليت کې زیان اویاګډوډي چې عامل یې پروتوزون، باکتریا، ویروس، قارچ، پرېون، ریکتسیا، پرازیت، ارګانیزمونه او نور عوامل. ۳- حيواني محصول: غوښه، شیدې، عسل او نور محصولات. ۴- حيواني هوساينه: هغه حالت دی چې یوحیوان په مناسب روغتيايي،

تغذیوی و دور از هر نوع فشار
روحي و جسمي مطابق شواهد علمي
بسر برده و قادر به ابراز رفتار ذاتي
باشد.

۵- سطح حفاظت مناسب: اقداماتي
است که جهت حفظ حیات و یا صحت
انسان و یا حیوان اتخاذ می‌شود.

۶- ماده بیولوژیکی: هر نوع محصول
بیولوژیکی، به شمول تخمه،
منی، جنین یا سایر مواد بیولوژیکی
است که به منظور پرورش
حیوانات و تغییر فعالیت جسمانی مورد
استفاده قرار می‌گیرد، به استثنای
واکسین ها و هورمون های
ارگانیکی.

۷- ستندرد های رهنمودی مواد
غذایی: معیارهای بین المللی است که
توسط کمیسیون رهنمود مواد
غذایی ملل متحد در رابطه به
اجرای معاینات لابراتواری و
تفسیر آن جهت حصول اطمینان از
مصنویت و کیفیت مواد غذایی
حیوانی در نظر گرفته شده برای

تغذیوی وضعیت کپی اوله علمي
شواهدوسره سم له هرډول روحي
اوجسمي فشارخخه لرې ژوند تېروي او
د ذاتي رفتار په څرگندولو قادر وي.

۵- دناسې ساتنې سطح: هغه اقدامات
دي چې دانسان يا حيوان د ژوند يا
روغتيا د ساتنې لپاره ترسره کېږي.

۶- بيولوژيکي ماده: له واکسينونو او
ارگانیکو هورمونونو څخه پرته د تخمې،
مني او جنين په ګډون هرډول
بيولوژيکي محصول يا نور هغه
بيولوژيکي مواد دي چې د حیواناتو د
روژنې او د جسماني فعالیت د بدلون په
موخه تر ګټې اخیستلو لاندې نیول
کېږي.

۷- د خوراکي موادو لارښودیز
ستندردونه: هغه بین المللي معیارونه
دي چې د حیواني خوراکي موادوله
خوندیتوب او کیفیت څخه د ډاډ تر لاسه
کولو لپاره د لابراتواري معایناتو د
اجراء او د هغو د تفسیر په اړه د ملګرو
ملتونو د خوراکي توکو د لارښود
د کمېسیون په واسطه په پام کې نیول

مصرف انسان، تهیه و به نشر می‌رسد.

۸- کالا: حیوانات، محصولات حیوانی، ارگانیزم های عفونی کننده، مواد بیولوژیکی و مواد غذایی حیوانات است.

۹- کمپارتمنت: گروهی از حیوانات دارای مرض یا امراض معینه است که در یک یا چند محل تحت یک سیستم امنیت زیستی مشترک با تفکیک نوع مرض تنظیم گردیده و برای آن اقدامات مراقبتی، کنترولی و امنیت زیستی لازم به منظور تجارت بین المللی اتخاذ گردیده باشد.

۱۰- ماده ملوث: اشیای حاوی ماده کیمیاوی، مضره، مشکوک یا آلوده با میکروب است که می‌تواند خطری را به صحت و یا زندگی انسان یا حیوان و یا محیط زیست وارد سازد.

۱۱- ماده قابل کنترل: ماده است که به منظور واردات، صادرات یا ترانزیت از طریق قلمرو افغانستان کنترل شده باشد، اعم از اینکه عفونی بودن یا

شوی دانسان د مصرف لپاره، برابر شوی اوخپرېږي.

۸- کالي: حیوانات، حیوانی محصولات، عفونی کوونکي ارگانیزمونه، بیولوژیکي مواد او د حیواناتو خوراکي مواد دي.

۹- کمپارتمنت: دټاکلي مرض یا مرضونو لرونکو حیواناتو یوه ډله ده چې د مرض د ډول په تفکیک سره په یوه یا خوځایونو کې د ژوند کولو تربوه گډ امنیتي سیستم لاندې تنظیم شوې او د بین المللي سوداګرۍ په منظور ورته مراقبتي، کنترولي او د ژوند کولو لازم امنیتي اقدامات نیول شوې وي.

۱۰- ملوټه ماده: د کیمیاوي، مضره یا مشکوکې مادې لرونکي یا په میکروب ککړهغه شیان دي چې کولای شي دانسان یا حیوان ژوند او روغتیا یا د ژوند چاپیریال ته خطر پېښ کړي.

۱۱- د کنترول وړ ماده: هغه ماده ده چې د افغانستان د قلمرو له لارې د وارداتو، صادراتو یا ترانزیت په منظور کنترول شوې وي، برابره ده چې ملوث

ملوث بودن آن تائيد گرديده يا در مورد شک وجود داشته باشد.

۱۲- مرض حیوانی کنترول شده: هر نوع مرض حیوانی قابل اطلاع دهی است که کنترول آن با اتخاذ تدابير حفظ الصحة حیوانی مشخص وبه مثابه منفعت عامه ضروری تلقی گرديده واداره صحت حیوانی آن را مرض حیوانی کنترول شده اعلان نموده باشد.

۱۳- ساحه عفونی: ساحه است که از طرف اداره صحت حیوانی مشخص شده وشامل محوطه، ساختمان، بازار و انتظارگاه که در آن حیوان زیست داشته وآلوده بودن آن با عامل مرض حیوانی قابل اطلاع دهی دانسته شده باشد.

۱۴- ماده عفونی کننده: هر نوع حیوان، محصول حیوانی، واسطه نقلیه، یا ماده که حاوی ارگانیزم یا ماده عفونت زا بوده یا احتمال آلوده بودن آن موجود و قابلیت سرایت را داشته باشد.

توب اوعفوني توب يې تأييد ياترشک لاندې وي.

۱۲- کنترول شوی حیوانی مرض: د خبرورکونې وړ هر ډول حیوانی مرض دی چې کنترول يې د حیوانی روغتیا ساتنې د تدبیرونو په نیولو سره مشخص او د ضروري عامه گټې په ډول وگڼل شي او د حیوانی روغتیا ادارې هغه کنترول شوی حیوانی مرض اعلان کړی وي.

۱۳- عفوني ساحه: هغه ساحه ده چې د حیوانی روغتیا د ادارې له خوا مشخصه شوې وي او هغه محوطه، ودانۍ، بازار او تم خای پکې شامل دي چې حیوان پکې ژوند کوي او د هغو ککړوالی او د حیوانی مرض عامل دخبرورکونې وړ گڼل شوی وي.

۱۴- عفوني کوونکې ماده: هر ډول حیوان، حیوانی محصول، نقلیه واسطه یا هغه ماده چې د ارگانیزم یا د عفونت پیدا کوونکې مادې لرونکې وي یا يې د ککړتوب احتمال موجود اودسرایت وړتیا ولري.

۱۵- ارگانيزم عفوني ڪنده: هرنوع پروتوزون، باڪٽريا، ويروس، قارچ، پريون، ريڪتسيا، پرازيت و سائر ارگانيزم هائي ڪه به صحت حيوان مضر بوده ويا سبب ايجاد و سرايت يڪ مرض حيواني ساري و زونوز گردد.

۱۶- مفتش: ڪارڪن رسمي اداره صحت حيواني است ڪه مسئوليت تفتيش زمين، محلات، ساختمان ها، تشبثات، وسايط نقليه، حيوانات، محصولات حيواني و مواد بيولوژيڪي را به منظور حصول اطمينان از مطابقت آن با اسناد تقنيي و طرز العمل هاي مربوط در مورد صحت حيواني، ڪنٽرول امراض حيواني ساري و زونوز، صحت عامه، مصئونيت غذايي و رفاه حيواني، بعهده دارد.

۱۷- ماده مضره: ماده فيزيڪي، ڪيمياوي يا بيولوژيڪي است ڪه براي صحت انسان يا حيوان مضر باشد.

۱۸- مرڪز ملي معلومات و اطلاع رساني حفظ الصحة حيواني و نباتي:

۱۵- عفوني ڪوونڪي ارگانيزم: هرڊول پروتوزون، باڪٽريا، ويروس، قارچ، پريون، ريڪتسيا، پرازيت او نور هغه ارگانيزمونه دي چي دحيوان روغتياته مضر وي او يا ديوة حيواني ساري مرض يا زونوز د راپيدا ڪېدو او سرايت سبب شي.

۱۶- مفتش: دحيواني روغتيا د اداري رسمي ڪارڪوونڪي دي چي له اړوندو تقيني سندونو او ڪرټلارو سره دغذايي خونديتوب، عامي روغتيا، ساري حيواني مرضونو او زونوز دڪنٽرول، حيواني روغتيا او د حيواني هوسايني په هڪله د ځمكي، ځايونو، ودانيو، تشبثاتو، نقليه وسايطو، حيواناتو، حيواني محصولاتو او بيولوژيڪي موادو له مطابقت څخه د ډاډ د ترلاسه ڪولو په منظور د تفتيش مسئوليت پرغاړه لري.

۱۷- مضره ماده: فيزيڪي، ڪيمياوي يا بيولوژيڪي ماده ده چي دانسان يا حيوان د روغتيا لپاره مضره وي.

۱۸- دنباتي اوحيواني روغتيا ساتنې د معلوماتو او خبر ورکونې ملي مرڪز:

اداره است که در وزارت زراعت، آبیاری و مالداری در مطابقت با موافقتنامه تطبیق تدابیر حفظ الصحة حیوانی ایجاد می‌گردد تا تدابیر حفظ الصحة حیوانی تصویب شده در کشور را نشر و به سؤالات و اطلاعات واصله از سازمان تجارت جهانی، کشور های عضو آن سازمان و مردم پاسخ ارایه نماید.

۱۹- مرض حیوانی قابل اطلاع دهی: مرض حیوانی است که از طرف اداره صحت حیوانی به عنوان مرض قابل اطلاع دهی طبق طرز العمل مربوط اعلان شده باشد.

۲۰- اجازه نامه (لایسنس): سند کتبی است که طبق مقرره ها و طرز العمل های مربوط از طرف وزارت زراعت، آبیاری و مالداری صادر می‌گردد.

۲۱- محل قرنطین: انتظارگاه حیواناتی است که توسط اداره صحت حیوانی مطابق اسناد تقنینی و طرز العمل های

هغه اداره ده چې د کرنې، اوبولگولو او مالداری په وزارت کې د حیوانی روغتیا ساتنې د تدبیرونو د تطبیق له موافقتنامې سره سمه رامنځته کېږي ترڅو په هېواد کې د حیوانی روغتیا ساتنې تصویب شوي تدبیرونه خپاره کړي او د سوداګرۍ د نړیوال سازمان، دهغه سازمان د غړو هېوادونو او د خلکو رارسېدلو پوښتنو او اطلاعاتو ته ځواب وړاندې کړي.

۱۹- د خبر ورکونې وړ حیوانی مرض: هغه حیوانی مرض دی چې د حیوانی روغتیا د ادارې لخوا له اړوند کړنلارې سره سم د خبر ورکونې وړ مرض په عنوان اعلان شوی وي.

۲۰- اجازه لیک (لایسنس): لیکلی سند دی چې له اړوندو مقررو او کړنلارو سره سم د کرنې، اوبولگولو او مالداری وزارت لخوا صادرېږي.

۲۱- د قرنطین سیمه: د حیواناتو تم ځای دی چې د حیوانی روغتیا ساتنې د ادارې په واسطه له اړوندو تقنیني سندونو

او کړنلاروسره سم رامنځته کېږي او حیوانات د مشخصې مودې لپاره پکې ترڅارنې، کتنې او درملنې لاندې نیول کېږي او په مجزا ډول اوله نورو حیواناتو سره په مستقیم او غیر مستقیم ډول له اړیکو پرته ساتل کېږي ترڅوله یادې سیمې څخه دباندې دهغوی د مرضونوله سرایت څخه مخنیوی وشي.

۲۲- وترنر ډاکټر (DVM): د حیواني طب له رشتې څخه فارغ التحصيل شخص دی چې د لوړو زده کړو د وزارت له خوا د لېسانس د تأیید شوي سند لرونکی وي او د وترنری-بورډ یا د سند له ثبت اودازموینې له اخیستلو وروسته ورته د فعالیت جواز صادر کړی وي.

۲۳- د وترنر مرستیال ډاکټر (Assist DMA): د وترنری-د نیمه عالي مؤسساتو له یوې څخه د تحصیلي سند لرونکی یا د وترنری-له مسلکي عالي لېسې څخه فارغ التحصيل شخص وي او ورسره سندېې د پوهنې وزارت

مربوط ایجاد ودرآن حیوانات برای مدت زمان مشخص تحت مراقبت، معاینه و تداوی قرار گرفته و به صورت مجزا و بدون تماس مستقیم یا غیر مستقیم با حیوانات دیگر نگهداری می‌شوند تا از سرایت امراض آنها به بیرون از محل مذکور، جلوگیری به عمل آید.

۲۲- داکتر وترنر (DVM): شخص فارغ التحصيل از رشته طب حیوانی است که دارای سند تحصیلی ليسانس تأیید شده از طرف وزارت تحصیلات عالی بوده و بورډ وترنری بعد از ثبت سند متذکره و اخذ امتحان، برایش جواز فعالیت صادر نموده باشد.

۲۳- معاون داکتر وترنر (Assist DMA): شخص دارای سند تحصیلی یکی از مؤسسات نیمه عالي وترنری و یا فارغ التحصيل لیسه عالي مسلکي وترنری بوده و سند دست داشته وی توسط وزارت معارف

تائيد شده و بورڊ وترنري بعد از ثبت سند متذڪره و اخذ امتحان، برايش جواز فعاليت صادر نموده باشد.

۲۴- پاراويت (Para-Vet): شخص فارغ التحصيل صنف دوازدهم كه كورس هاى شش ماهه آموزشي وترنري نيمه مسلڪى را در يكي از مؤسسات راجستر شده وترنري فراگرفته و بورڊ وترنري بعد از ثبت سند متذڪره و اخذ امتحان، برايش جواز فعاليت صادر نموده باشد.

۲۵- كاركن مبتدى وترنري (BVW): شخص داراى سواد ابتدايى كه حد اقل براى مدت يكماه دروس ابتدايى وترنري را در يكي از مؤسسات راجستر شده وترنري فرا گرفته باشد.

۲۶- خدمات وترنري: تشخيص امراض حيوانى، تجويز نسخه و تداوى حيوانات به شمول تطبيق واكسين و ادويه، جمع آورى

لخوا تائيد شوى او د وترنري- بورڊ د نوموړي سندله ثبت او د از موينې له اخيستلو وروسته ورته د فعاليت جواز صادر كړى وي.

۲۴- پاراويت (Para-Vet): له دوولسم ټولگي څخه فارغ التحصيل شخص چې د وترنري- نيمه مسلکي شپږمياشتني کورسونه يې د وترنري- په يوه ثبت شوي مؤسسه کې نيولي (لوستي) وي او دوترنري- بورډ ورته د نوموړي سند له ثبت او د ازموينې له اخيستلو وروسته د فعاليت جواز صادر کړى وي.

۲۵- د وترنري- مبتدي کارکوونکي (BVW): د ابتدايي سواد لرونکى شخص چې لږترلږه يې د يوې مياشتې لپاره ابتدايي وترنري درسونه دوترنري- په يوې راجستر شوې مؤسسې کې نيولي وي.

۲۶- دوترنري- خدمتونه: دحيواني مرضونو تشخيص، د درملـو او د واكسين د تطبيق په كاپون د نسخو تجويز او د حيواناتو درملنه، د

نمونه هـا بـراي
آزمایش لابراتواري، جراحي و ساير
تداوي هاي مورد نیاز.

۲۷- حالت عاجل و غير مترقبه حفظ
الصحة حيواني: وقوع مرض ساري
حيواني و زونوز که احتمال خطر
سرايت آن به انسان يا حيوان متصور
باشد.

۲۸- تدابير حفظ الصحة حيواني:
تدابير و قايوي اجباري است که در
رابطه به حيوان، محصول حيواني،
ماده بيوژيکي، ارگانيزم عفوني
کننده، زمين، واسطه نقليه يا ماده قابل
کنترول در بنادر و در داخل قلمرو
کشور طبق احکام اسناد تقنيني و
طرز العمل هاي مربوط اتخاذ
مي گردد.

۲۹- ستندردهای حيوانات خشکه
و آبي: معيارهاي قبول شده بين المللي
مشمول بر تدابير حفظ الصحة است که
توسط سازمان جهاني صحت حيواني
(OIE) تهيه و به نشر مي رسد.

۳۰- زونوز: هر نوع مرض يا

لابراتواري آزمايشت لپاره د نمونو
راټولول، جراحي او نورې د اړتيا وړ
درملنې.

۲۷- دحيواني روغتيا ساتنې عاجل
او غير مترقبه حالت: دزونوز اوحيواني
ساري مرض واقع کېدل چې انسان
ياحيوان ته يې دسرايت احتمال متصور
وي.

۲۸- دحيواني روغتيا ساتنې تدبيرونه:
اجباري و قايوي تدبيرونه دي چې د
حيوان، حيواني محصول، بيوژيکي
مادې، عفوني کوونکي ارگانيزم،
خمکې، نقليه واسطې يا د هېواد په
قلمرو کې دننه او په بندرونو کې د
کنترول وړ مادې په هکله دتقنيني
سندونو له حکمونو او اړوندو کړنلارو
سره سم نيول کېږي.

۲۹- د اوبواو وچې د حيواناتو
ستندردونه: د روغتيا ساتنې په گډون
بين المللي منل شوي معيارونه دي چې
د حېواني روغتيا نړيوال سازمان (OIE)
په واسطه برابرېږي او خپرېږي.

۳۰- زونوز: هر ډول مرض يا عفونت

عفونتي است که بشکل طبيعي از حيوانات به انسان ها و برعکس قابل انتقال می باشد.

مرجع تطبيق

ماده چهارم:

وزارت زراعت، آبياري و مالداری مرجع ذيصلاح تطبيق احکام اين قانون می باشد.

فصل دوم

وظايف و صلاحيت ها

وظايف و صلاحيت های وزارت

زراعت، آبياري و مالداری

ماده پنجم:

وزارت زراعت، آبياري و مالداری به منظور تحقق اهداف اين قانون وساير اسناد تقنينی مربوط دارای وظايف و صلاحيت های ذيل می باشد:

۱- حفظ صحت انسان و حيوان در قلمرو افغانستان از خطرات ناشی از امراض قابل انتقال از حيوانات به انسان و برعکس آن.

دی چې په طبيعي ډول له حيواناتو څخه انسان ته او برعکس د انتقال وړدی.

د تطبيق مرجع

څلورمه ماده:

د کرنې، اوبولگولو او مالداری وزارت ددې قانون د حکمونو د تطبيق واکمنه مرجع ده.

دوه یم فصل

دندې او واکونه

د کرنې، اوبولگولو او مالداری

وزارت دندې او واکونه

پنځمه ماده:

د کرنې، اوبولگولو او مالداری وزارت ددې قانون او نورو اړوندو تقنیني سندونو دموخې دلاسته راوړلو په منظور د لاندې دندو او واکونو لرونکی دی:

۱- دافغانستان په قلمرو کې له حیوان څخه انسان ته او برعکس له انتقال وړ مریضو څخه له راپیدا شوي خطرونه د انسان او حیوان د روغتیا ساتل.

- ۲- د خبر ورکونې وړ حیواني ساري او زونوز مرضونو مخنیوی، کنترول او له منځه وړل.
- ۳- د اړوندو ادارو په مرسته د حیواني ساري مرضونو او زونوز د خپرېدو په حالاتو کې د بېرني او غیر مترقبه حالت اعلانول.
- ۴- د وترنری-تشخیصیه لابراتوارونو د فعالیت د چارو تنظیمول او له هغوڅخه څارنه.
- ۵- د خصوصي حیواني مرضونو تشخیصیه لابراتوارونو، حیواني کلینیکونو او روغتونونو د فعالیت د جواز صادرول.
- ۶- د حیواناتو، حیواني محصولاتو، بیولوژیکي موادو او نورو د کنترول وړ موادو د صادراتو او وارداتو په منظور د خولي او خروجي بندرونو ټاکل.
- ۷- د وترنری-د بورډ د غړو منظوري.
- ۸- د یوه کمپارتمنت زون یا له مرض، د مرض له خپرېدو یا په ټیټه سطح دیوې پاکې سیمې اعلانول.
- ۹- د نباتي او حیواني روغتیا ساتنې
- ۲- جلوگیری، کنترول ورپشه کن ساختن امراض ساری حیواني و زونوز قابل اطلاع دهی.
- ۳- اعلان حالت عاجل و غیر مترقبه در حالات شیوع امراض حیواني ساری و زونوز به همکاری ادارات ذیربط.
- ۴- تنظیم امور فعالیت لابراتوارهای تشخیصیه وترنری و نظارت از آن.
- ۵- صدور جواز فعالیت لابراتوارهای تشخیصیه امراض حیواني، کلینیک ها و شفاخانه های خصوصی حیواني.
- ۶- تعیین بنادر د خولی یا خروجی به منظور واردات و صادرات حیوانات، محصولات حیواني، مواد بیولوژیکي و سایر مواد قابل کنترول.
- ۷- منظوری اعضای بورډ وترنری.
- ۸- اعلان یک کمپارتمنت زون یا یک محل عاری از مرض، شیوع مرض یا در سطح پائین.
- ۹- نظارت از عملی شدن موافقتنامه

تطبيق تدابير حفظ الصحة حيوانى
ونباتى (SPS).

۱۰- نظارت از تطبيق ستندرد هاى
حيوانات خشكه و آبى سازمان جهانى
صحت حيوانى (OIE).

۱۱- نظارت از تطبيق ستندرد هاى ملى
ورهنمودى موادغذائى
(Codex Alimentarius) كميسيون
تنظيم رهنمود هاى مواد غذائى
بين الملى.

۱۲- تنظيم فيس براى درخواستى ها
وتجديد اجازه نامه (لايسنس)
تصديقنامه (سرتفيكيت)
وترنرى بين الملى، بررسى،
آزمائش، تجزيه وتحليل
و اجراى هر نوع خدمات پيشبيني شده
و تعيين اندازه آن در مقررۀ
مربوط.

وظايف و صلاحيت هاى اداره

صحت حيوانى

مادۀ ششم:

اداره صحت حيوانى داراى وظايف و

(SPS) د تدبيرونود تطبيق دموافقه ليک
له عملي کېدوڅخه څارنه.

۱۰- دحيوانى روغتيا د نړيوال سازمان
(OIE) د اوبو او وچې د حيواناتو د
ستندردونو له تطبيق څخه څارنه.

۱۱- دملي او بين الملى خوراكي
موادو د لارښوديزو ستندردونو د تنظيم
دكميسيون (Codex Alimentarius)
دخوراكي لارښودونوله تطبيق څخه
څارنه.

۱۲- دبين الملى وترنرى
غوښتليكونو، اجازه ليكونو (لايسنس)
او تصديق ليكونو (سرتفيكيت) دنوي
كولو او په اړونده مقرره كې دڅېړنو،
آزمائښتونو، تجزيې او تحليل او په
اړونده مقرره كې دپيشبيني شوو هرډول
خدمتونو د ترسره كولو لپاره دفيس
تنظيمول او د اندازې ټاكل.

دحيوانى روغتيا د ادارې دندې

اوواكونه

شپږمه ماده:

د حيوانى روغتيا اداره د لاندې دندو او

واکونولرونکې ده:

۱- له اړوندو مقررو او کړنلارو سره سم د حیواني روغتیا، حیواني هوساینې، د وترنری- تشخیصیه لایبراتوارونو، د حیواناتو د وارداتو او صادراتو، حیواني محصولاتو، بیولوژیکي موادو او په کنترول وړ نورو موادو پورې د اړوندو چارو تنظیمول.

۲- د حیواني روغتیا په اړه غوښتنلیکونو ته رسیدګي.

۳- په ولایتونو کې د حیواني روغتیا د ادارې کارکوونکو ته د لارښوونو صادرو.

۴- په اړونده برخه کې د حیواني ساري مرضونو او زونوز له خپرېدو څخه کنترول او مخنیوی.

۵- د خبرورکونې وړ مرضونو لایبراتواري تشخیص او د پېښېدو پېژندل.

۶- د حیواناتو، حیواني محصولاتو، بیولوژیکي موادو او کالیو د وارداتو او صادراتو کنترول.

۷- د حیواني روغتیا په برخه کې له نوو

صلاحیت های ذیل می باشد:

۱- تنظیم امور مربوط به صحت حیوانی، رفاه حیوانی، لایبراتوارهای تشخیصیه وترنری، واردات و صادرات حیوانات، محصولات حیوانی، مواد بیولوژیکي وسایر مواد قابل کنترول طبق مقرره ها و طرز العمل های مربوط.

۲- رسیدگی به درخواستی ها در رابطه به صحت حیوانی.

۳- صدور هدیایات به کارکنان اداره صحت حیوانی در ولایات.

۴- کنترول و جلوگیری از انتشار امراض ساری حیوانی و زونوز در بخش مربوط.

۵- تشخیص لایبراتواری و شناسایی وقوع امراض قابل اطلاع دهی.

۶- کنترول واردات و صادرات حیوانات، محصولات حیوانی، مواد بیولوژیکي و کالا ها.

۷- نمایندگی از افغانستان در سازمان

های منطقوی و بین المللی در رابطه به حفظ الصحة حیوانی به منظور حصول آگاهی از انکشافات جدید در عرصه صحت حیوانی.

۸- وارد شدن و تفتیش محلاتی که در آن حیوانات مشکوک یا مصاب به امراض ساری حیوانی و زونوز قابل اطلاع دهی نگهداری یا پروسس و ذخیره می شوند و تفتیش و سایش نقلیه که در آن حیوانات مذکور انتقال داده می شوند.

۹- قرنطین نمودن حیوانات زنده، کالاها یا مواد قابل کنترل در حال انتظار برای اتخاذ تصمیم نهایی در یک محل مناسب.

۱۰- ضبط و محو حیوانات، کالاها و مواد قابل کنترل مصاب به امراض ساری حیوانی و زونوز قابل اطلاع دهی، یا ملوث با مواد مضره.

۱۱- بستن محل یا محلات تفتیش شده، به شکل قسمی یا کامل به همکاری ادارات ذیربط.

۱۲- راه اندازی برنامه های آگاهی

پرمختیاوو څخه د خبریدو په منظور د حیوانی روغتیا په اړه په بین المللی او سیمه ییزو سازمانونو کې له افغانستان څخه استازیتوب.

۸- هغو ځایونو ته ننوتل او تفتیش چې په هغو کې د خبرورکونې وړ په حیوانی ساري مرضونو او زونوز مشکوک یا مصاب حیوانات ساتل، پروسس یا ذخیره کېږي او دهغو نقلیه وسایطو پلټل چې یا د حیوانات پکې لېږدول کېږي.

۹- د وروستني تصمیم نیولو لپاره د انتظار په حال کې په یوه مناسب ځای کې د ژوندیو حیواناتو، کالیو یا د کنترل وړ موادو قرنطین کول.

۱۰- د خبر ورکونې وړ حیواناتو، کالیو او د کنترل وړ موادو چې په حیوانی ساري مرضونو او زونوز مصاب یا په مضره موادو کې وي ضبط اوله منځه وړل.

۱۱- د اړوندو ادارو په مرسته په قسمي یا کامل ډول د پلټل شوې سیمې یاسیمو تړل.

۱۲- د حیوانی روغتیا او هوساینې د

عامه در ارتباط به مسایل صحت حیوانی و رفاه حیوانی.

۱۳- اطلاع دادن واقعات مشکوک یا تأیید شده امراض قابل اطلاع دهی در قلمرو افغانستان به سازمان صحت حیوانی (OIE) و سازمان تجارت جهانی (WTO) طبق رهنمود سازمان صحت حیوانی (OIE).

۱۴- کنترول و جلوگیری از سرایت امراض حیوانی قابل اطلاع دهی.

۱۵- طرح تطبیق حفظ الصحة حیوانی به منظور تنظیم واردات حیوانات، کالا و یا مواد قابل کنترول به افغانستان و ترانزیت آن از طریق قلمرو افغانستان.

۱۶- بررسی قبل از صادرات حیوانات، محصولات حیوانی و مواد بیولوژیکی و سایر کالا.

۱۷- انجام بررسی درمکان دیگر غیر از بندر ورودی و یا خارج از ساعات کاری رسمی به اساس درخواست

مسایلو په اړه د عامه پوهاوي د خپرونو په لاره اچول.

۱۳- د حیواني روغتیا د سازمان (OIE) له لارښود سره سم د افغانستان په قلمرو کې د خبرورکونې وړ مرضونوله مشکوکو یا تأیید شوو پېښو څخه د حیواني روغتیا سازمان (OIE) او نړیوال سوداګریز سازمان (WTO) ته خبرورکول.

۱۴- د خبرورکونې وړ حیواني مرضونوله سرایت څخه کنترول او مخنیوی.

۱۵- افغانستان ته د حیواناتو، کالیو یا د کنترول وړ موادو د وارداتو او د افغانستان د قلمرو له لارې د هغو د ترانزیت د تنظیم په منظور د حیواني روغتیا ساتنې د تطبیق طرحه کول.

۱۶- له صادراتو د مخه د حیواناتو، حیواني محصولاتو، بیولوژیکي موادو او نورو کالیو بررسی.

۱۷- د واردوونکي د غوښتنې پر بنسټ له ورودي بندر پرته په بل ځای کې اوله رسمي کاري ساعتونو څخه

بهر د بررسی ترسره کول.

۱۸- د کانتینرونو د سیم، سرغچ او په نښه کولو د ډول ټاکل، په هغه صورت کې چې په نهایی مقصد له وړودي بندر څخه پرته په بل ځای کې تربررسی لاندې ونیول شي.

۱۹- افغانستان ته د واردېدو یا د افغانستان له لارې د ترانزیت په وخت کې له اړتیا سره سم د حیواناتو، حیواني محصولاتو، بیولوژیکي موادو او نورو هغو وارداتي موادو چې د کنترول وړ دي او نقلیه وسایطو ضد عفوني کول، د حشر و دفع کول اوله نورو روغتیايي تگلارو څخه.

۲۰- د وارداتي او صادراتي حیواناتو، حیواني محصولاتو، بیولوژیکي موادو یا د کنترول وړ موادو بررسی، نمونه کیري او کتنه.

۲۱- د حیواني ساري مرضونو او زونوز، عفونت پیدا کوونکو ارگانیزمونو یا هغو موادو چې دهغو د پیدا کېدو لامل ګرځي له خپرېدو یا پراخېدو څخه د مخنیوي په منظور د اضافي

وارد کتنه .

۱۸- تعیین طرز سیم و سرغچ و علامه گذاری کانتینر ها در صورتی که در مقصد نهایی غیر از بندر ورودی مورد بررسی قرار گیرد.

۱۹- ضد عفونی ساختن، دفع حشرات و دیگر روش های صحی برای حیوانات، محصولات حیوانی، مواد بیولوژیکي و سایر مواد قابل کنترول وارداتی و وسایط نقلیه عندالضرورت حین ورود به افغانستان و یا ترانزیت از طریق افغانستان.

۲۰- بررسی، نمونه گیری، معاینه حیوانات، محصولات حیوانی، مواد بیولوژیکي یا مواد قابل کنترول وارداتی و صادراتی.

۲۱- اتخاذ تدابیر اضافی به منظور جلوگیری از شیوع یا گسترش امراض ساری حیوانی و زونوز، ارگانیزم های عفونت زا یا موادی که باعث بوجود آمدن

- تدبيرونو نيول.
- ۲۲- د هېواد په قلمروکې د حيواني ساري مرضونو او زونوز يا عفونت پيدا کوونکو ارگانيزمونو له پراختيا، ځای پرځای کېدو او واردېدو څخه د راپيدا شوو خطرونو مخنيوي يا محدودول.
- ۲۳- د ډېرېدونکو مضره موادو، ککړوونکو موادو، سمې موادو او د عفونت پيدا کوونکو موادو له مضره اغېزو څخه د مخنيوي په منظور د حيواني محصولاتو او د حيواناتو د خوراکي موادو تفتيش، نمونې اخيستل او آزمايښت.
- ۲۴- د انسان يا حيوان دمصرف يا اقتصادي مقاصدو لپاره په پام کې د نيول شوو حيواني محصولاتو د کيفيت او خونديتوب تامينول.
- ۲۵- هغو ځايونو ته د اجازه ليک ثبتول او صادړول چې د انسان د مصرف لپاره پکې حيواني محصولات برابر او پروسس کېږي.
- ۲۶- د خصوصي برخې له جواز
- آن مي گړدد.
- ۲۲- جلوگیری يا محدود ساختن خطرات ناشی از ورود، استقرار يا گسترش امراض ساری حیوانی وزونوز يا ارگانيزم عفونت زا در قلمرو کشور.
- ۲۳- تفتيش، نمونه گیری و آزمایش محصولات حیوانی و مواد خوراکی حیوانات به منظور جلوگیری از تأثیرات مضره مواد افزودنی، مواد ملوث کننده، مواد سمی و ارگانيزم های عفونت زا.
- ۲۴- تأمین مسئولیت و کيفيت محصولات حیوانی در نظر گرفته شده برای مصرف انسان يا حيوان يا مقاصد تجارتي.
- ۲۵- ثبت و صدور اجازه نامه برای محلاتی که محصولات حیوانی در آنجا برای مصرف انسان تهیه و پروسس می گړدد.
- ۲۶- عقد قرارداد با داکتر وترنر يا

معاون داکتر وترنر دارای جواز بخش خصوصی و نظارت از فعالیت آنها.

۲۷- هماهنگ ساختن فعالیت های مربوط به برنامه های کنترل امراض ساری حیوانی وزونوز، ماموریت های صحتی و سایر امور تخنیکي وترنری.

۲۸- اتخاذ تدابیر عاجل در صورت اعلان حالت اضطرار شیوع امراض ساری حیوانی و زونوز.

۲۹- تأمین مسئولیت و کیفیت محصولات حیوانی تحت نظارت وترنری، برای مصرف انسان یا حیوان یا به مقاصد تجارتی.

۳۰- تأمین رفاه حیوانی برای حیوانات اهلی، حیوانات کار، حیوانات تجربوی، حیوانات نمایشی یا ورزشی، حین انتقال، نگهداری، بررسی، تنظیم و در حالت ذبح.

۳۱- تعیین شکلیات، محتویات اجازه نامه و تصدیقنامه طبق احکام

لرونکی وترنر داکتر یا د وترنر داکتر له مرستیال سره د قرارداد عقدول او د هغوی له فعالیت څخه څارنه.

۲۷- د حیوانی ساری مرضونو او زونوز، روغتیايي ماموریتونو او د وترنری د نورو تخنیکي چارودکنترول په برنامه پورې د اړوندو فعالیتونو همغږي کول.

۲۸- د حیوانی ساری مرضونو او زونوز د خپرېدو د اضطراري حالت د اعلان په صورت کې د عاجلو تدبیرونو نیول.

۲۹- د انسان یا حیوان د مصرف یا په سوداگریز مقصد د وترنری تر څارنې لاندې د حیوانی محصولاتو د خونديتوب او کیفیت تأمینول.

۳۰- دلېږد، ساتنې، بررسی، تنظیم او د ذبح په وخت کې د اهلي حیواناتو، د کار حیواناتو، تجربوي حیواناتو، نمایشي یا ورزشي حیواناتو لپاره د حیوانی هوساینې تأمینول.

۳۱- ددې قانون له حکمونوسره سم د اجازه لیک او تصدیق لیک د محتویاتو

او شڪلياتو ٽاڪل.

۳۲- د حيواني محصولاتو، بيولوژيڪي موادو او نورو د ڪنٽرول وڻ موادو د له منڇه وڻلو، لڀڊ، ذخيرې او سائڻي د شرايطو ٽاڪل.

۳۳- د موقعيت ٽاڪل، دقرنطين ڇايونه يا د حيواني قرنطين تاسيسات چي ددې قانون او اپوندو مقرر و له حڪمونو سره سم تاسيس ٿي.

۳۴- د حيواني قرنطين په مرحلو کي د حيواناتو، حيواني محصولاتو، بيولوژيڪي موادو يا د ڪنٽرول وڻ موادو د ڪنٽرول او څارنې لپاره د شرايطو ٽاڪل.

۳۵- ترقرنطين لاندې اعلان شوې سيمي په دننه کي د حيواناتو، حيواني محصولاتو، بيولوژيڪي موادو يا د ڪنٽرول وڻ موادو د تخریب، له منڇه وڻلو يا علاج د لارو چارو ٽاڪل.

۳۶- د هغې سيمي ٽولي يا يوې برخې ته چي د قرنطين يا عفوني په عنوان اعلان شوې ده، د حيواناتو له ننوتلو څخه دمنع لپاره دنېټي ٽاڪل.

اين قانون.

۳۲- تعين شرايط نگهډاري، ذخيره، انتقال و تخریب محصولات حيواني، مواد بيولوژيڪي و ساير مواد قابل ڪنٽرول.

۳۳- تعين موقعيت، محلات قرنطين يا تاسيسات قرنطين حيواني که طبق احکام اين قانون و مقرر و هائي مربوط تاسيس مي گردد.

۳۴- تعين شرايط براي ڪنٽرول و مراقبت حيوانات، محصولات حيواني، مواد بيولوژيڪي يا مواد قابل ڪنٽرول در مراحل قرنطين حيواني.

۳۵- تعين شيوه هائي تخریب، محو، يا علاج حيوانات، محصولات حيواني، مواد بيولوژيڪي يا مواد قابل ڪنٽرول در داخل ساحه تحت قرنطين اعلان شده.

۳۶- تعين ميعاد براي منع ورود حيوانات در تمام يا قسمتي از ساحه که به عنوان قرنطين يا عفوني اعلان شده.

- ۳۷- اخذ نمونه ها، نشانی و حفظ آنها طبق احکام این قانون.
- ۳۸- تعیین شرایط برای صادرات هرنوع حیوان، محصولات حیوانی، مواد بیولوژیکی یا مواد قابل کنترل.
- ۳۹- طرح و تطبیق سیستم قابلیت شناسایی وردیابی حیوانات.
- ۴۰- تعلیق یا لغو اجازه نامه یا تصدیقنامه اداره صحت حیوانی در صورت عدم مطابقت فعالیت با ستندرد ها و اسناد تقنینی مربوط.
- ۴۱- نظارت از فعالیت لابراتوارهای تشخیصیه امراض حیوانی، کلینیک ها و شفاخانه های خصوصی حیوانی.
- ۴۲- اجرای سایر وظایف محوله طبق اسناد تقنینی و طرز العمل های مربوط.
- ۴۳- رایه گزارش اجراءات به
- ۳۷- ددې قانون له حکمونو سره سم د نمونو او نښې اخیستل او ساتل.
- ۳۸- د هر ډول حیواناتو، حیواني محصولاتو، بیولوژیکي موادو یا د کنترول وړ موادو د صادراتو لپاره د شرایطو ټاکل.
- ۳۹- د حیواناتو د پېژندنې او موندنې د قابلیت لرونکي سیستم طرحه او تطبیقول.
- ۴۰- له ستندردونو او اړوندو تقنیني سندونو سره د فعالیت د نه مطابقت په صورت کې د حیواني روغتیا د ادارې د اجازه لیک او تصدیق لیک تعلیق یا لغو کول.
- ۴۱- د خصوصي حیواني مرضونو تشخیصیه لابراتوارونو، د حیواني کلینیکونو او روغتونونو له فعالیت څخه څارنه.
- ۴۲- له اړوندو تقنیني سندونو او کړنلارو سره سم د ټولو سپارل شوو دندو ترسره کول.
- ۴۳- د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ

وزارت زراعت، آبياري
ومالداري.

بورڊ وترنري

ماده هفتم:

(۱) بورڊ وترنري به منظور تنظيم امور مربوط به شناسايي کارکنان مسلکي صحت حيواني، تنظيم فعاليت آنها وعرضه بهتر خدمات وترنري در چوکات اداره صحت حيواني ايجاد مي گردد که منبعا بنام "بورڊ" ياد مي شود.

(۲) بورڊ متشکل از اعضاي ذيل مي باشد:

۱- معين وزارت زراعت، آبياري و مالداري به حيث رئيس.

۲- نماينده اداره صحت حيواني به حيث عضو.

۳- نماينده وزارت صحت عامه به حيث عضو.

۴- يک نفر استاد از پوهنځي وترنري پوهنتون کابل به حيث عضو.

وزارت ته د اجراآتو د رپوت وړاندې کول.

دوترنري- بورډ

اوومه ماده:

(۱) د حيواني روغتيا د مسلکي کارکوونکو په پېژندلو پورې د اړوندو چارو د تنظيم، د هغوي د فعاليتونو د تنظيم او د وترنري- دغوره خدمتونو د وړاندې کولو په منظور د حيواني روغتيا د ادارې په چوکات کې د وترنري- بورډ جوړېږي چې لدې وروسته د "بورډ" په نامه يادېږي.

(۲) بورډ له لاندې غړو څخه تشکيلېږي:

۱- د کرنې، اوبولگولو او مالداري- وزارت مرستيال د رئيس په توگه.

۲- د حيواني روغتيا د ادارې استازي د غړي په توگه.

۳- د عامې روغتيا وزارت استازي د غړي په توگه.

۴- دکابل پوهنتون دوترنري- پوهنځي يوتن استاد دغړي په توگه.

- ۵- د چاپريال ساتنې دملې ادارې استازی دغري په توگه.
- ۶- يوتن وترنر ډاکټر (DVM) دغري په توگه.
- ۷- يوتن دوترنر ډاکټر مرستيال (Assist DVM) دغري په توگه.
- ۸- يوتن پاراويت دغري په توگه.
- ۹- د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د تقنين د آمریت يوتن دغري په توگه.
- ۱۰- دلېترلېره دلېسانس دتحصيلي درجې لرونکي د افغانستان د وترنرانو د اتحاديي استازی د غري په توگه.
- (۳) د بورډ د فعاليت ډول، دجلسو تدويرول او په هغوپورې نورې اړوندې چارې په جلا کړنلارې کې تنظيمېږي.
- (۴) د بورډ سکرتریت د حيواني روغتيا د ادارې پرغاړه دی.
- (۵) بورډ د خپلو فعاليتونو رپوټ د حيواني روغتيا ادارې ته وړاندې کوي.
- ۵- نماينده اداره ملی حفاظت محیط زیست به حیث عضو.
- ۶- یک نفر ډاکټر وترنر (DVM) به حیث عضو.
- ۷- یک نفر معاون ډاکټر وترنر (Assist DVM) به حیث عضو.
- ۸- یک نفر پاراويت به حیث عضو.
- ۹- یک نفر از اعضای آمریت تقنین وزارت زراعت، آبیاری ومالدارۍ به حیث عضو.
- ۱۰- نماینده اتحادیه وترنران افغانستان دارای درجه تحصیلی حد اقل لیسانس به حیث عضو.
- (۳) طرز فعالیت بورډ، تدویر جلسات و سایر امور مربوط به آن در طرز العمل جداگانه تنظیم می گردد.
- (۴) سکرتریت بورډ به عهده اداره صحت حیوانی می باشد.
- (۵) بورډ گزارش فعالیت های خویش را به اداره صحت حیوانی ارایه می نماید.

دبورډ خپلواکي

اتمۀ ماده:

بورډ د ورسپارل شوو چارو په ترسره کولو کې خپلواک دی، او خپل تصمیمونه د رایو په اکثریت سره نیسي.

دبورډ دندې او واکونه

نهمۀ ماده:

(۱) بورډ دلاندې دندو او واکونو لرونکی دی:

۱- وترنر ډاکټر او دوترنر ډاکټر د مرستیالانو او مختلفو کټګوریو ته د اجازه لیک د صادرولو لپاره د معیارونو او کاري لایحو تصویبول.

۲- له وترنر ډاکټر، د وترنر ډاکټر له مرستیال او پاراویتانو څخه د اجازه لیک د ازموینې د اخیستلو لپاره د لایحې تصویبول.

۳- د اجازه لیک د اخیستلو په اړه د وترنر ډاکټر، د وترنر ډاکټر د مرستیال او پاراویتانو په واسطه دوترنرۍ د خدمتونو د وړاندې کولو لپاره د دندو د لایحو، اخلاقي ضوابطو او ستندردونو

استقلالیت بورډ

ماده هشتم:

بورډ در اجرای امور محوله مستقل بوده، تصمیم خویش را به اکثریت آراء اتخاذ می نماید.

وظایف و صلاحیت های بورډ

ماده نهم:

(۱) بورډ دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

۱- تصویب معیارها و لوايح کاری جهت صدور اجازه نامه برای داکتر وترنر و کتګوری های مختلف معاونین داکتر وترنر.

۲- تصویب لایحه برای اخذ امتحان اجازه نامه از داکتر وترنر، معاون داکتر وترنر و پاراویت ها.

۳- تصویب لوايح وظایف، ضوابط اخلاقی و ستندرد ها برای ارایۀ خدمات وترنری توسط داکتر وترنر، معاون داکتر وترنر و پاراویت ها جهت اخذ

تصويبول.

۴- په تخنيکي برخو کې د حيواني روغتيا ادارې ته د مشورې وړاندې کول.

۵- پراجازه ليک لرونکي وترنر ډاکټر، مرستيال وترنر ډاکټر او پاراويت وارد شوي شکايت ته رسيدگي او پدې برخه کې تصميم نيول.

۶- د وترنر ډاکټر او مرستيال وترنر ډاکټر په واسطه په مناسب شکل د حيواني طب د خدمتونو د وړاندې کولو او حيواني جراحي عملياتو لپاره وترنري روغتونونو او کلينيکونو او نورو ځايونو ته د لېټرلېزه امکاناتو لپاره د ستندرد وضع کول.

۷- د حيواني روغتيا د ادارې له خوا د نورو سپارل شوو دندو ترسره کول.

(۲) که چېرې شخص دېورډ په تصميم قناعت ونلري، کولای شي واکمني محکمې ته مراجعه وکړي.

اجازه نامه.

۴- ارايه مشوره به اداره صحت حيواني در موارد تخنيکي.

۵- رسيدگي به شکايت وارده عليه ډاکټر وترنر، معاون ډاکټر وترنر، پاراويت داراي اجازه نامه و اتخاذ تصميم در زمينه.

۶- وضع ستندرد برای حد اقل امکانات شفاخانه ها وکلينیک های وترنري وسایر اماکن برای ارایه خدمات طب حيواني وعمليات جراحي حيواني به شکل مناسب توسط ډاکټر وترنر ومعاون ډاکټر وترنر.

۷- انجام سایر وظایف محوله از طرف اداره صحت حيواني.

(۲) هرگاه شخص به تصميم بورد قناعت نداشته باشد می تواند، به محکمه ذیصلاح مراجعه نماید.

دخصوصي متشبينو فعاليت

لسمه ماده:

(۱) د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت مکلف دی، دخصوصي حیواني مرضونو د تشخیصیه لابراتوارونو، کلینیکونو او روغتونونو د فعاليت په برخه کې دخصوصي متشبينولپاره دفعاليت زمینه برابره کړي.

(۲) دخصوصي حیواني مرضونو تشخیصیه لابراتوارونو، د حیواني کلینیکونو او روغتونونو د فعاليت ډول د جلا مقرري په واسطه تنظیمېږي.

فعاليت متشبين خصوصي

ماده دهم:

(۱) وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ مکلف است، زمینه فعاليت متشبين خصوصي را درعرصه فعاليت لابراتوار های تشخیصیه امراض حیواني و کلینیک ها و شفاخانه های خصوصي حیواني، فراهم نماید.

(۲) طرز فعاليت لابراتوارهای تشخیصیه امراض حیواني، کلینیک ها و شفاخانه های خصوصي حیواني، توسط مقرره جداگانه تنظیم می گردد.

درېم فصل

له بين المللي معيارونوسره

دحيواني روغتياساتنې

دتدبيرونو مطابقت

په بندرونو کې له بين المللي

معيارونو سره دحيواني روغتياساتنې

د تدبيرونو په پام کې نيول

يوولسمه ماده:

(۱) دبين المللي سوداګرۍ په اړه د
حيواني روغتياساتنې تدبيرونه له
بين المللي معيارونوسره سم اولاندې
مواردو ته په پام سره نيول کېږي:

۱- داوبو اووچې د حيواناتوپه هکله د
حيواني روغتيا د نړيوال سازمان (OIE)
په قواعدو کې ددرج شوو سفارشونوپه
پام کې نيول.

۲- د ملګرو ملتونو د خوراکي موادو
د لارښود ستندردونو د کمېسيون په
واسطه برابرشوي او خپاره شوي
بين المللي ستندردونه.

۳- د نړيوال سوداګريز سازمان

فصل سوم

مطابقت تدابير حفظ الصحة

حيوانی با معيارهای

بين المللي

رعايت تدابير حفظ الصحة حيوانی

با معيار های بين المللي

در بنادر

ماده يازدهم:

(۱) تدابير حفظ الصحة حيوانی در
رابطه به تجارت بين المللي، مطابق
معيار های بين المللي با نظرداشت
موارد ذيل اتخاذ می گردد:

۱- رعايت سفارشات مندرج قواعد
سازمان جهانی صحت حيوانی (OIE)
در رابطه به حيوانات خشکه
وآبی.

۲- ستندرد های بين المللي تهيه
و نشر شده توسط کميسيون
ستندردهای رهنمود مواد غذایی ملل
متحد.

۳- موافقتنامه تطبيق تدابير

حفظ الصحة حيواني و نباتي (SPS)
سازمان تجارت جهاني.

(۲) تدابير حفظ الصحة حيواني كه با
رعايت اسناد تقينى مربوط در
رابطه با حيوانات، محصولات حيواني،
مواد بيولوژيكي، عامل بيمارى زاي
حيواني، زمين، يا يك شى ديگر در
بنادر دخولي و خروجي در داخل قلمرو
كشور اتخاذ مي گردد قرار ذيل
است:

۱- تجريد، بازداشت، جلوگیری،
بررسی، شمارش، معاینه، ایمن سازی،
تداوی، ضد عفونی کردن، شستن،
مشاهده، نمونه گیری، علامه گذاری،
قيود رفت و آمد، مراقبت، تخریب،
دفن، حریق و ساير شيوه های محو
نمودن مطابق طرز العمل های مربوط.

۲- بررسی یا انجام ساير
آزمایشات.

۳- تخصیص ساحه به عنوان
ساحه ملوث و عفونی، ساحه منع
گشت و گذار و ساحه عفونی
شده.

(SPS) د حيواني اونباتي روغتيا ساتني د
تدبيرونو موافقه ليک.

(۲) د حيواني روغتيا ساتني تدبيرونه
چې د حيواناتو، حيواني محصولاتو،
بيولوژيكي موادو، د حيواني بيماريو
زېږوونكي عامل، ځمکې يايوه بل شي
په اړه د هېواد په قلمرو او په دخولي او
خروجي بندرونو کې اړوندو تقينې
سندونو ته په پام سره نيول کېږي په
لاندې ډول دي:

۱- له اړوندو کړنلارو سره سم تجريد،
نيول، مخنيوی، بررسی، شمېرل، کتنه،
خوندي کونه، درملنه، ضد عفوني کول،
وينځل، ليدنه، نمونه اخيستل، علامه
اېښودنه، دتگ راتگ قيدونه، څارنه،
ويجاړول، خښول، حريق او د محو
کولو نور ډولونه.

۲- دنورو آزمايښتونو څېړل يا ترسره
کول.

۳- دککړې يا عفوني ساحې، د
ګرځېدو راکرځېدو د منع شوې ساحې
او د عفوني شوې ساحې په عنوان د
ساحې تخصيص.

۴- حفاظت زندگی یا صحت حیوان در قلمرو افغانستان از خطرات ناشی از ورود، استقرار یا سرایت ارگانیزم های عفونی و بیماری های ناشی از آن.

۵- حفاظت زندگی صحت حیوان در قلمرو افغانستان از خطرات ناشی از مواد افزایشی، مواد ملوث کننده، مواد سمی یا امراضی که باعث ارگانیزم در مواد خوراکی حیوانات تحت نظارت اداره و ترنری می شود.

ایجاد مرکز معلومات و اطلاع

رسانی

ماده دوازدهم:

به منظور نشر و اعلام تدابیر حفظ الصحة حیوانی و اخذ اطلاعات از سایر کشورها و سازمان های بین المللی و آرایه معلومات به آنها مرکز معلومات و اطلاع رسانی (ENP) در وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

۴- دافغانستان په قلمرو کې د عفوني ارگانیزمونو اوله هغو څخه د راپیداشوو بیماریو له واردېدو، استقرار یا سرایت څخه له راپیداشو و خطرونو نه د حیوان د ژوند یا روغتیا ساتنه.

۵- دافغانستان په قلمرو کې له زیاتېدونکو موادو، ککړوونکو موادو، سمی موادو یا د هغو مرضونو له خطرونو څخه چې د و ترنری د ادارې تر څارنې لاندې د حیواناتو په خوراکي موادو کې د ارگانیزم لامل ګرځي، د حیوان د ژوند روغتیا ساتل.

د معلوماتو او خبرورکونې د مرکز

رامنځته کول

دوولسمه ماده:

د حیواني روغتیا ساتنې د تدبیرونو د خپرولو او اعلام اوله نورو هېوادونو او بین المللي سازمانونو څخه د اطلاعاتو د اخیستلو او هغوی ته د معلوماتو د وړاندې کولو په منظور د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ په وزارت کې د معلوماتو او خبرورکونې مرکز (ENP)

رامنخته کپري.

ايجاد می گردد.

د حیواني روغتیا ساتنې د معلوماتو

ارایه معلومات حفظ الصحة

وړاندې کول

حیواني

دیارلسمه ماده:

ماده سیزدهم:

(۱) د سوداګرۍ د نړیوال سازمان (WTO)، د موافقه لیکونو په شمول د بین المللي تعهداتو د رعایتولو اوله نورو هېوادونو او بین المللي سازمانونو څخه د اطلاعاتو د لاسته راوړلو او هغوی ته د حیواني روغتیا ساتنې، حیواني مرضونو د خپرېدو او اړوندو سندونو د وړاندیز شوو او تصویب شوو طرحو په هکله د معلوماتو د وړاندې کولو په منظور، د حیواني روغتیا اداره له خپلو اړوندو کارکوونکو څخه یون د اطلاع رسولو د مسئول په توګه توظیفوي.

(۱) به منظور اخذ اطلاعات از سایر کشور ها و سازمان های بین المللی و ارایه معلومات به آنها در رابطه به طرح های پیشنهادی و تصویب شده تدابیر حفظ الصحة حیوانی، شیوع امراض حیوانی و اسناد مربوطه و رعایت تعهدات بین المللی به شمول موافقتنامه های سازمان تجارت جهانی (WTO)، اداره صحت حیوانی یکی از کارکنان مربوط را به حیث مسئول اطلاع رسانی توظیف می نماید.

(۲) د اطلاع رسونې مسئول ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي معلومات د معلوماتو او اطلاع رسونې د مرکز له لارې اخلي او وړاندې کوي.

(۲) مسئول اطلاع رسانی، معلومات مندرج فقره (۱) این ماده را از طریق مرکز معلومات و اطلاع رسانی اخذ و ارایه می نماید.

(۳) د حیواني روغتیا ساتنې وړاندیز

(۳) تدابیر حفظ الصحة حیوانی

شوي تدابير د وزارت په رسمي نشریه او همدارنگه د ټوليزو رسنيو له لارې خپرېږي.

(۴) که چېرې د حيواني روغتيا ساتنې وړاندیز شوي تدابير له بين المللي ستندردونو سره په مطابقت کې نه وي يا پدې برخه کې بين المللي ستندرد شتون ونلري، او دغه تدابير د ذینفع سوداگريزو شريکانو په صادراتو باندې د پام وړ اغېزه ولري، موضوع د حيواني روغتيا ساتنې د تدابيرو د طرح کولو له وروستي کېدو څخه لږ تر لږه ۶۰ ورځې مخکې د معلوماتو او اطلاع رسونې د مرکز له لارې د نړيوالې سوداگريز سازمان او ذینفع سوداگريزو شريکانو ته اطلاع ورکول کېږي.

(۵) د اطلاع رسونې مسئول مکلف دی، لاندې معلومات د حيواني روغتيا ساتنې د تدابيرو يا د حيواني روغتيا ساتنې تر تدابيرو لاندې کاليو په هکله متقاضی شخص ته د معلوماتو د خبرتيا رسونې د مرکز له لارې وړاندې کړي: ۱- د ټولو کنترول شوو کاليو لست.

پیشنهادی در نشریه رسمی وزارت و همچنان از طریق رسانه های همگانی به نشر می‌رسد.

(۴) هرگاه تدابير حفظ الصحة حیوانی پیشنهادی در مطابقت با ستندرد های بين المللی نباشد يا در زمینه ستندرد بين المللی وجود نداشته باشد، این تدابير اثر قابل ملاحظه بالای صادرات شرکای تجارتي ذینفع داشته باشد، موضوع حداقل ۶۰ روز قبل از نهایی شدن طرح تدابير حفظ الصحة حیوانی، از طریق مرکز معلومات واطلاع رسانی به سازمان تجارت جهانی وشرکای تجارتي ذینفع اطلاع داده می‌شود.

(۵) مسئول اطلاع رسانی مکلف است، معلومات ذیل را از طریق مرکز معلومات واطلاع رسانی در مورد تدابير حفظ الصحة حیوانی يا کالای تحت تدابير حفظ الصحة حیوانی، به شخص متقاضی ارایه نماید:

۱- لست تمام کالا های کنترول شده.

۲- بنادر تعيين شده برای ورود حيوانات زنده، کالا و ساير مواد قابل كنترول.

۳- دلايل علمي در مورد شرايط يا تدابير حفظ الصحة حيواني اتخاذ شده در رابطه به محصولات غذايي وارداتي و محصولات غذايي داخلي به شمول شرايط انتقال از طريق هوايي، زميني و بحري.

۴- معلومات درمورد رهنمود ها، شرايط و طرز العمل هاي مربوط در رابطه به تفتيش و كنترول حيوانات، محصولات حيواني يا مواد بيولوژيكي.

۵- معلومات در رابطه به عضويت و مشاركت افغانستان در سازمان ها يا موافقتنامه هاي بين المللي در رابطه به تدابير حفظ الصحة حيواني و موافقتنامه ها.

۶- طرز العمل ها و وسايل ارزيابي خطرات قابل انتقال از مواد غذايي تهيه شده از محصولات حيواني تحت نظارت و ترنري مضر به صحت انسان يا خطرات قابل انتقال از

۲- د ژونديو حيواناتو، كالي او د كنترول وړ نورو موادو د واردېدو ټاكل شوي بندرونه.

۳- د هوا، ځمكې او بحر له لارې د لېږد د شرطونو په ګډون د وارداتي غذايي محصولاتو او كورنيو غذايي محصولاتو په هكله د شرطونو يا د حيواني روغتيا ساتنې د نېول شوو تدابيرو په اړه علمي دلايل.

۴- د حيواناتو، حيواني محصولاتو يا بيولوژيكي موادو د تفتيش او كنترول په اړه د لارښودونو، شرايطو او اړوندو كړنلارو په هكله معلومات.

۵- د حيواني روغتيا ساتنې د تدابيرو او موافقه ليكونو په هكله په بين المللي سازمانونو يا موافقه ليكونو كې د افغانستان د غړيتوب او مشاركت په اړه معلومات.

۶- د وټرنري تر ارزونې لاندې د انسان روغتيا ته له مضرو حيواني محصولاتو څخه له برابرېدو شوو غذايي موادو څخه د لېږد وړ خطرونو يا د حيواناتو روغتيا ته د حيواناتو له مضرې

خوراکه حیوانات مضر به صحت حیوانات ومعلومات از گزارش های مربوط به ارزیابی خطرات مشابه.

۷- طرز العمل ها و وسایل کنترل کننده محصولات حیوانی تحت نظارت وترنری در قلمرو افغانستان.

۸- ارایه سایر معلومات مربوط.

(۶) نظریات دریافت شده در نتیجه اطلاعیه و نشر تدابیر پیشنهادی جدید یا تعدیل شده قبل از اتخاذ چنین تدابیر بدون تبعیض مورد ارزیابی قرار می گیرد.

اطلاع دهی تدابیر حفظ الصحة حیوانی در شرایط

عاجل

ماده چهاردهم:

(۱) اداره صحت حیوانی می تواند در حالات عاجل، تدابیر حفظ الصحة حیوانی را قبل از اطلاع دادن اتخاذ نماید، مشروط بر اینکه تدابیر متذکره

خوراکي څخه د لېږد وړ خطرونو د ارزونې کړنلارې او وسایل او د ورته خطرونو د ارزونې له اړوندو رپوټونو څخه معلومات.

۷- د افغانستان په قلمرو کې د وترنری تر څارنې لاندې حیواني محصولاتو کنترول کوونکې کړنلارې او وسایل.

۸- د نورو اړوندو معلوماتو وړاندې کول.

(۶) د خبرتیا او د وړاندیز شوو نویو یا تعدیل شوو تدابیرو د خپرېدو په پایله کې ترلاسه شوي نظرونه د دا ډول تدابیرو له نیولو وړاندې له تبعیض پرته تر ارزونې لاندې نیول کېږي.

په عاجلو شرایطو کې د حیواني روغتیا ساتنې د تدابیرو اطلاع

ورکول

څوارلسمه ماده:

(۱) د حیواني روغتیا اداره کولای شي په عاجلو حالتونو کې له اطلاع ورکولو مخکې د حیواني روغتیا ساتنې تدابیر ونیسي، پدې شرط چې نوموړي تدابیر

را طور عاجل وبدون تأخير اطلاع داده
وبه نشر بسپارد.

(۲) تدابير حفظ الصحة حيوانی
جدید یا تجدید نظر شده یا تعديل
شده بعد از تصویب آن بلافاصله در
نشریه رسمی مربوط وزارت
زراعت، آبیاری ومالداری،
نشر و در خلال مدت شش ماه بعد از
نشر آن مرعی الاجراء قرار
می گیرد.

(۳) در حالات عاجل و در صورتی که
تدابیر حفظ الصحة حيوانی محدودیت
واردات را کاهش دهد،
شرایط یا تدابیر حفظ الصحة حيوانی
از تاریخ تصویب نافذ می گردد،
مشروط بر اینکه تدابیر مذکور در
نشریه رسمی مربوط وزارت زراعت،
آبیاری ومالداری بلافاصله نشر
گردد.

په عاجل ډول او له ځنډ پرته اطلاع
ورکړي او خپاره کړي.

(۲) د حيواني روغتيا ساتنې نوي يا
تجدید نظر شوي يا تعديل شوي تدابير
د هغو له تصویب وروسته به له ځنډه د
کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په
اړونده رسمي نشریه کې خپرېږي او د
هغو له خپرېدو څخه وروسته د شپږو
مياشتو مودې په ترڅ کې مرعي الاجراء
کېږي .

(۳) په عاجلو حالاتو او په هغه صورت
کې چې د حيواني روغتيا ساتنې تدابير د
وارداتو محدودیت راکم کړي، د
حيواني روغتيا ساتنې شرایط یا تدابير د
تصویب له نېټې څخه نافذېږي، پدې
شرط چې نوموړي تدابير د کرنې، اوبو
لگولو او مالدارۍ وزارت په اړونده
رسمي نشریه کې له ځنډ پرته خپاره
شي.

د حيواني روغتيا ساتنې د تدابيرو

محدوديت

پنځلسمه ماده:

د حيواني روغتيا ساتنې د تدابيرو محدوديت يوازې په لاندې احوالو کې وضع کېدای شي:

۱- د انسان او حيوان د روغتيا ساتنې او د حيواني هوساينې د اړتيا په محدوده کې.

۲- د حيواني روغتيا ساتنې او هوساينې مناسبې سطحې ته د رسېدلو لپاره د تخنيکي او اقتصادي امکاناتو په پام کې نيولو سره.

۳- د اړتيا له حد څخه زيات د سوداګرۍ محدودوونکي نه وي.

د حيواني روغتيا ساتنې د تدابيرو

نيول

شپاړسمه ماده:

د حيواني روغتيا اداره د علمي مدرکونو او د حيواني روغتيا د نړيوال سازمان (OIE) د ستندردونو پر بنسټ، د نړيوالې سوداګرۍ سازمان د موافقه

محدوديت تدابير حفظ الصحة

حيواني

ماده پانزدهم:

محدوديت تدابير حفظ الصحة حيواني صرف در احوال ذيل وضع شده می تواند:

۱- در محدوده ضرورت حفاظت صحت انسان، حيوان ورفاه حيواني.

۲- با نظر داشت امکانات تخنيکي و اقتصادي جهت رسيدن به سطح مناسب حفظ الصحة ورفاه حيواني.

۳- بيش از حد ضرورت محدود کننده تجارت نباشد.

اتخاذ تدابير حفظ الصحة

حيواني

ماده شانزدهم:

اداره صحت حيواني، تدابير حفظ الصحة حيواني را به اساس مدارک علمي، ستندرد های سازمان جهاني صحت حيواني (OIE) با نظر

داشت موافقتنامه های سازمان تجارت جهانی، اتخاذ می نماید.

تدابیر حفظ الصحة حیوانی سایر

کشورها

ماده هفدهم:

اداره صحت حیوانی می تواند تدابیر حفظ الصحة حیوانی سایر کشور ها را که دارای عین سطح حفاظت باشد، طبق احکام این قانون ومقرره های مربوط آن، تطبیق نماید.

ارزیابی خطرات تهدید کننده

صحت انسان، حیوان و رفاه

حیوانی

ماده هجدهم:

(۱) اداره صحت حیوانی مکلف است، در مشوره با مورد، ارزیابی خطرات تهدید کننده صحت انسان، حیوان و رفاه حیوانی را با استفاده از مدارک علمی موجود و تخنیک های طرح شده توسط سازمان های بین المللی

لیکونو په پام کې نیولو سره د حیوانی روغتیا ته تدابیر نیسي.

د نورو هېوادونو د حیوانی روغتیا

ساتنې تدابیر

اووه لسمه ماده:

د حیوانی روغتیا اداره کولای شي د نورو هېوادونو د حیوانی روغتیا ساتنې تدابیر چې د ساتنې د عین سطحې لرونکي وي، ددې قانون د حکمونو او د هغو د اړوندو مقررو مطابق، تطبیق کړي.

د انسان، حیوان د روغتیا او

حیوانی هوساینې د ګواښوونکو

خطراتو ارزونه

اتلسمه ماده:

(۱) د حیوانی روغتیا اداره مکلفه ده، له بورډ سره په مشوره کې، له شته علمي مدارکو او د خطر د ارزونې لپاره د اړوندو بین المللي سازمانونو په واسطه او طرح شوو تخنیکونو څخه په ګټې اخیستنې سره، د انسان، حیوان د روغتیا او حیوانی هوساینې د

- گوانبونکو خطرونو ارزونه سرته ورسوي.
- (۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج ارزونه د لاندې مواردو په پام کې نيولو سره صورت مومي:
- ۱- شته علمي مدارک.
 - ۲- د توليد او اړوندو پروسو تگلارې.
 - ۳- د پلټنې، نمونه اخيستنې او آزمايښتونو تگلارې.
 - ۴- د ټاکل شوو حيواني ساري ناروغيو او زونوز شيوع.
 - ۵- له حيواني ساري ناروغيو او زونوز څخه پاکې ساحې.
 - ۶- د اړوند ايکولوژيکي او ژوند چاپيريال وضعيت.
 - ۷- ځای پر ځای کول، د لېږد رالېږد تاسيسات، قرنطين يا نور تدابير.
- (۳) د اضافي يا درنو شرطونو د وضع يا د بين المللي ستندردونو د نه شتون په صورت کې، تدابير د خطرونو د علمي ارزونې د اصولو او مدرکونو پر بنسټ نيول کېږي.
- ذيربط برای ارزیابی خطر، انجام دهد.
- (۲) ارزیابی مندرج فقره (۱) این ماده با نظر داشت موارد ذیل صورت می گیرد:
- ۱- مدارک علمی موجود.
 - ۲- روش های تولید و پروسه های مربوط.
 - ۳- روش های تفتیش، نمونه گیری و آزمایشات.
 - ۴- شیوع امراض معینه ساری حیوانی و زونوز.
 - ۵- ساحات عاری از امراض ساری حیوانی و زونوز.
 - ۶- وضعیت ایکولوژیکی و محیط زیستی مربوط.
 - ۷- جابجایی، تاسيسات حمل و نقل، قرنطين يا ساير تدابير.
- (۳) در صورت وضع شرایط اضافی یا سنگین یا عدم موجودیت ستندرد های بین المللی، تدابير براساس اصول و مدارک ارزیابی علمی خطرات، اتخاذ می گردد.

ارزيابي خطر نظر به عوامل اقتصادي

ماده نهم:

(۱) در ارزيابي خطر متوجه حيات يا صحت انسان، حيوان و رفاه حيواني كه به منظور تحقق سطح مناسب حفاظت يا وضعيت رفاه حيواني صورت مي گيرد، عوامل اقتصادي ذيل مد نظر گرفته مي شود:

۱- خساره بالقوه در رابطه به از دست دادن محصولات يا فروشات حين ورود، استقرار يا انتشار امراض.

۲- مصارف كنترول يا از بين بردن خطر در قلمرو کشور.

۳- کاهش نسبي مصارف با روش هاي بدليل جهت محدود سازي خطرات.

(۲) اداره صحت حيواني مكلف است، در مشوره با بورد حين تشخيص سطح مناسب حفاظت يا وضعيت رفاه حيواني، تقليل تاثيرات منفي بالاي

اقتصادي عواملو ته په پام سره د خطر ارزونه

نولسمه ماده:

(۱) د انسان، حيوان ژوند يا روغتيا او حيواني هوساينې ته د مخامخ خطر په ارزونه كې چې د ساتنې يا حيواني هوساينې د وضعيت د مناسبې كچې د تحقق په منظور صورت مومي، لاندې اقتصادي عوامل په پام كې نيول كېږي:

۱- د محصولاتو يا د واردېدو په وخت كې د خرڅلاو له لاسه ور كولو، استقرار يا د ناروغيو د خپرېدلو په هكله بالقوه زيان.

۲- د كنترول يا د هېواد په قلمرو كې د خطر د له منځه وړلو لگښتونه.

۳- د خطرونو د محدودولو لپاره په بديلو تگلارو د لگښتونو نسبي كموالي.

(۲) د حيواني روغتيا اداره مكلفه ده، له بورد سره په مشوره كې د ساتنې يا د حيواني هوساينې د وضعيت د مناسبې كچې د تشخيص په وخت كې، تخنيكي

تجارت با توجه به امکانات تخنيکی و اقتصادي از طريق وضع يا اتخاذ تدابير حفظ الصحة حيواني در نظر گيرد.

تأثير شرايط منطقوی بالای تدابير

حفظ الصحة حيواني

ماده بیستم:

(۱) اداره صحت حيواني مکلف است، از اتخاذ تدابير حفظ الصحة حيواني در ساحاتی که از آنجا حيوانات، محصولات حيواني و مواد بيولوژيکی بدست می آید يا مناطقی که به آنجا صادر می گردد، با نظر داشت خصوصيات منطقوی، اطمینان حاصل نماید.

(۲) تدابير حفظ الصحة حيواني، با نظر داشت خصوصيات مناطق در سطح یک يا چندین کشور يا در بخش هایی از چندین کشور که از آنجا حيوانات، محصولات حيواني يا مواد بيولوژيکی بدست می آید يا به آنجا صادر می گردد،

او اقتصادي امکاناتو ته په پام سره د حيواني روغتيا ساتنې د تدابيرو د وضع يا نيولو له لارې په سوداگرۍ باندې د منفي اغيزو کمول په پام کې ونيسي.

د حيواني روغتيا ساتنې پر تدابيرو د

سيمه ييزو شرايطو اغيزه

شلمه ماده:

(۱) د حيواني روغتيا اداره مکلفه ده، په هغو ساحو کې چې له هغو څخه حيوانات، حيواني محصولات او بيولوژيکي توکي لاس ته راځي يا هغه سيمې چې هغو ته صادرېږي، سيمه ييزو خصوصياتو ته په پام سره، د حيواني روغتيا ساتنې د تدابيرو له نيولو څخه ډاډ ترلاسه کړي.

(۲) د حيواني روغتيا ساتنې تدابير کولای شي سيمه ييزو خصوصياتو ته په پام سره ديوه يا څو هېوادونو په سطحه يا د څو هېوادونو په ځينو برخو کې چې له هغه ځايه حيوانات، حيواني محصولات يا بيولوژيکي توکي لاسته راځي يا هغه ځای ته صادرېږي،

ونیول شي.

می تواند اتخاذ گردد.

د حیواني روغتیا ساتنې د خصوصیاتو

ارزیابی خصوصیات حفظ الصحة

ارزونه

حیوانی

یویشتمه ماده:

ماده بیست و یکم:

(۱) د حیواني روغتیا اداره مکلفه ده، د یوې سیمې د حیواني روغتیا ساتنې د خصوصیاتو د ارزونې په وخت کې لاندې موارد په پام کې ونیسي:

(۱) اداره صحت حیوانی مکلف است، حین ارزیابی خصوصیات حفظ الصحة حیوانی یک منطقه، موارد ذیل را در نظر گیرد:

۱- د حیواني ساري ناروغيو او زونوز د شیوع کچه.

۱- سطح شیوع امراض ساری حیوانی وزونوز.

۲- د حیواني ساري ناروغيو او زونوز د له منځه وړلو او یا کنترول د برنامه شتون.

۲- موجودیت برنامه های محو و یا کنترول امراض ساری حیوانی وزونوز.

۳- د بین المللي سازمانونو په واسطه طرح شوي مناسب لارښودونه او ستندردونه.

۳- ستندرد ها و رهنمود های مناسب طرح شده توسط سازمان های بین المللی.

(۲) د حیواني روغتیا اداره مکلفه ده، له حیواني ساري ناروغيو او زونوز څخه پاکې سیمې او د حیواني ساري ناروغيو او زونوز د شیوع د ټیټې کچې لرونکې سیمې د افغانستان په قلمرو او نورو هېوادونو کې د علمي مدارکو پر بنا او

(۲) اداره صحت حیوانی مکلف است، مناطق عاری از امراض ساری حیوانی وزونوز و مناطق دارای سطح پایین شیوع امراض ساری حیوانی وزونوز را در قلمرو افغانستان و سایر کشور ها، متکی بر مدارک علمی با نظر داشت

لاندې عواملو ته په پام سره، وپېژني:

۱- جغرافيايي عوامل.

۲- ايکو سيستمونه.

۳- اپيډيمولوژيکي مراقبت.

۴- د حيواني روغتيا ساتنې د تطبيق شوو تدابيرو مؤثریت.

د حيواني روغتيا ساتنې په تدابيرو

کې نه تبعيض

دوه ويشتمه ماده:

(۱) د حيواني روغتيا اداره د حيواني روغتيا ساتنې د تدابيرو په نيولو کې د هېوادونو او کورنيو او بهرنيو تاجرانو په منځ کې چې د ورته شرايطو او خصوصياتو لرونکي وي له تبعيض پرته اجراءات کوي.

(۲) د حيواني روغتيا ساتنې تدابير په داسې ډول اعمالېږي چې پر بين المللي سوداګرۍ نامرئي محدوديت وضع نکړي.

عوامل ذيل شناسايي نمايد:

۱- عوامل جغرافيايي.

۲- ايکوسيستم ها.

۳- مراقبت اپيډيمولوژيکي.

۴- مؤثریت تدابير حفظ الصحة حيواني تطبيق شده.

عدم تبعيض در تدابير حفظ الصحة

حيواني

ماده بيست و دوم:

(۱) اداره صحت حيواني در اتخاذ تدابير حفظ الصحة حيواني بين کشورها و تاجران داخلي و خارجي که دارای شرايط و خصوصيات مشابه باشند بدون تبعيض اجراءات می نمايد.

(۲) تدابير حفظ الصحة حيواني طوری اعمال گردد که بالای تجارت بين المللی محدوديت نا مرئي را وضع ننمايد.

د حيواني روغتيا ساتنې د تدابيرو د
کنترول، پلټنې او تأييد ډول
درويشتمه ماده:

(۱) د حيواني روغتيا اداره مکلفه ده،
ډاډ ترلاسه کړي چې د کنترول، پلټنې
او تأييد په هکله د حيواني روغتيا ساتنې
تدابير له تبعيض څخه پاک او د
سوداگريز محدوديت د لږترلږه لرونکي
دي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج
شوي تدابير له ځنډ پرته نيول کېږي او
لاندې موارد پکې شامل دي:

۱- د ژونديو حيواناتو، حيواني
محصولاتو، حيواني خوراكي موادو،
بيولوژيکي موادو، او نورو کنترول شوو
وارداتي موادو، حيواناتو او يا په دننه
کې د توليد شوو ورته کاليو په هکله د
تدابيرو يوشان رعايت.

۲- د ستندرد پړاوونو د تېرولو يا د
اجراآتو لپاره د اټکل شوې مودې
خپرول يا د غوښتنې په وخت کې
متقاضي ته د هغو وړاندې کول.

طرز کنترول، تفتيش و تأييد تدابير
حفظ الصحة حيواني
ماده بيست و سوم:

(۱) اداره صحت حيواني مکلف است،
اطمينان حاصل نمايد که تدابير
حفظ الصحة حيواني در رابطه به
کنترول، تفتيش و تأييد عاري از تبعيض
و داراي حد اقل محدوديت تجارتي
مي باشد.

(۲) تدابير مندرج فقره (۱) اين ماده
بدون تأخير اتخاذ و شامل موارد ذيل
مي باشد:

۱- رعايت يکسان تدابيردرمورد
حيوانات زنده، محصولات حيواني،
مواد خوراكي حيواني، مواد بيولوژيکي
و ساير مواد کنترول شده وارداتي، و
حيوانات و يا کالا هاي مشابه توليد
شده در داخل.

۲- انتشارمدت طی مراحل
ستندرد يا پيش بينی شده برای
اجراآت يا ارايه آن به متقاضی
عندالمطالبه.

۳- بررسی تکمیل بودن اسناد و شناسایی هرگونه کمبودی همراه با نتایج اجراات بعد از دریافت درخواستی و اطلاع آن طور دقیق به متقاضی و اصلاح کمبودی در درخواست عنداللزوم.

۴- ارایه معلومات در مورد مرحله اجراات و علت تأخیر به متقاضی. ارایه معلومات مطالبه شده به اندازه که برای کنترل، بررسی و اجراات مناسب، ضروری باشد.

۵- حفظ محریت معلومات مربوط به محصولات حیوانی وارداتی حین کنترل، تفتیش، تأیید یا عرضه یکسان با محصولات داخلی و با نظر داشت حفظ منافع قانونی تجارت.

۶- رعایت شرایط یکسان محدودیت برای اخذ نمونه های انفرادی از یک حیوان، محصول حیوانی یا کالا، به اندازه که برای کنترل، تفتیش و تأیید

۳- د سندونو د بشپروالي بررسی او د غوښتنلیک له ترلاسه کولو وروسته د اجرااتو له پایلو سره یو ځای د هر ډول کمبودی پېژندل او په دقیق ډول متقاضی ته د هغو اطلاع او د اړتیا په وخت کې په غوښتنلیک کې د کمبودی اصلاح.

۴- د اجرااتو د مرحلې او د تأخیر د علت په هکله متقاضی ته د معلوماتو وړاندې کول. د غوښتل شوو معلوماتو وړاندې کول په هغې اندازه چې د کنترل، بررسی او مناسبو اجرااتو لپاره، اړین وي.

۵- له کورنیو محصولاتو سره یو شان او د سوداګرۍ د قانوني کتو ساتلو ته په پام سره د کنترل، پلټنې، تأیید یا عرضې د یوشان د وارداتي حیواني محصولاتو اړوند د معلوماتو د محریت ساتل.

۶- په هغه اندازه چې د کنترل، پلټنې او تأیید لپاره مناسب وي له یوه حیوان، حیواني محصول یا کالو څخه د انفرادي نمونو د اخیستلو لپاره د

مناسب باشد.

۷- وضع حق الزحمهٔ یکسان برای آزمایش حیوانات زنده، محصولات حیوانی، مواد بیولوژیکی و سایر کالاهای وارداتی تولیدات مشابه داخلی که از مصارف واقعی خدمات بیشتر نباشد.

۸- رعایت معیارهای یکسان در تعیین تأسیسات لابراتوارها برای آزمایش نمونه‌های حیوانات زنده، کالای وارداتی، مواد بیولوژیکی یا مواد کنترل شده و کالا‌های تولید شده در داخل.

(۳) هرگاه خصوصیات یک حیوان، محصول حیوانی، مواد بیولوژیکی و یا اقلام دیگر بعد از کنترل و تفتیش طبق تدابیر حفظ الصحةٔ حیوانی مرعی الاجراء، تغییر یابد، در این صورت روش تغییر یافته برای حیوان، محصول حیوانی، مواد بیولوژیکی و یا سایر اقلام، محدود به اندازهٔ لازم می‌باشد.

(۴) طرز رسیدگی به شکایات مربوط

محدودیت دیو شان شرایطو رعایت.

۷- د ژوندیو حیواناتو، حیوانی محصولاتو، بیولوژیکی موادو او نورو وارداتی کالیو او مشابه کورنیو تولیداتو د آزمایشت لپاره چې د خدماتو له واقعی لگښتونو څخه زیات نه وي د یو شان حق الزحمې وضع.

۸- د ژوندیو حیواناتو، وارداتی کالیو، بیولوژیکی توکو یا کنترول شوو توکو او په دننه کې د تولید شوو کالیو د نمونو د آزمایشت لپاره د لابراتوارونو د تأسیس په ټاکلو کې د یو شان معیارونو رعایت.

(۳) که چېرې د یوه حیوان، حیوانی محصول بیولوژیکی توکو او یا نورو اقلامو خصوصیات د حیوانی روغتیا ساتنې مرعی الاجراء د تدابیرو مطابق له کنترول او پلټنې وروسته بدلون ومومي، پدې صورت کې د حیوان، حیوانی محصول، بیولوژیکی توکو او یا نورو اقلامو لپاره بدلون موندل شوې تگلاره، لازمي اندازه‌ي ته محدوده ده.

(۴) د حیوانی روغتیا ساتنې د تدابیرو د

به طرز كنترول، تفتيش و تائيد تدابير
حفظ الصحة حيوانى در طرز العمل
جداگانه تنظيم مى گردد.

فصل چهارم

احكام نهايى

مجازات

ماده بيست و چهارم:

شخصى كه حيوان يا محصول حيوانى،
مواد بيولوژيكي يا ساير مواد قابل
كنترول ملوث با ارگانيزم عفونى يا
مواد سمى يا ماده مضره را وارد يا
صادر، پروسس، توليد، فروش، عرضه،
انتقال يا توزيع نموده يا زمينه آن را
فراهم نمايد مطابق احكام قانون،
مجازات مى گردد.

وضع مقرر ه ها، طرز العمل ها

ولوايح

ماده بيست و پنجم:

وزارت زراعت، آييارى ومالدارى
مى تواند به منظور تطبيق بهتراحكام
اين قانون مقرر ه ها را پيشنهاد و

كنترول، پلتهى او تائيد د ډول اړوندو
شكايتونو ته د رسيدگۍ ډول په جلا
كړنلاره كې تنظيمېږي.

څلورم فصل

وروستني حكمونه

مجازات

څلېريشتمه ماده:

هغه شخص چې حيوان يا حيوانى
محصول، بيولوژيكي توکي يا په عفوني
ارگانيزم يا زهرجنو توکو يا مضره توکي
ملوث د كنترول وړ نور توکي وارد يا
صادر، پروسس، توليد، وپلوري،
عرضه، ولېږي يا ووبشي يا د هغو زمينه
برابره کړي، د قانون د حكمونو مطابق
مجازات کېږي.

د مقرر و، كړنلار واولا ي ح و

وضع

پنځه ويشتمه ماده:

د كړنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت
كولاى شي ددې قانون د حكمونو د
لابنه تطبيق په منظور، مقررې وړانديز

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۹)

۱۳۹۵/۷/۲۰

او کړنلارې او لايحې وضع کړي.

انفاذ

شپږ ويستمه ماده:

دغه قانون په رسمي جريده کې د خپرېدو له نېټې څخه وروسته نافذېږي چې د هغه په انفاذ سره د ۱۳۹۵/۱۰/۱۲ هـ.ق نېټې په (۷۹۵) گڼه رسمي جريده کې خپور شوی د حيواني طب (وټرنري) د خدمتونو قانون ملغي کېږي.

طرز العمل ها و لوايح را وضع نمايد.

انفاذ

ماده بیست و ششم:

این قانون بعد از تاریخ نشر در جریده رسمی نافذ می گردد که با انفاذ آن قانون خدمات طب حیوانی (وټرنري) منتشره جریده رسمی شماره (۷۹۵) مؤرخ ۱۳۹۵/۱۰/۱۲ هـ.ق ملغي می گردد.

د کرنيزو آفت وژونکو د قانون په

اړه د ملي شوري د مجلسينو د گډو

هيئت د فيصلې د توشېح

په هکله د افغانستان اسلامي

جمهوريت د رئيس

فرمان

گڼه: (۹۹)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۵ / ۳۱

لومړۍ ماده:

د افغانستان د اساسي قانون د (۶۴)

مادې د (۱۶) جزء او د (۱۰۰) مادې

د (۲) فقرې د حکمونو له مخې د

کرنيزو آفت وژونکو د قانون په اړه د

ملي شوري د مجلسينو د گډو هيئت د

۱۳۹۵ / ۲ / ۴ نېټې (۲۱۶) گڼه فيصله

په (۶) فصلونو او (۳۰) مادو کې،

توشېح کوم.

دوه يمه ماده:

دغه فرمان د توشېح له نېټې څخه نافذ،

د ملي شوري د مجلسينو د گډو هيئت له

فيصلې او د نوموړي قانون له متن سره

فرمان

رئيس جمهوري اسلامي افغانستان

در مورد توشېح فيصله هيئت

مختلط مجلسين شوراى ملي

پيرامون قانون آفت كش هاى

زراعتى

شماره: (۹۹)

تاريخ: ۱۳۹۵/۵/۳۱

ماده اول:

به تأسى از احكام جزء (۱۶) ماده

(۶۴) و فقره (۲) ماده (۱۰۰) قانون

اساسى افغانستان، فيصله شماره

(۲۱۶) مؤرخ ۱۳۹۵/۲/۴ هيئت

مختلط مجلسين شوراى ملي را در

مورد قانون آفت كش هاى زراعتى

به داخل (۶) فصل و (۳۰) ماده،

توشېح مى دارم.

ماده دوم:

اين فرمان از تاريخ توشېح نافذ،

همراه با فيصله هيئت مختلط

مجلسين شوراى ملي و متن

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۹)

۱۳۹۵/۷/۲۰

قانون متذکره در جريده رسمي نشر
گردد.

محمد اشرف غني

رئيس جمهور اسلامي افغانستان

يوخای دې په رسمي جريده کې
خپورشي.

محمد اشرف غني

د افغانستان د اسلامي جمهوريت رئيس

دولت جمهوري اسلامي افغانستان

شورای ملی

فیصله

قانون آفت کش های زراعتی

شماره: (۲۱۶)

تاریخ: ۱۳۹۵/۲/۴

به تأسی از حکم ماده (۱۰۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی افغانستان، هیئت مختلط مجلسین شورای ملی به ترکیب چهار، چهار نفر از اعضای هر جرگه فرمان تقنینی شماره (۷۱) مؤرخ ۱۳۹۴/۶/۸ رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در رابطه به قانون آفت کش های زراعتی را با یک سلسله تعدیلات به داخل (۶) فصل و (۳۰) ماده در جلسه روز شنبه مؤرخ ۱۳۹۵/۲/۴ فیصله نمود.

رئیس هیئت مختلط

حاجی محمد هاشم

معاون هیئت مختلط

صالحه مهرزاد

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت

ملي شوري

د کرنيزو آفت وژونکو قانون

فیصله

ګڼه: (۲۱۶)

نېټه: ۱۳۹۵ / ۲ / ۴

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د اساسي قانون د (۱۰۰) مادې له درج شوي حکم سره سم، د ملي شوري د دواړه جرگو له خلور، خلور غړو څخه جوړ شوي ګډه هیئت د کرنيزو آفت وژونکو د قانون په هکله د افغانستان د اسلامي جمهوریت د رئیس ۱۳۹۴ / ۶ / ۸ نېټې (۷۱) ګڼه تقنیني فرمان د یولې تعدیلونو سره په (۶) فصلونو او (۳۰) مادو په د ننه کې د ۱۳۹۵ / ۲ / ۴ نېټې شنبې ورځې په غونډه کې فیصله کړ.

د ګډه هیئت رئیس

حاجي محمد هاشم

د ګډه هیئت مرستیال

صالحه مهرزاد

فهرست مندرجات

قانون آفت کش های زراعتی

فصل اول

احکام عمومی

ماده	عنوان	صفحه
ماده اول:	مبنی.....	۹۸
ماده دوم:	اهداف.....	۹۸
ماده سوم:	اصطلاحات.....	۹۹
ماده چهارم:	مرجع تطبیق.....	۱۰۴

فصل دوم

وظایف و صلاحیت ها

ماده پنجم :	وظایف و صلاحیت های اداره حفاظت نباتات و قرنطین.	۱۰۴
ماده ششم :	کمیته آفت کش زراعتی.....	۱۰۶
ماده هفتم :	وظایف و صلاحیت های کمیته.....	۱۰۸
ماده هشتم :	توظیف مفتشین.....	۱۱۰
ماده نهم :	داشتن حق اعتراض.....	۱۱۱

فصل سوم

اجازه نامه

ماده دهم :	صدور اجازه نامه.....	۱۱۲
------------	----------------------	-----

رسمي جريده

مسلسل نمبر (۱۲۲۹)

۱۳۹۵/۷/۲۰

۱۱۵.....	خریداری بدون اخذ اجازه نامه.....	ماده یازدهم:
۱۱۵.....	مكلفیت دارنده اجازه نامه.....	ماده دوازدهم:
۱۱۶.....	تجدید اجازه نامه.....	ماده سیزدهم:
۱۱۷.....	لغو اجازه نامه.....	ماده چهاردهم:
۱۱۷.....	تسلیمی اجازه نامه.....	ماده پانزدهم:

فصل چهارم

ثبت آفت کش

۱۱۸.....	درخواست ثبت.....	ماده شانزدهم:
۱۱۹.....	منع توريد آفت کش های زراعتی ثبت نشده.....	ماده هفدهم:
۱۱۹.....	اجازه نامه مؤقت تحقيق.....	ماده هجدهم:
.....	استفاده از آفت کش های زراعتی درحالات.....	ماده نوزدهم:
۱۲۰.....	اضطراری.....	
۱۲۱.....	حذف آفت کش های زراعتی از دفتر ثبت.....	ماده بیستم:
۱۲۲.....	منع استفاده از آفت کش های زراعتی.....	ماده بیست و یکم:
۱۲۳.....	نتایج تحقیقات.....	ماده بیست و دوم:

فصل پنجم

تدابیر حفاظتی

۱۲۴.....	نصب لیبل (برچسب).....	ماده بیست و سوم:
۱۲۵.....	منع اعلانات تجارتي.....	ماده بیست و چهارم:

فصل ششم

احكام متفرقه

۱۲۶.....	ايجاد لائبراتور:	ماده بيست و پنجم:
۱۲۶.....	ساحه فعاليت لائبراتور:	ماده بيست و ششم:
۱۲۸.....	مؤيدات تأديبي:	ماده بيست و هفتم:
۱۳۰.....	مكلفيت ادارات:	ماده بيست و هشتم:
۱۳۱.....	پيشنهاده مقرر و وضع طرز العمل ها:	ماده بيست و نهم:
۱۳۱.....	انفاذ:	ماده سي ام:

قانون آفت کش های

زراعتی

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون در روشنی احکام مواد چهاردهم و پانزدهم قانون اساسی افغانستان وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

۱- کنترل تولید، توزیع، توزیع و استفاده از آفت کش های زراعتی.

۲- جلوگیری از خطرات ناشی از استفاده آفت کش ها به سلامت انسانها، حیوانات و نباتات.

۳- حفاظت نباتات و محیط زیست از اثرات سوء آفت کش ها.

د کرنیزو آفت وژونکو

قانون

لومړی فصل

عمومي حکمونه

مبني

لومړۍ ماده:

دغه قانون د افغانستان د اساسي قانون د خوارلسمې او پنځلسمې مادو د حکمونو په رڼا کې وضع شوی دی.

موخې

دوه یمه ماده:

ددې قانون موخې عبارت دي له:

۱- د کرنیزو آفت وژونکو له تولید، توزیع، لېږد، ساتنې، وېش او له هغو څخه د ګټې اخیستنې کنترول.

۲- د انسانانو، حیواناتو او نباتاتو سلامتیا ته له آفت وژونکو څخه له راپیدا کېدونکو خطرونو مخنیوی.

۳- د آفت وژونکو له ناوړو اغېزو څخه د نباتاتو او د ژوند چاپېریال ساتنه.

۴- په بې خطرې لاروچارو د کرنیزو محصولاتو له ضایعاتو څخه مخنیوی.

اصطلاحگانې

درېمه ماده:

په دې قانون کې دغه اصطلاحگانې لاندې مفاهیم افاده کوي:

۱- کرنیز آفت: د حشراتو، نماتودونو، مرضونو (قارچونه، ویروسونه او باکتریا وې) او هرزه گیاهو په شان ټول ژوندي عوامل دي چې پر نباتاتو او نباتي محصولاتو حمله کوي او د کمیت او کیفیت له لحاظه د هغو د زیان باعث شي.

۲- کرنیز آفت وژونکي: هغه کیمیاوي مرکبات او مواد دي چې د کرنیز آفت د مخنیوي، کنټرول یا له منځه وړلو لپاره تر ګټې اخیستنې لاندې نیول کېږي، لاندې موارد هم په هغو کې شامل دي:

- د انساني او حیواني مرضونو د عواملو لېږدوونکي.

- په دې قانون کې درج د ناغوبښتو

۴- جلوگیری ازضایعات محصولات زراعتی با شیوه های بی خطر.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی دراین قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

۱- آفت زراعتی: تمام عوامل زنده مانند حشرات، نماتودها، امراض (قارچها، ویروس ها و باکتریها) و گیاه های هرزه اند که بالای نباتات و محصولات نباتی حمله ور شده و از لحاظ کمیت و کیفیت باعث خساره آنها گردد.

۲- آفت کش زراعتی: مرکبات کیمیاوی و مواد اند که جهت جلوگیری، کنترول یا ازبین بردن آفت زراعتی مورد استفاده قرار می گیرد، موارد ذیل نیزشامل آن می باشد:

- انتقال دهنده عوامل امراض انسانی و حیوانی.

- انواع نباتات و حیوانات ناخواسته

مندرج این قانون.

- موادى كه جهت كنترول آفات زراعتى در داخل يا خارج بدن نباتات يا حيوانات استفاده مى گردد.

- مواديكه جهت تنظيم نموى نباتات، ريختن برگ درختان و خشك كردن گياهان بكارميرود.

- مواديكه بالاي محصولات زراعتى قبل يا بعد ازجمع آورى حاصلات جهت حفاظت در جريان نگهدارى يا انتقال آن استفاده مى گردد.

- مواديكه جهت ازبين بردن يا غيرفعال كردن موجودات ذره بينى مضره، مواد دفع كننده، حشرات، مواد جلب كننده، دوركننده ومواد عقيم كننده حشرات به كارمى رود.

۳- محو: فعاليت هاى است كه جهت خنثى سازى، تخريب يا مجزاء قرار دادن مواد زائد، بارجامه هاى استفاده شده و مواد آلوده آفت كش هاى زراعتى صورت مى گيرد.

۴- برچسب (ليبل): ورق نوشتارى،

(نا خواسته) نباتاتو او حيواناتو دولونه.

- هغه مواد چې د کرنيزو آفتونو د كنترول لپاره د نباتاتو يا حيواناتو د بدن د ننه يا بهر گټه اخيستل كېږي.

- هغه مواد چې د نباتاتو دودې، د ونود پاڼو د رژېدو او د گياوو د وچولو د تنظيم لپاره كارول كېږي.

- هغه مواد چې د کرنيزو محصولاتو د ساتنې لپاره د حاصلاتو له راټولولو د منځه يا وروسته د هغو د ساتلو يا لېږد په بهير كې استفاده كېږي.

- هغه مواد چې د مضره ذره بيني موجوداتو دله منځه وړلو يا غير فعالولو، دفع كوونكو موادو، حشراتو، دجلبوونكو موادو، لرې (ايسته) كوونكو او د حشراتو عقيموونكو موادو لپاره كارول كېږي.

۳- محو: هغه فعاليتونه دي چې د زائيدو موادو، استفاده شوو بار جامو او په کرنيز آفت وژونكو د كگړو موادو د خنثي كولو، ويجاړولو يا مجزاء كولو لپاره استفاده كېږي.

۴- برچسب (ليبل): ليكلې، چاپي يا

گرافيکي پاڻه ده چې د آفت وژونکو يوې بستي يا بستو لرونکو پرهر پوښښ باندې نښلول (لگول) شوې وي.

۵- بسته يا بسته بندي: له ساتونکي پوښ سره صندوق يا جعبه ده چې د کرنيز آفت وژونکي د لېږدولو لپاره، مستهلکينو ته د پرچون يا عمده پلورونکو په واسطه ترکتي اخيستنې لاندې نيول کېږي.

۶- بقايا (پاتې شوني): هغه مواد دي چې په خوراکي موادو، کرنيزو محصولاتو، د حيواناتو په علوفه کې له آفت وژونکو څخه د گټې اخيستنې په پايله کې پرځای پاتې او لاندې موارد پکې شاملېږي:

- د کرنيزو آفت وژونکو ټول مشتقات لکه ترکيبي محصولات او د هغو ميتابوليزمي مواد او هغه مواد چې د کيمياوي تعامل او ناخالص والي له امله منځته راغلي او د زهر پېژندنې د علم له نظره د نه توجه وړ وي.

- هغه بقاياوې چې د کيمياوي موادو د استفادې په پايله کې د نامعلومو عواملو

چاپې يا گرافيکي است که بالای یک بسته يا هر پوششی حاوی بسته های آفت کش ها چسپانده شده باشد.

۵- بسته يا بسته بندي: صندوق يا جعبه همراه با پوش محافظتي آن است که جهت انتقال آفت کش زراعتي به مستهلکين توسط عمده يا پرچون فروشان مورد استفاده قرار می گيرد.

۶- بقايا: موادی است که در نتیجه استفاده آفت کش ها در مواد خوراکی، محصولات زراعتی، علوفه حیوانات بجا مانده و شامل موارد ذیل می گردد:

- تمام مشتقات آفت کش های زراعتي مانند محصولات ترکيبي و مواد ميتابوليزمي آن و موادي که در اثرتعامل کيمياوی و ناخالص بودن به میان آمده و از نظر علم زهرشناسی غير قابل توجه باشد.

- بقايای که در نتیجه استفاده مواد کيمياوی در اثر عوامل

نامعلوم يا اجتناب ناپذير بجا مانده
باشد.

۷- تأسيسات: زمين، دكان،
غرفه، مكان، وسايط نقليه يا هر
محلې است كه آفت كش ها در
آن توليد، نگهداري، انتقال، فروش
يا مورد استفاده قرار
مي گيرد.

۸- توزيع: پروسه است كه
آفت كش ها از طريق تجارت به
ماركيت هاي داخلي يا بين المللي
انتقال و عرضه مي گردد.

۹- توليد كننده: شخص حتمي عام يا
خاص است كه بطور مستقيم يا از طريق
نماینده گي هاي خود ويا يك شخص
قراردادي مواد موثر يا فعال آفت كش
را توليد، فورمولبندي يا محصولات آنرا
تهيه مي نمايد.

۱۰- خطر: تاثير منفي احتمالي و
جدي به سلامت انسان يا محيط زيست
است كه بعد از استفاده يك آفت
كش به ميان مي آيد.

۱۱- زهر: ماده است كه باعث

يا اجتناب ناپذيري- له امله پرخاي پاتي
وي.

۷- تأسيسات: هغه ځمكه، هټي،
(دوكان)، غره، مكان، نقلیه و سايط يا
هرځای دی چې آفت وژونکي هلته
تولیدېږي، ساتل کېږي، لېږدول، پلورل
کېږي يا تر گټې اخيستنې لاندې نيول
کېږي.

۸- وېش: هغه پروسه ده چې آفت
وژونکي د سوداګرۍ له لارې کورنيو
يا بين المللي مارکېټونو ته لېږدول
کېږي او وړاندې کېږي.

۹- توليدوونکي: عام يا خاص حکمي
شخص دی چې په مستقیمه توګه يا د
خپلو نمایندګيو او يا يوه قراردادي
شخص له لارې اغېزمن يا فعال آفت
وژونکي مواد توليد، فورمولبندي کوي
يا د هغو محصولات برابروي.

۱۰- خطر: د انسان سلامت يا د ژوند
چاپېريال ته احتمالي او جدي منفي
اغېزه ده چې له يوه آفت وژونکي څخه
له گټې اخيستنې وروسته منځته راځي.

۱۱- زهر: هغه ماده ده چې د انسان،

اختلال در ساختار يا فعاليت انسان، نبات يا حيوان گرديده و جذب مقدار معين آن موجب مرگ آنها مي گردد.

۱۲- فورمولبندي: تركيب تمام اجزاي فعال و ساير مواد است كه جهت مفيديت و موثريت مطلوب يك آفت كش به شكلي كه در ماركيت بفروش ميرسد، بكار ميرود.

۱۳- محصول آفت كش زراعتي: مواد موثر و ساير اجزاي آفت كش تركيب شده است كه به همان تركيب بسته بندي وبه فروش ميرسد.

۱۴- مسموميت: اختلال فعاليت موجودات حيه (انساني، حيواني و نباتي) توسط آفت كش زراعتي مي باشد.

۱۵- اجزاي فعال (ماده موثره): ماده كيمياوي درآفت كش ها است كه اصل عمل را انجام مي دهد.

۱۶- اجازه نامه: سند كتي است كه

نبات يا حيوان په جوړښت يا فعاليت كې د اختلال (كلوډي) باعث كېږي او د هغو د ټاكلي مقدار جذب د هغو د مړينې موجب گرځي.

۱۲- فورمولبندي: د ټولو فعالو اجزاوو او نورو موادو تركيب دى چې د يوه آفت وژونكي د مطلوب مفيديت او اغېزمنتوب لپاره په هغه ډول چې په ماركيټ كې پلورل كېږي، كارول كېږي.

۱۳- د کرنيز آفت وژونكي محصول: د تركيب شوي آفت وژونكي اغېزمن مواد او نور اجزاء دي چې په هماغه تركيب سره بسته بندي او پلورل كېږي.

۱۴- مسموميت: د کرنيز آفت وژونكي په واسطه د حيه (د انساني، حيواني او نباتي) موجوداتو د فعاليت اختلال دي.

۱۵- فعال اجزاء (اغېزمنه ماده): په آفت وژونكو كې كيمياوي ماده ده چې اصل عمل سرته رسوي.

۱۶- اجازه ليك: هغه ليكلي

سند دی، چي ددې قانون د حکمونو مطابق د کرنیزو آفت وژونکو د وارداتو، صادراتو، لېږد، ساتنې، پلور او اعلان په منظور د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت لخوا صادرېږي.

۱۷- د ثبت دفتر: هغه دفتر دی چي کرنیز آفت وژونکي له کمي او کيفي مشخصاتو سره په هغه کي ثبتېږي.

د تطبیق مرجع:

خلورمه ماده:

د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت د دې قانون د حکمونو د تطبیق مسئول دی.

دوه یم فصل

دندې او واکونه

د نباتاتو د ساتنې او قرنطین د

ادارې دندې او واکونه

پنځمه ماده:

د نباتاتو د ساتنې او قرنطین اداره د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده:

به منظور، توريد، تصدير، انتقال، نگهداری، فروش و اعلان آفت کش های زراعتی مطابق احکام این قانون از طرف وزارت زراعت، آبیاری و مالداري صادر می گردد.

۱۷- دفتر ثبت: دفتری است که آفت کش های زراعتی با مشخصات کمی و کیفی در آن ثبت می شود.

مرجع تطبیق

ماده چهارم:

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري مسئول تطبیق احکام این قانون می باشد.

فصل دوم

وظایف و صلاحیت ها

وظایف و صلاحیت های اداره

حفاظت نباتات و قرنطین

ماده پنجم:

اداره حفاظت نباتات و قرنطین دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

- ۱- په دې قانون کې د درج شوي اجازه ليک صادرول او ثبت.
- ۱- صدور و ثبت اجازه نامه مندرج اين قانون.
- ۲- د کرنيز آفت وژونکي د ساتنې او کنترول او له هغه څخه د څارنې او پلټنې لپاره د پروگرامونو طرح او تطبيق.
- ۲- طرح و تطبيق پروگرام ها جهت نگهداری و کنترول آفت کش زراعتی و نظارت وفتيش از آن.
- ۳- د کرنيز آفت وژونکي په هکله د څېړنيزو (تحقيقاتي) پروگرامونو طرح او تطبيق.
- ۳- طرح و تطبيق پروگرام های تحقیقاتی در مورد آفت کش زراعتی.
- ۴- ددې قانون د حکمونو مطابق، د آفت وژونکو له کميټې سره په مشوره کې، د کرنيز آفت وژونکي د بقا يا وو د اکثريت حد د غلظت تاييد.
- ۴- تاييد حداکثر غلظت بقايای آفت کش زراعتی در مشوره با کمیته آفت کش ها، مطابق احکام اين قانون.
- ۵- د قانون د حکمونو مطابق له هېوادونو د نباتاتو د ساتنې له ملي سيمه ايزو او بين المللي سازمانونو سره درواپلو تامينول.
- ۵- تأمین روابط با کشورها و سازمان های ملی، منطقه ای و بين المللی حفاظت نباتات طبق احکام قانون.
- ۶- د آفت وژونکو د کميټې د غونډو تدوير او تنظيم.
- ۶- تدوير و تنظيم جلسات کمیته آفت کش ها.
- ۷- په دې قانون کې درج د نورو دندو سرته رسول.
- ۷- انجام سایر وظایف مندرج اين قانون.

د کرنيز آفت وژونکي کمیته

شپږمه ماده:

- (۱) ددې قانون د حکمونو د ښه تطبيق په منظور، د کرنيزو آفت وژونکو کمیته په لاندې ترکیب سره جوړېږي:
- ۱- د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت مسلکي معین د رئیس په توګه.
- ۲- د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت د نباتاتو او قرنطین د ساتنې رئیس، د مرستیال په توګه.
- ۳- د سوداګرۍ او صنایعو وزارت واکمن استازی، د غړي په توګه.
- ۴- د عامې روغتیا وزارت واکمن استازی، د غړي په توګه.
- ۵- د کرنیزو څېړنو د انستیتوت رئیس، د غړي په توګه.
- ۶- د مالدارۍ او حیواني روغتیا د خدمتونو عمومي رئیس، د غړي په توګه.
- ۷- د ژوند چاپیریال ساتنې د ملي ادارې واکمن استازی، د غړي په توګه.
- ۸- د نورم او ستندرد د ملي ادارې

کمیته آفت کش زراعتی

ماده ششم:

- (۱) به منظور تطبيق بهتر احکام این قانون کمیته آفت کش های زراعتی به ترکیب ذیل ایجاد می گردد:
- ۱- معین مسلکي وزارت زراعت، آبیاری ومالداري به حیث رئیس.
- ۲- رئیس حفاظت نباتات و قرنطین وزارت زراعت آبیاری ومالداري، بحیث معاون.
- ۳- نماینده با صلاحیت وزارت تجارت وصنایع به، حیث عضو.
- ۴- نماینده با صلاحیت وزارت صحت عامه، بحیث عضو.
- ۵- رئیس انستیتوت تحقیقات زراعتی، بحیث عضو.
- ۶- رئیس عمومی خدمات مالداري و صحت حیوانی، بحیث عضو.
- ۷- نماینده باصلاحیت اداره ملی حفاظت محیط زیست، بحیث عضو.
- ۸- نماینده با صلاحیت اداره ملی نورم

- واکمن استازی، د غړي په توګه.
- ۹- د کابل پوهنتون د کرنې له پوهنځي څخه یوتن استاذ، د غړي په توګه.
- ۱۰- د کابل پوهنتون د وترنری له پوهنځي څخه یوتن استاذ، د غړي په توګه.
- ۱۱- د نباتاتو او قرنطین د ساتنې د عمومي ریاست د کرنیزې کیمیاوي څانګې آمر، د منشي په توګه.
- ۱۲- د کابل پوهنتون د ژوند چاپیریال له پوهنځي څخه یوتن استاذ، د غړي په توګه.
- ۱۳- د کابل پوهنتون د فارمسي له پوهنځي څخه یوتن استاذ، د غړي په توګه.
- ۱۴- د سوداګرۍ او صنایعو له خوڼي څخه یوتن استازی، د غړي په توګه.
- (۲) د کرنیزو آفت وژونکو کمیټه کولای شي، د اړتیا په صورت کې د مشورې او تخنیکي معلوماتو په منظور، اړوندو متخصصینو ته په خپلو غونډو کې بلنه ورکړي.
- (۳) ددې مادې په (۱) فقره کې د درج واکمن استازی، د غړي په توګه.
- ۹- یکتن استاد ازپوهنځي زراعت پوهنتون کابل، بحیث عضو.
- ۱۰- یکتن استاد از پوهنځي وترنری پوهنتون کابل، به حیث عضو.
- ۱۱- آمر شعبه کیمیاى زراعتی ریاست حفاظت نباتات وقرنطین، بحیث منشی.
- ۱۲- یکتن استاد ازپوهنځي محیط زیست پوهنتون کابل، به حیث عضو.
- ۱۳- یکتن استاد از پوهنځي فارمسی پوهنتون کابل، به حیث عضو.
- ۱۴- یکتن نماینده از اتاق تجارت و صنایع، به حیث عضو.
- (۲) کمیته آفت کش ها ی زراعتی می تواند در صورت ضرورت به منظور مشوره و معلومات تخنیکى، ازمتخصصین عرصه مربوط در جلسات خویش دعوت بعمل آورد.
- (۳) طرز تدویر جلسات کمیته مندرج

شوې کمیټې د غونډو د جوړولو ډول او د هغې فعالیتونه په هغه کړنلاره کې چې د کمیټې له خوا تصویبېږي، تنظیمېږي.

د کمیټې دندې او واکونه

اوومه ماده:

د کرنیزو آفت وژونکو کمیټه د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده:

۱- د ثبت له اړوند دفتر څخه د کرنیز آفت وژونکي د ثبت، بیابث، تعلیق، تعویض او یا حذف د غوښتنلیک تأیید یا ردول.

۲- د مجازو او ممنوعو آفت وژونکو د لست برابرول او ترتیب.

۳- د نوو علمي معلوماتو مطابق د اړوندې ادارې یا د کمیټې د دوو تنو غړو په غوښتنه له لست څخه د آفت وژونکو نوې کتنه، تعلیق، تعویض یا حذف.

۴- ددې قانون د حکمونو مطابق، د اجازه لیک د اخیستلو لپاره د لازمو شرایطو وضع کول.

فقرة (۱) این ماده و فعالیت های آن در طرز العمل که از طرف کمیته تصویب می شود، تنظیم می گردد.

وظایف و صلاحیت های کمیته

ماده هفتم:

کمیته آفت کش های زراعتی دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

۱- تأیید یا رد درخواست ثبت، ثبت مجدد، تعلیق، تعویض و یا حذف آفت کش زراعتی از دفتر ثبت مربوط.

۲- تهیه و ترتیب لست آفت کش های مجاز و ممنوع.

۳- تجدید نظر، تعلیق، تعویض یا حذف آفت کش ها از لست مطابق به معلومات علمی جدید به اساس تقاضای اداره ذیربط یا دوتن از اعضای کمیته.

۴- وضع شرایط لازم جهت اخذ اجازه نامه مطابق به احکام این قانون.

۵- ارايه مشوره ها و تعيين معيارها جهت مديريت و استفاده درست آفت كش هاى زراعتى.

۶- ارايه مشوره جهت انجام فعاليت هاى مفيد در عرصه زراعت و تعيين حق الزحمه براى ارايه خدمات وساير فعاليت هاى مربوط، مطابق احكام اين قانون.

۷- تائيد حداكثر غلظت بقايى آفت كش زراعتى.

۸- حصول اطمينان از ثبت آفت كش زراعتى.

۹- تعيين محلات نگهدارى و استفاده آفت كش زراعتى.

۱۰- تنظيم طرز انتقال آفت كش زراعتى و وضع شرايط خاص.

۱۱- تنظيم طرزمحو آفت كش زراعتى غيرقابل استفاده، جعبه هاى خالى و مايع حاصله از شستشوى وسايل آفت كش زراعتى مطابق به شيوه سالم محيط

۵- د کرنيزو آفت وژونكو د سم مديريت او گټې اخيستني لپاره، د مشورو وركول او د معيارونو ټاكل.

۶- ددې قانون د حكمونو مطابق، د كرنې په ډگر كې د ګټورو فعاليتونو د سرته رسولو لپاره او د خدمتونو او نورو اړوندو فعاليتونو د وړاندې كولو لپاره د مشورې وړاندې كول د حق الزحمې ټاكل.

۷- د كرنيز آفت وژونكي د بقاياوو د غلظت د اكثر حد تاييدول.

۸- د كرنيز آفت وژونكي له ثبت څخه ډاډ تر لاسه كول.

۹- د كرنيز آفت وژونكي د ساتنې او گټې اخيستني د ځايونو ټاكل.

۱۰- د كرنيز آفت وژونكي د لېږدولو د ډول تنظيم او د خاصو شرايطو وضع كول.

۱۱- د ژوند چاپېريالي سالمې تگلارې (شپوې) مطابق، د نه استفادې وړ كرنيز آفت وژونكي، تشو جعبو او د كرنيز آفت وژونكو وسايلو له وينځلو څخه د ترلاسه شوې مايع د محوې د ډول

تنظيم.

د پلټونکو توظيفول

اتمۀ ماده:

(۱) د نباتاتو د ساتنې او قرنطين اداره، د دې قانون د حکمونو د تطبيق په منظور، پلټونکي د هغو مسلکي کارکوونکو له منځه څخه چې د تر پلټنې لاندې موضوع په هکله د گټو تضاد ونه لري، توظيفوي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج پلټونکي، د لاندې دندو او واکونو لرونکي دي:

۱- د هغو اشخاصو کنترول او پلټنه چې کرنيز آفت وژونکي توليدوي، واردوي، صادروي، بسته بندي کوي، لېبل پرې لگوي (نصبوي)، ساتي، پلوري، وېشي، لېږدوي، گټه ورڅخه اخلي او اعلاموې يې.

۲- په دې قانون کې درج د محوله (سپارل شوو) دندو د ښې اجراء په منظور، له اشخاصو څخه د معلوماتو او لازمي تخنيکي همکارۍ غوښتل.

زيستۍ.

توظيف مفتشين

ماده هـ شتم:

(۱) اداره حفاظت نباتات وقرنطين به منظور تطبيق احکام اين قانون، مفتشين را از ميان کارکنان مسلکي که در مورد موضوع تحت تفتيش تضاد منافع نداشته، توظيف مي نمايد.

(۲) مفتشين مندرج فقرۀ (۱) اين ماده دارای وظائف وصلاحيت های ذيل می باشند:

۱- کنترول و تفتيش اشخاصی که آفت کش زراعتی را توليد، توريد، تصدير، بسته بندی، نصب، ليبل، نگهداری، فروش، توزيع، انتقال، استفاده و اعلان می نمايد.

۲- مطالبه معلومات و همکارۍ تخنيکي لازم از اشخاص به منظور اجرای بهتروظيف محوله مندرج اين قانون.

۳- اخذ نمونہ از تمام مواد کہ این قانون بالای آنها تطبیق می گردد و ارسال آن جهت تحلیل و تجزیه به لابراتوار مربوط.

۴- بررسی تخلفات مغایر احکام این قانون و رایہ گزارش آن به کمیته آفت کش های زراعتی.

۵- توقف هر نوع فعالیت مغایر احکام این قانون.

۶- ضبط هر نوع اسناد و اشیای کہ دلالت بر تخطی نموده و مطابق احکام این قانون جرم پنداشته شود.

(۳) مفتشین مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند، حین تفتیش کارت مخصوص تفتیش را رایہ نمایند.

داشتن حق اعتراض

ماده نهم:

(۱) شخصی کہ به تصمیم مفتش و مسئول ثبت یا بخش لابراتوار قناعت

۳- له هغو ټولو موادو څخه د نمونې اخیستل چې دغه قانون پر هغو تطبیقېږي او اړوندو لابراتوارونو ته د تجزیې او تحلیل لپاره د هغو استول.

۴- د دې قانون له حکمونو څخه د مغایرو سرغړونو بررسی (څېړل) او د کرنیزو آفت وژونکو کمیټې ته د هغو د رپورټ وړاندې کول.

۵- ددې قانون د حکمونو د هر ډول مغایر فعالیت درول (توقف).

۶- د هر ډول سندونو او شیانو ضبطول چې پر سرغړونې دلالت وکړي او ددې قانون د حکمونو مطابق جرم وګڼل شي.

(۳) ددې مادې په (۱) فقره کې درج پلټونکي مکلف دي، د پلټنې په وخت کې د پلټنې مخصوص کارت وړاندې (ښکاره) کړي.

د اعتراض د حق لرل

نهمه ماده:

(۱) هغه شخص چې د پلټونکي یا د ثبت یا د لابراتوار د مسئول پر تصمیم

نداشته باشد می تواند در خلال
(۳۰) روز بعد از دریافت تصمیم،
به کمیته آفت کش های زراعتی،
اعتراض خود را طور کتبی ارایه
نماید.

(۲) کمیته آفت کش های زراعتی
مکلف است، بعد از دریافت اعتراض
مندرج فقره (۲) این ماده در مدت
(۳۰) روز در مورد رد یا قبول آن،
تصمیم اتخاذ نماید. این تصمیم نهایی
می باشد.

فصل سوم

اجازه نامه

صدور اجازه نامه

ماده دهم:

(۱) تولید، توزیع، تصدير، انتقال،
نگهداری، فروش و توزیع آفت کش
های زراعتی بدون داشتن اجازه نامه
ممنوع می باشد.

(۲) اشخاص حکمی می توانند،
جهت کسب اجازه نامه
مندرج فقره (۱) این ماده به اداره

قناعت و نه لری، کولای شی د تصمیم
له تر لاسه کولو وروسته د (۳۰) ورځو
په ترڅ کې، د کرنیزو آفت وژونکو
کمیټې ته خپل اعتراض په لیکلې توګه
وړاندې کړي.

(۲) د کرنیزو آفت وژونکو کمیټه
مکلفه ده، ددې مادې په (۲) فقره کې
د درج اعتراض له تر لاسه کولو وروسته
د (۳۰) ورځو په موده کې د هغه د رد
یا منلو په هکله، تصمیم ونیسي. دغه
تصمیم وروستنی دی.

درېم فصل

اجازه لیک

د اجازه لیک صادرول

لسمه ماده:

(۱) د آفت وژونکو تولید، واردول،
صادرول، لېږدول، ساتل، پلورل او
وېش، د اجازه لیک له لرلو پرته،
ممنوع (بند) دي.

(۲) حکمي اشخاص کولای شي، ددې
مادې په (۱) فقره کې د اجازه لیک د
تر لاسه کولو لپاره، د نباتاتو د ساتنې او

حفاظت نباتات و قرنطين درخواست
کتبی ارایه نمایند.

(۳) اداره حفاظت نباتات و قرنطين
اجازه نامه توريد را صرف به اشخاص
حکمی که مطابق قوانين افغانستان
ايجاد وثبت شده باشد با نظر داشت
شرایط ذیل برای مدت دو سال در
صورت تصفيه مکلفیت های مالی
گذشته صادر می نماید:

۱- داشتن جوازنامه تجارتی.

۲- توريد آفت کش های زراعتی از
کمپنی های معتبر بین المللی.

۳- ارایه نمونه های
آفت کش ها قبل از توريد جهت تجزیه
و تحلیل.

۴- استخدام اشخاص مسلکی دارای
تحصیلات دربخش زراعت در
مغازه های فروش آفت کش های
زراعتی.

۵- ارایه لست فروشندگان و
نماینده گی های پرچون فروشی
مربوط، به اداره حفاظت نباتات و
قرنطين.

قرنطين ادارې ته لیکلی غوښتنلیک
وراندې کړي.

(۳) د نباتاتو د ساتنې او قرنطين اداره د
واردولو اجازه لیک یوازې هغو حکمي
اشخاصو ته چې د افغانستان د قوانینو
مطابق رامنځته او ثبت شوي وي،
لاندې شرایطو ته په پام سره، د دوه
کلونو مودې لپاره د تېرو مالي مکلفیتونو
د تصفې په صورت کې صادروي:

۱- د سوداگریز جواز لیک لرل.

۲- له بین المللي معتبرو کمپنیو څخه د
کرنیزو آفت وژونکو واردول.

۳- د تجزیې او تحلیل لپاره له واردولو
څخه د مخه، د آفت وژونکو د نمونو
(بیلگو) وړاندې کول.

۴- د کرنیزو آفت وژونکو د خرڅلاو
په مغازو کې، د کرنې په برخه کې د
تحصیلاتو لرونکو مسلکي اشخاصو
استخدامول.

۵- د نباتاتو د ساتنې او قرنطين ادارې
ته، د پلورونکو او اړوندو پرچون
پلورونکو د نماینده گیو د لست
وړاندې کول.

۶- ثبت آفت کش های زراعتی بعد از توريد، در دفتر ثبت رياست حفاظت نباتات و قرنطين .

(۴) امور مربوط به توليد، تصدير، انتقال، نگهداری، فروش و توزيع آفت کش های زراعتی و حق الامتياز اجازه نامه مندرج فقره (۲) اين ماده در مقررۀ جداگانه تنظيم می گردد.

(۵) اجازه نامه مندرج فقرۀ (۱) اين ماده به شخص ديگرقابل انتقال نمی باشد.

(۶) هرگاه درخواست مندرج فقرۀ (۲) اين ماده ازطرف اداره حفاظت نباتات و قرنطين رد گردد، درخواست دهنده می تواند در صورت عدم قناعت اعتراض خود را طورکتابی به کمیته آفت کش های زراعتی ارايه نمايد. تصميم کمیته آفت کش های زراعتی در مورد قبول يا رد درخواست نهایی می باشد.

۶- د نباتاتو د ساتنې او قرنطين د رياست د ثبت په دفتر کې له واردیدو وروسته د کرنیزو آفت وژونکو، ثبتول. (۴) د کرنیزو آفت وژونکو په توليد، صادرولو، لېږد، ساتلو، پلورلو، او وېش او ددې مادې په (۲) فقره کې درج د اجازه ليک حق الامتياز پورې اړوندې چارې، په جلا مقرره کې تنظيمېږي.

(۵) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوی اجازه ليک، بل شخص ته د لېږدولو وړنه دی.

(۶) که چېرې ددې مادې په (۲) فقره کې درج شوي غوښتنليک، د نباتاتو د ساتنې او قرنطين د ادارې له خوا رد شي، غوښتنليک ورکونکی کولای شي، د نه قناعت په صورت کې، خپل اعتراض په ليکلې توگه، د کرنیزو آفت وژونکو کمېټې ته وړاندې کړي، د غوښتنليک د رد يا منلو په هکله د کرنیزو آفت وژونکو د کمېټې تصميم، وروستنی دی.

د اجازه ليک له اخيستلو پرته

پېرودل

يولسمه ماده:

کرنيز کوپراتيفونو کولای شي د خپلې اړتيا وړ کرنيز آفت وژونکي د ځمکوالۍ د ساحې په تناسب د نباتاتو د ساتنې د فني پرسونل د سپارښت مطابق، د اجازه ليک له اخيستلو پرته و پېري او د ساتندويه تدبيرونو په نيولو سره يې و ساتي.

د اجازه ليک د لرونکي مکلفيت

دولسمه ماده:

د اجازه ليک لرونکی د لاندې مکلفيتونو لرونکی دی:

۱- د پنځو کلونو اقل حد مودې لپاره د کرنيزو آفت وژونکو د توليد، واردولو، صادرولو، ساتلو، پېراو پلور، گټې اخيستنې، وېش، فورمولبندي او نورو اړوندو سندونو ساتنه.

۲- د پلټونکو او واکمنو مقاماتو په غوښتنه، ددې مادې په (۱) جزء کې د درج شوو سندونو په لاس ورکول.

خریداری بدون

اخذ اجازه نامه

ماده یازدهم:

کوپراتيف های زراعتی می توانند آفت کش های زراعتی مورد ضرورت خود را متناسب به ساحه زمینداری طبق سفارش پرسونل فنی حفاظت نباتات بدون اخذ اجازه نامه خریداری و با اتخاذ تدابیر حفاظتی نگهداری نمایند.

مکلفيت دارنده اجازه نامه

ماده دوازدهم:

دارنده اجازه نامه دارای مکلفيت های ذيل می باشد:

۱- حفظ اسناد مربوط به توليد، واردات، صادرات، نگهداری، خرید و فروش، استفاده، توزیع، فورمولبندي و سایر اسناد مربوط به آفت کش های زراعتی برای مدت حداقل پنج سال.

۲- بدسترس قراردادن اسناد مندرج جزء (۱) این ماده به اساس تقاضای مفتشین ومقامات ذیصلاح.

۳- اتخاذ تدابير بخاطر حفظ، نگهداری و انتقال آفت کش های زراعتی.

۴- رعایت حفاظت از محیط زیست.

۵- توريد آفت کش های زراعتی ازبنادری که درآن وسایل تجزیه و تحلیل آفت کش ها موجود باشد.

۶- رعایت شرایط مندرج اجازه نامه.

تجدید اجازه نامه

ماده سیزدهم:

(۱) دارنده اجازه نامه مکلف است، درخلال مدت (۳۰) روز قبل از ختم میعاد اعتبارآن اجازه نامه مربوط را تجدید نماید، بعد از ختم میعاد اعتبار اجازه نامه در برابر هر روز تأخیر مکلف به پرداخت مبلغ پنجمصد (۵۰۰) افغانی جریمه نقدی می گردد.

(۲) اجازه نامه بعد از ختم میعاد اعتبارآن درصورت رعایت احکام این قانون، طبق مقرره مربوط

۳- د کرنیزو آفت وژونکو د حفظ، ساتنې او لېږد په خاطر د تدبیرونو نیول.

۴- د ژوند د چاپیریال ساتنې ته پام.

۵- له هغو بندرونو څخه چې هلته د آفت وژونکو د تجزیې او تحلیل وسایل موجود وي د کرنیزو آفت وژونکو واردول.

۶- په اجازه لیک د درج شوو شرایطو رعیتول.

د اجازه لیک نوی کول

دیارلسمه ماده:

(۱) د اجازه لیک لرونکی ملکف دی، د هغه د اعتبار د مودې له پای ته رسېدو مخکې، د (۳۰) ورځو مودې په ترڅ کې، اړوند اجازه لیک نوی کړي، د اجازه لیک د اعتبار د مودې د ختم څخه وروسته د هرې ورځې ځنډ په وړاندې د پنځه سوو (۵۰۰) افغانیو نغدي جریمې په ورکولو مکلف کېږي.

(۲) اجازه لیک د هغه د اعتبار د مودې له پای ته رسېدو وروسته، ددې قانون د حکمونو د رعیتولو په صورت کې د

مربوطي مقررې مطابق نوی کپري.

د اجازه ليک لغو

څوارلسمه ماده:

په دې قانون کې درج شوی اجازه ليک په لاندې حالاتو کې لغو کېږي:

۱- ددې قانون د حکمونو د نه رعايتولو په صورت کې.

۲- د اجازه ليک د لرونکي د فوت يا د حکمي شخصيت د انحلال په صورت کې.

۳- د خونديتوب (ایمنی) دلايلو موجوديت چې د کرنيزو آفت وژونکو سوداگري يا گټه اخيستنې، تأسيسات او په اجازه ليک کې درج شوي نور شرايط توجیه کړي.

اجازه ليک تسليمول

پنځلسمه ماده:

که چېرې د اجازه ليک لرونکی ونکړای شي، خپل فعالیت ته ادامه ورکړي، مکلف دی، اړوند اجازه ليک د موجودو آفت وژونکو له رپوټ سره يوځای په لیکلې توگه د نباتاتو د ساتنې

تجدید می شود.

لغوا اجازه نامه

ماده چهاردهم:

اجازه نامه مندرج این قانون درحالات ذیل لغو می گردد:

۱- در صورت عدم رعایت احکام این قانون.

۲- در صورت فوت دارنده اجازه نامه یا انحلال شخصیت حکمی.

۳- موجودیت دلایل ایمنی که محدود نمودن تجارت یا استفاده آفت کش های زراعتی، تأسیسات و سایر شرایط مندرج اجازه نامه را توجیه نماید.

تسليمی اجازه نامه

ماده پانزدهم:

هرگاه دارنده اجازه نامه نتواند به فعالیت خویش ادامه دهد، مکلف است، اجازه نامه مربوط را با ارایه گزارش از آفت کش های موجود طورکتابی به اداره حفاظت نباتات

او قرنطين ادارې ته تسليم کړي.

و قرنطين تسليم نمايد.

خلورم فصل

فصل چهارم

د آفت وژونکي ثبت

ثبت آفت کش

د ثبت غوښتنلیک

درخواست ثبت

شپاړلسمه ماده:

ماده شانزدهم:

(۱) د کرنیزو آفت وژونکو د ثبت غوښتونکي مکلف دي، ددې قانون د حکمونو مطابق، د اړوندو آفت وژونکو د ثبت غوښتنلیک، د نباتاتو د ساتنې او قرنطين ادارې ته وړاندې کړي.

(۱) متقاضیان ثبت آفت کش های زراعتی مکلف اند، مطابق احکام این قانون، درخواست ثبت آفت کش های زراعتی مربوط را به اداره حفاظت نباتات و قرنطين ارایه نمایند.

(۲) د نباتاتو د ساتنې او قرنطين اداره مکلفه ده، مجاز آفت وژونکي په اړوند دفتر کې ثبت کړي.

(۲) اداره حفاظت نباتات و قرنطين مکلف است، آفت کش های زراعتی مجاز را در دفتر مربوط ثبت نماید.

(۳) هغه کرنیز آفت وژونکي چې ددې قانون له انفاذ د مخه موجود دي او ددې قانون د حکمونو مطابق، د ګټې اخیستنې وړ نه وي، د هغو د ګټې اخیستنې موده او مقدار، د کرنیزو آفت وژونکو د کمیټې له خوا ټاکل او بیا ثبتېږي، پرته له دې محو کېږي.

(۳) آفت کش های زراعتی که قبل از انفاذ این قانون موجود بوده و مطابق احکام این قانون قابل استفاده نباشد، مدت و مقدار استفاده آن از طرف کمیته آفت کش های زراعتی تعیین و ثبت مجدد می گردد، در غیر آن، محو می شود.

د نه ثبت شوو کرنیزو آفت وژونکو

د واردېدو منع

اووه لسمه ماده:

(۱) د نه ثبت شوو کرنیزو آفت وژونکو تولید، واردول، صادروول، ساتل، پلورل، وېش، تطبیق، ګټه اخیستنه او اعلان ممنوع دی.

هغه کرنیز آفت وژونکي چې د اضطرار په حالت کې (و بایي آفتونه) د آفتونو د شیعو د مخنیوي په منظور د آفت وژونکو کمیټې په اجازه واردېږي، له دې حکم څخه مستثنی دي.

د مؤقتي څېړنې (تحقیق) اجازه

لیک

اتلسمه ماده:

(۱) د نباتاتو د ساتنې او قرنطین اداره کولای شي، د کرنیزو آفت وژونکو د کمیټې له تأیید وروسته د هغو حکمي، اشخاصو لپاره چې کرنیز آفت وژونکي د علمي څېړنو او فورمولبندي په منظور، واردوي، ددې قانون د حکمونو

منع توريد آفت کش های زراعتی

ثبت نشده

ماده هفدهم:

تولید، واردات، صادرات، انتقال، نگهداری، فروش، توزیع، تطبیق، استفاده و اعلان آفت کش های زراعتی ثبت نشده ممنوع می باشد.

آفت کش های زراعتی که در حالات اضطرار (آفات وبایي) به منظور جلوگیری از شیوع آفات به اجازه کمیته آفت کش زراعتی توريد می گردد، از این حکم مستثنی می باشد.

اجازه نامه مؤقت

تحقیق

ماده هجدهم:

(۱) اداره حفاظت نباتات و قرنطین می تواند، بعد از تأیید کمیته آفت کش های زراعتی برای اشخاص حکمی که آفت کش های زراعتی را به منظور انجام تحقیقات علمی و فورمولبندي توريد میکنند، مطابق احکام این قانون

اجازه نامه مؤقت را اعطاء نمايد.

(۲) اشخاص مندرج فقره (۱) اين ماده مكلف اند، نتايج تحقيقات خویش را به اداره حفاظت نباتات و قرنطين بطور كتي ارايه نمايند.

استفاده از آفت كش هاى زراعتى درحالات اضطرارى

ماده نهم:

اداره حفاظت نباتات و قرنطين مى تواند، بعد از تائيد كميتۀ آفت كش هاى زراعتى، براى دارنده اجازه نامه، اجازه استفاده از آفت كش هاى زراعتى ثبت ناشده را در حالات اضطرارى يا شيوع آفات نباتى بانظرداشت شرايط ذيل اعطاء نمايد:

۱- در صورتى كه آفت كش زراعتى ثبت شده شامل لست كافى نبوده يا به اندازه نباشد كه جلو آفات زراعتى را كه باعث حالت اضطرار گرديده است، بگيرد.

مطابق مؤقت (لند مهاله) اجازه ليک ورکړي.

(۲) ددې مادې په (۱) فقره کې درج شوي اشخاص مکلف دي، د خپلو څېړنو پایلې د نباتاتو د ساتنې او قرنطين ادارې ته په ليکلي توگه وړاندې کړي.

په اضطراري حالاتو کې له کرنيزو آفت وژونکو څخه گټه اخيستنۀ

نولسمه ماده:

د نباتاتو د ساتنې او قرنطين اداره کولای شي، د کرنيزو آفت وژونکو د کميتې له تائيد وروسته، د اجازه ليک لرونکي ته، له نه ثبت شوو کرنيزو آفت وژونکو څخه د گټې اخيستنې اجازه، په اضطراري يا د نباتي آفتونو د شيوع په حالاتو کې، لاندې شرايطو ته په پام سره ورکړي:

۱- په هغه صورت کې چې په لست کې شامل ثبت شوى کرنيز آفت کافي نه وي يا په هغه اندازه نه وي چې د کرنيز آفت مخه چې د اضطرار د حالت باعث گرځېدلي دي، ونيسي.

۲- د گټې اخيستنې موده د ټاکلي وخت لپاره ده او د کرنيزو آفت وژونکو د کميټې په واسطه ټاکلي شوې وي.

۳- د اجازه ليک لرونکي او د هغو محموله مشخصه شوې وي.

د ثبت له دفتر څخه د کرنيزو آفت وژونکو حذف

שלحه ماده:

د کرنيزو آفت وژونکو کمېټه کولای شي، د کرنيزو آفت وژونکو ثبت، لاندې شرايطو ته په پام سره له لس څخه حذف کړي:

۱- د کرنيزو آفت وژونکو نه اغېز منتوب.

۲- د نوو علمي معلوماتو پر بنسټ د انسانانو، نباتاتو حيواناتو روغتيا يا د ژوند چاپېريال ته د کرنيزو آفت وژونکو مضریت (زيان رسونه).

۳- له آفتو څخه د مخنيوي لپاره د نورو محصولاتو يا اقداماتو موجوديت وجود ولري چې پر کرنيزو آفت وژونکو

۲- اجازه استفاده برای مدت معين بوده و توسط کمیته آفت کش های زراعتی تعیین شده باشد.

۳- دارنده اجازه نامه و محموله آن مشخص گردیده باشد.

حذف آفت کش های زراعتی از دفتر ثبت

ماده بیستم:

کمیته آفت کش های زراعتی می تواند، ثبت آفت کش های زراعتی را با نظر داشت شرایط ذیل از لس حذف نماید:

۱- عدم مؤثریت آفت کش های زراعتی.

۲- مضریت آفت کش های زراعتی به صحت انسانها، نباتات، حیوانات یا محیط زیست به اساس معلومات علمی جدید.

۳- موجودیت سایر محصولات یا اقدامات برای جلوگیری از آفات موجود باشد که دارای اثر بیشتر یا اثر

مساوی با آفت کش های زراعتی بوده
و خطرات آن کمتر باشد.

۴- ممنوعیت یا محدودیت آفت کش
های زراعتی در یک کشور مشابه با
عین شرایط یا به اساس قرارداد
و کنوانسیون های بین المللی که
افغانستان به آن الحاق نموده باشد.

منع استفاده از آفت کش های

زراعتی

ماده بیست و یکم:

(۱) کمیته آفت کش های زراعتی
میتواند با ارایه دلایل قانع
کننده در موارد که استفاده از
آفت کش های زراعتی ثبت شده
که باعث خطر به صحت انسان،
حیوان یا محیط زیست گردد،
اقدامات ذیل را عملی
نماید:

۱- ممنوع قراردادن موقت فروش،
توزیع و یا استفاده آفت کش زراعتی یا
ممنوعیت یک بسته خاص از آفت کش
زراعتی.

باندې د زیات اغېز یا مساوي اغيز
لرونکي وي او خطرونه يې لږوي.

۴- په ورته هېواد کې په عین شرایطو
سره یا د هغه قرار داد او بین المللي
کنوانسیونونو پر بنسټ چې افغانستان
ورسره الحاق کړی وي، د کرنیزو آفت
وژونکو ممنوعیت یا محدودیت.

له کرنیزو آفت وژونکو څخه د

گټې اخیستنې منع

یوویستمه ماده:

(۱) د کرنیزو آفت وژونکو کمیته
کولای شي، په هغو مواردو کې چې له
ثبت شوو هغو کرنیزو آفت وژونکو
څخه گټه اخیستنه چې د انسان، نبات،
حیوان د صحت یا د ژوند چاپیریال ته
د خطر باعث شي، د قانع کوونکو د
لایلو په وړاندې کولو سره، لاندې
اقدامات عملي کړي:

۱- د کرنیز آفت وژونکي مؤقتي (لنډه
مهاله) پلور، وېش یا گټې اخیستنې
ممنوع کول یا د کرنیز آفت وژونکي د
یوې خاص (ځانگړې) بستې ممنوعیت.

۲- شخص يا ثبتونکي اداري ته په رسمي توگه د يوه کرنيز آفت وژونکي د گټې اخيستنې د ساحې او د اعتبار د وخت (زمان) مشخصول.

۳- د موضوع په اړه د څېړنو د (تحقيقاتو) سرته رسول.

(۲) د کرنيزو آفت وژونکو کمېټه کولای شي، د څېړنو د پايلو مطابق، له يوه کرنيز آفت وژونکي څخه گټې اخيستنې د مؤقتي ممنوعيت لغو يا د هغه ثبت تعديل، تعليق يا حذف کړي.

د څېړنو پايلې

دوه ويشتمه ماده:

(۱) د کرنيزو آفت وژونکو کمېټه مکلفه ده، د دريو مياشتو په ترڅ کې د کرنيزو آفت وژونکو په هکله د څېړنو پايلې چې مؤقتاً ممنوع شوي دي، د هغو د ادامې يا رفع په هکله، ترلاسه شوو پايلو ته په پام سره، تصميم و نيسي.

(۲) که چېرې د څېړنو د پايلو او د کميټې د تصميم پربنسټ، له يوه يا څو

۲- مشخص نمودن ساحه استفاده و زمان اعتبار یک آفت کش زراعتی بصورت رسمی به شخص یا اداره ثبت کننده.

۳- انجام تحقیقات در رابطه به موضوع.

(۲) کمیته آفت کش های زراعتی می تواند، مطابق نتایج تحقیقات، ممنوعیت مؤقتی استفاده از یک آفت کش زراعتی را لغو یا ثبت آن را تعديل، تعليق يا حذف نماید.

نتایج تحقیقات

ماده بیست و دوم:

(۱) کمیته آفت کش های زراعتی مکلف است، در خلال سه ماه نتایج تحقیقات را در مورد آفت کش های زراعتی که موقتاً ممنوع شده، بادر نظر داشت نتایج حاصله در مورد ادامه ممنوعیت یا رفع آن تصمیم اتخاذ نماید.

(۲) هرگاه براساس نتایج تحقیقات و تصمیم کمیته، استفاده از یک یا چند

ډوله کرنیزو آفت وژونکو څخه ګټه اخیستنه په دایمي توګه ممنوع شي، د هغو د موجودو زیرمو د له منځه وړلو په هکله تصمیم نیسي.

نوع آفت کش های زراعتی به طوردایم ممنوع گردد، در مورد ازین بردن ذخایر موجود آن تصمیم اتخاذ می نماید.

پنځم فصل

ساتندويه تدبيرونه

د برچسب (لېبل) نصبول

درويشتمه ماده:

دلاندې مطالبو لرونکې بسته بندي شوو او برچسب (لېبل) لرونکو کرنیزو آفت وژونکو بارجمي د هېواد په يوې له رسمي ژبو څخه وي:

۱- د کرنیزو آفت وژونکو معمول او سوداګريز نوم، غلظت، فورمولبندي او د عناصرو ترکیب.

۲- د محصول ډول (د حشره وژونکو، قارچ وژونکو، علف وژونکو يا د ژوونکو ځناورو د وژونکو په شان).

۳- د هغه آفتونو نوم چې آفت وژونکی هغه له منځه وړي او له هغو څخه د

فصل پنجم

تدابیر حفاظتی

نصب برچسب (لېبل)

ماده بیست و سوم:

بارجامه های آفت کش های زراعتی بسته بندی شده و دارای برچسب (لېبل) حاوی مطالب ذیل به یکی از زبان های رسمی کشور می باشد:

۱- نام معمول و تجارتي، غلظت، فورمولبندي و ترکیب عناصر آفت کش های زراعتی.

۲- نوع محصول (از قبیل حشره کش، قارچ کش، علف کش یا کشنده جانوران جونده).

۳- نام آفاتی که آفت کش آنرا از بین برده و مقدار استفاده

استفادې اندازه.

از آن.

۴- د گټې اخيستنې طريقه، د آفت وژونکي تطبيق او دوام او هغه زماني واټن چې د محصول له اخيستلو د مخه په پام کې ونيول شي (رعايت شي).

۴- طريقه استفاده، تطبيق و دوام آفت کش و فاصله زماني که قبل از برداشت محصول رعايت گردد.

۵- د مسموميت د اعراضو او علايمو، د خوندیتوب د معلوماتو، روغتيايي اقداماتو او لومړنيو مرستو، د خطر د سمبولونو او د ژوند چاپيريال د ساتنې لپاره مخکې له مخکې مخه نيوونکو اقداماتو په شمول، اختاريه او احتياطي تدبيرونه.

۵- اختاريه و تدابير احتياطي بشمول اعراض و علايم مسموميت، معلومات ايمني، اقدامات صحي و کمک های اوليه، سمبول های خطر و اقدامات پيشگيرانه برای حفاظت محيط زيست.

۶- د توليد، انقضاء، د بستې د گټې (شمارې) او توليدوونکي هېواد نوم.

۶- تاريخ توليد، انقضاء، شماره بسته و نام کشور توليد کننده.

۷- نور لازم تخنيکي شرايط.

۷- ساير شرايط تخنيکي لازم.

د سوداگريزو اعلانونو منع

منع اعلانات تجارتي

خلبريشتمه ماده:

ماده بيست و چهارم:

د نه ثبت شوو کرنيزو آفت وژونکو يا هغو آفت وژونکي چې له هغو څخه گټه اخيسته مسلكي اشخاصو او خاصو تخنيکي وسايلو ته اړتيا لري هڅوونکي (تشويقوونکي) اعلانونه، ممنوع دي.

اعلانات تشويق کننده آفت کش های زراعتی ثبت نشده يا آفت کش های که استفاده آنها به اشخاص مسلکی و وسايل تخنيکی خاص ضرورت دارد، ممنوع می باشد.

شپږم فصل

متفرقه حکمونه

د لابر اتوار جوړول

پنځه ويشتمه ماده:

(۱) د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت کولای شي، د کرنيزو آفت وژونکو د فورمولبندي او ترکيب او د هغو د نمونو د تحليل په منظور، لابر اتوارونه جوړ کړي.

(۲) د نباتاتو د ساتنې او قرنطين اداره مکلفه ده، هغه کرنيز آفت وژونکي چې د پلټونکو په واسطه راټولېږي، د تحليل، د کيفيت د کنترول او د هغو د ثبت لپاره، ددې مادې په (۱) فقره کې درج لابر اتوار ته واستوي.

د لابر اتوار د فعاليت ساحه

شپږم ويشتمه ماده:

(۱) ددې قانون په پنځه ويشتمه ماده کې درج شوی لابر اتوار په لاندې مواردو کې فعاليت کوي:

۱- د آفت وژونکي د فعالو اجزاوو او

فصل ششم

احکام متفرقه

ايجاد لابر اتوار

ماده بیست و پنجم:

(۱) وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ می تواند، به منظور فورمولبندي و ترکيب آفت کش های زراعتی و تحليل نمونه های آن لابر اتوارها را ايجاد نماید.

(۲) اداره حفاظت نباتات و قرنطين مکلف است، آفت کش های زراعتی که توسط مفتشين جمع آوری می گردد جهت تحليل، کنترول کيفيت و ثبت آنها به لابر اتوار مندرج فقره (۱) این ماده ارسال نماید.

ساحه فعاليت لابر اتوار

ماده بیست و ششم:

(۱) لابر اتوار مندرج ماده بیست و پنجم این قانون در موارد ذیل فعاليت می نماید:

۱- ارایه معلومات به درخواست دهنده

پر کرنیز محصول باندې د کرنیزو آفت وژونکو د بقایاوو (پاتوشونو) د میزان په هکله د هغو د ثبت په منظور، غوښتنلیک ورکړونکو ته د معلوماتو وړاندې کول.

۲- د کرنیزو آفت وژونکو د عضوي مزمنو ککړوونکو، د ژوند چاپیریال او د ممنوعو او نه ثبت شوو کرنیزو آفت وژونکو موجودیت او محوې باندې د مطالعاتو سرته رسول.

۳- د کرنیزو آفت وژونکو په بقایا وو باندې مطالعې په منظور د پروتوکولونو په رامنځته کولو کې همکاري.

۴- د ژوند چاپیریال ساتنې له ملي ادارې سره، د کرنیزو آفت وژونکو د بقایاوو د مطالعاتو او په هغو پورې د اړوندو (مرتبطو) ترسره شوو مطالعاتو تر منځ هم غږي.

(۲) د کرنیزو آفت وژونکو د لابراتوار مسئولین مکلف دي، د هغه فورمول محرمیت چې د تحلیل یا ازمېښت لپاره هغوي ته استول کېږي، د هغه له سوابقو سره وساتي.

در مورد اجزای فعال آفت کش و میزان بقایای آفت کش های زراعتی بالای محصول زراعتی به منظور ثبت آنها.

۲- انجام مطالعات بالای موجودیت و محو آلوده کننده های مزمن عضوی آفت کش های زراعتی، محیط زیست و آفت کش های زراعتی ممنوع و ثبت نشده.

۳- همکاری در ایجاد پروتوکول ها به منظور مطالعه بالای بقایای آفت کش های زراعتی.

۴- هماهنگی میان مطالعات بقایای آفت کش های زراعتی و مطالعات انجام شده مرتبط به آنها با اداره ملی حفاظت محیط زیست.

(۲) مسئولین لابراتوار آفت کش های زراعتی مکلف اند، محرمیت فورمول را که برای تحلیل یا آزمایش به آنها فرستاده می شود، با سوابق آن حفظ نمایند.

تأديبي مؤيدات

اووه ويشتمه ماده:

(۱) که چپرې شخص د اجازه ليک له لرلو يا له بسته بندۍ او له سريال نمبر او مخصوص برچسب (لېبل) پرته، د کرنيزو آفت وژونکو په واردولو او پلور لو لاس پورې کړي، د نباتاتو د ساتنې او قرنطين اداره، د کرنيزو آفت وژونکو پر محو برسېره، سرغړوونکي، د واردو شوو آفت وژونکو د تمامي شوې بېي د دېرش سلنې پرور کړې هم مکلفوي.

(۲) که چپرې شخص د مجازو آفت وژونکو د لسټ خلاف له اجازه ليک پرته، کرنيز آفت وژونکي وارد کړي، د نباتاتو د ساتنې او قرنطين اداره، د کرنيزو آفت وژونکو پر ضبط برسېره، سرغړوونکي، د وارد شوو آفت وژونکو د تمامي شوې بېي د دېرش سلنې پر ورکړې هم مکلفوي.

(۳) که چپرې د اجازه ليک لرونکي د اړوندو سندونو په ساتنه کې سهل

مؤيدات تأديبي

ماده بیست وهفتم:

(۱) هرگاه شخص بدون داشتن اجازه نامه یا بدون بسته بندی و شماره سريال و برچسب (ليبل) مخصوص، به توريد و فروش آفت کش های زراعتی اقدام نماید، اداره حفاظت نباتات و قرنطين علاوه از ضبط آفت کش های زراعتی، متخلف را مکلف به پرداخت سی فیصد قیمت تمام شد آفت کش های توريد شده نیز می نماید.

(۲) هرگاه شخص خلاف لسټ آفت کش های مجاز بدون اجازه نامه، آفت کش های زراعتی را وارد نماید، اداره حفاظت نباتات و قرنطين علاوه از ضبط آفت کش های زراعتی، متخلف را مکلف به پرداخت سی فیصد قیمت تمام شد آفت کش های توريد شده نیز می نماید.

(۳) هرگاه دارنده اجازه نامه در حفظ اسناد مربوطه سهل

انگاري وکړي يا هغه د پلټونکو د غوښتنې په وخت کې په لاس ورنکړي، د نباتاتو د ساتنې او قرنطين اداره د سرغړوونکي د سوداګرۍ ځای، د سندونو تر وړاندې کولو پورې تړي (بندوي)، له يوې مياشتې څخه ترزياتې مودې پورې د سندونو د نه وړاندې کولو په صورت کې، د هغه د فعاليت اجازه ليک لغو کېږي.

(۴) که چېرې د اجازه ليک لرونکی، د کرنيزو آفت وژونکو د ثبت غوښتنلیک اړوندې ادارې ته وړاندې کړی نه وي او له ثبت پرته د کرنيزو آفت وژونکو په واردولو، ساتلو، اعلان، پلورلو، وېش، تطبيق او ګټې اخيستنې لاس پورې کړي، د نباتاتو د ساتنې او قرنطين د ادارې له خوا له احوالو سره سم، د واردو شوو آفت وژونکو د تمامې شوې بېې د پنځوس سلنې پرورکړه مکلف کېږي.

(۵) که چېرې د تجزيې او تحليل پايلې د وړاندې شوې نمونې خلاف څرګندې شي، وارد شوي

انګاري نموده يا آنرا حين تقاضای مفتشين بدسترس قرار ندهد، اداره حفاظت نباتات و قرنطين محل تجارت متخلف را الی ارایه اسناد مسدود می نماید، در صورت عدم ارایه اسناد الی مدت بیشتر از یک ماه اجازه نامه فعالیت آن لغو می گردد.

(۴) هرگاه دارنده اجازه نامه درخواست ثبت آفت کش های زراعتی را به اداره مربوط ارایه ننموده باشد وبدون ثبت به، توزیع، نگهداری، اعلان، فروش، توزیع، تطبيق واستفاده آفت کش های زراعتی مبادرت ورزد، از طرف اداره حفاظت نباتات و قرنطين حسب احوال مکلف به پرداخت پنجاه فیصد قیمت تمام شد آفت کش های توزیع شده می گردد.

(۵) هرگاه نتایج تجزیه وتحليل خلاف نمونه ارایه شده ثابت شود، آفت کش های وارد شده ضبط

آفت وژونکي ضبط او سرغړونکی د هغو د تمامې شوې بېي د شل سلنې پر ورکړې مکلف کېږي.

په هغه صورت کې چې واردوونکی مقصر ثابت شي وروسته له شل سلنې (۲۰٪) جریمه اخیستې، واردشوي آفت وژونکي دې محو شي.

(۶) د نباتاتو د ساتنې او قرنطین اداره مکلفه ده تحصیل شوي مبالغ د (۱۰) ورځو په ترڅ کې د دولت د وارداتو په حساب بانک ته تحویل کړي.

د ادارو مکلفیت

اته ویشتمه ماده:

(۱) د ماليې، سوداګرۍ او صنایعو وزارتونه، د نورم او ستندرد اداره، د ملي امنیت، جنایې پولیسو ارګانونه او نورې اړوندې ادراې مکلفې دي د کرنې، اوبو لګولو او مالدارۍ له وزارت سره، د کرنیزو آفت وژونکو د ورادېدو او صادريدو د کنترول په هکله همکاري وکړي او ددې قانون د حکمونو خلاف د کرنیزو آفت وژونکو

ومتخلف مکلف به پرداخت بیست فیصد قیمت تمام شد آن می گردد.

در صورتی که واردکننده مقصر ثابت شود بعد از اخذ بیست فیصد (۲۰٪) جریمه، آفت کش وارد شده محو گردد.

(۶) اداره حفاظت نباتات و قرنطین مکلف است مبالغ تحصیل شده را در خلال (۱۰) روز به حساب واردات دولت تحویل بانک نماید.

مکلفیت ادارات

ماده بیست و هشتم:

(۱) وزارت های مالی و تجارت و صنایع، اداره نورم و ستندرد، ارګان های امنیت ملی، پولیس جنایی وسایر ادارات ذیربط مکلف اند با وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ درمورد کنترول واردات و صادرات آفت کش های زراعتی همکاري نموده و از ورود آفت کش های زراعتی خلاف احکام این قانون

له وړادېدو څخه مخنيوی وکړي.

(۲) د گمرکونو مسئولین مکلف دي، د کرنیزو آفت وژونکو د واردولو اجازه، د واردولو د اجازه لیک لرونکي ته ورکړي.

د مقرري وړاندیز او د کړنلارو

وضع کول

نهه ویشتمه ماده:

د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ وزارت کولای شي، ددې قانون د حکمونو د ښه تطبیق په منظور، مقرري وړاندیز، کړنلارې او لارښودونه چې ددې قانون د حکمونو مغایر نه وي، وضع کړي.

انفاذ

دېرشمه ماده:

دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جريده کې دې، خپور شي او په نافذېدو سره یې د ۱۳۹۴/۷/۲۷ نېټې په (۱۱۹۰) گڼه رسمي جريده کې خپور شوی د کرنیزو آفت وژونکو قانون ملغي کېږي.

جلوگړی نمایند.

(۲) مسئولین گمرکات مکلف اند، اجازه ورود آفت کش های زراعتی را به دارنده اجازه نامه توريد بدهند.

پیشنهاد مقررہ و وضع

طرز العمل ها

ماده بیست ونهم:

وزارت زراعت، آبیاری و مالدارۍ می تواند، به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون مقررہ ها را پیشنهاد، طرز العمل ها و رهنمودها را که مغایر احکام این قانون نباشد، وضع نماید.

انفاذ

ماده سی ام:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و درجریده رسمی، نشر گردد و با انفاذ آن، قانون آفت کش های زراعتی منتشره جریده رسمی شماره (۱۱۹۰) مؤرخ ۱۳۹۴/۷/۲۷ ملغي می گردد.

اشتراک سالانه:

در مرکز و ولایات : (۹۰۰) افغانی
برای مامورین دولت: با ۲۵ فیصد تخفیف
برای متعلمین و محصلین با ارائه تصدیق، نصف قیمت
برای کتاب فروشی ها با ۱۰ فیصد تخفیف از قیمت روی جلد
خارج از کشور: (۲۰۰) دالر امریکائی

**ISLAMIC REPUBLIC
OF
AFGHANISTAN
MINISTRY OF JUSTICE**

**OFFICIAL
GAZETTE**

Extraordinary Issue

- **Plant Variety Protection Act**
- **Animal Health Act(Veterinary)**
- **Agricultural Pesticides Act**

**Date:11th October.2016
ISSUE NO:(1229)**